ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

60 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ | 31 ОКТОМВРИ | 2015 ГОДИНА/25 | БРОЙ 251 (7252)

ИНТЕРВЮ

Акад. Георги Марков за будителите и мижитурките 10

ОПАСНОСТ

Китай предупреди за риск от война със САЩ 7

Бюлетините повече от подписите за референдума

122 339 са недействителните гласове, обявиха от ЦИК

Сериозно разминаване в гласувалите на референдума и хората, указали с подпис намерението си да се изкажат по допитването, сочат резултатите, оповестени от ЦИК. Според подписите в избирателните списъци 2 708 716 са гласували за референдум. В кутиите обаче са открити 1631 бюлетини повече - гласувалите според намерените в кутията пликове са 2 709 210, а още 1137 са бюлетините, пуснати без плик.

"Общият брой на действителните гласове е 2 587 593. С "да" са отговорили 1 883 411 души, а с "не"- 704 182", съобщи председателят на ЦИК Ивилина Алексиева. Според избирателните списъци 6 766 619 души са имали правото да участват в референдума.

От ЦИК обявиха, че недействителните гласове са 122 339.

ЧЕТИВО

ПЕГАС

Първият български фолклорист Васил Априлов 22

Неделник

Поп Пунчо - един забравен следовник на Паисий 14

Будилници извън стандартите, или алтернативи за ставане от сън 34

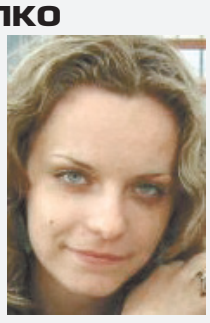
Наш талант бие 18-годишни батковци на тенис в Мароко 40

Снимка Пресфото/БТА

Деца със специални потребности моделираха в Пловдив букви от тесто и писаха послания с тях по случай Деня на народните будители 1 ноември

НЯКОЛКО ДУМИ

Павлета ДАВИДОВА

КРИВА РАКЕТА

Хакерите, ударили сайтовете на ЦИК, ГРАО, МВР и МВнР, са зли политически гении. Поне така излиза от думите на Росен Плевнелиев. Според него интернет спецовете целяли скандал, който да разубеди избирателите в светлите възможности, които им предлага електронното гласуване... Щом е толкова лесно да се уязвят интернет платформите на институции, които би трябвало да са едни от най-грамотните електронно, какво остава за останалите? Каква сигурност би трябвало да има във виртуално гласуване, за чиято технология все още никой няма реална представа?

За държавния глава референдумът бил пълен успех. Нищо, че повече от 4 млн. българи бойкотираха идеята, а още 704 102 й казаха категорично "не". Заслепен от опита си да се впише в историята като първия президент, инициирал референдум, Плевнелиев отказа да види онези, които мислят по-различно от него. Той отдавна показа, че не е президент на всички българи, а само на онези, които вървят след победителите.

На кривата ракета и космосът й пречи. Да не би президентът да си мисли, че е Кралят слънце? Хакерите дадоха своя политически вот и блокираха сайта му. Въпросът е има ли кой да разбере предупреждението им?

ISSN 0861-1343 00251

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 31 ОКТОМВРИ 2015

Кабинетът си прие бюджета

В последния момент дадоха повече пари за отбрана и на магистратите

На извънредно заседание правителството одобри Законопроектите за държавния бюджет, за Държавното обществено осигуряване и на Националната здравна осигурителна каса за 2016 г. По спешност проектите бяха внесени в Народното събрание, за да се спази законовият срок 31 октомври. Финансовият министър Владислав Горанов заяви, че това е "реалистичен и добър бюджет на фона на общото икономическо развитие на страната и сътресенията от 2014 г.".

От стенограмата на МС става ясно, че премиерът е похвалил министрите си за икономиите и дори разчита на резерви. "Имаме резерви. Може при Калфин и с Москов от инвалидните пенсии - в смисъл, има резерв от тези, които лъжат. Но тези, които лъжат с болнични листове, с еди-какво си - електронната карта, ако трябва - отпечатъци, каквото трябва, но да се съберат приходите, за да може догодина, като дойдем, живот и здраве, по това време, да имаме повече пари за политики", заявява Борисов.

Въпреки заложения бюджетен дефицит от 2% за догодина, Борисов заявява стремеж той да бъде намален с 1%. Във всички сфери ще продължим - с НАП, с "Митници", с МВР, с ДАНС да събираме повече пари, обещава Борисов и призовава министрите да приемат бюджета. В последния момент обаче стана ясно, че една от промените от оповестената от Горанов бюджетна рамка е завишение на разходите на МВР с 600 хил. лв. и отказът му всяка година със Закона за бюджета да се определят заплатите на магистратите.

На журналистически въпрос дали е обезпечено приемането на бежанци догодина Горанов отговори, че има предвидени "десетки милиони", но бюджетът по това перо не предполагал "апокалиптични сценарии за стотици хиляди бежанци".

В проектобюджета е заложен праг за поемане на нов дълг от 5,3 млрд. лв., който според Горанов няма да бъде достигнат. Разходите на централния бюджет ще нараснат с 2 млрд. лв. до 21,5 млрд. лв.

Кой колко взема

Изключение от завишените разходи има при МОСВ. Предлага се ведомството през 2016 г. да разполага с 43,481 млн. лв. На същото ниво остават и разходите за Комисията за защита на конкуренцията, за която управляващите обявиха, че целият състав ще бъде подменен. За разходи на комисията се предлагат 3,591 млн. лв.

Парите за реклама на България се увеличават от 8,8 млн. лв. на 11,1 млн. лв.

За култура парите се увеличават с 12,8 млн. лв., за образование - с близо 28 млн. лв.

Парите на Министерството на транспорта се увеличават с близо 26 млн. лв.

В МЗ парите се увеличават само с 1 млн. лв. и за догодина ще са 436,5 млн. лв., но във ведомството на Лиляна Павлова увеличението е с 10 млн. лв. и догодина те ще разполагат с 326,6 млн. лв.

Парите за Държавен фонд "Земеделие" са 366,5 млн. лв. Администрацията на президента запазва разходите си на равнището от 6,05 млн. лв.

Разходите на ДАНС се занижават от 107.9 млн. лв. през т.г. на 97,3 млн. лв. през 2016 г.

В Министерството на енергетиката има сериозен ръст на разходите - с 64 млн. лв. повече от т.г. и за догодина са предвидени 115,6 млн. лв.

От 2,3 на 2,4 млн. лв. се увеличават разходите на омбудсмана.

В проекта за бюджет на МО за 2016 г. е предвидено ведомството да получи 933,6 млн. лв. за "Политика в областта на отбранителните способности" и 69,6 млн. лв. за "Политика в областта на съюзната и международна сигурност". По тези две пера през т.г. сумите бяха съответно 15,9 млн. лв. и 62 млн. лв. За догодина се предвижда разходите за отбрана да бъдат 1,13% от прогнозния БВП. Горанов заяви, че ще има повече пари за армията. Те ще бъдат използвани за превъоръжаването на армията - за нови 8 изтребителя, което е половин ескадрила. Дава се възможност и за модернизиране на военноморските сили с придобиване на многоцелеви плавателни съдове (фрегати). Горанов посочи, че може да каже конкретни цифри, когато минат тръжните процедури.

Министърът на отбраната Николай Ненчев се похвали, че за ВВС и ВМС са отпуснати по 80 млн. лв. отгоре.

РУМЯНА БЪЧВАРОВА: ФИНАНСИТЕ ЗА МВР НЕ СА ДОСТАТЪЧНИ

Парите и за следващата година за МВР не са достатъчни, но ще се опитаме да се справим с тях. "Ние сме много дисциплинирани", похвали се вътрешната министърка Румяна Бъчварова. По думите ѝ нейното ведомство нямало преразход, а разходите били големи и неочаквани. Като такива разходи тя посочи бежанската криза и други събития, които изискват средства.

Припомняме, че по традиция МВР разполага с най-големия бюджет. За системата са предвидени 1,126 млрд. лв. при заложени 1,03 млрд. лв. през 2015 г., с което сумата в абсолютна стойност нараства с около 96 млн. лв. Междувременно обаче се очаква до края на годината ведомството да получи още 180 млн. лв. за покриване на разходите си.

Снимка БГНЕС

На официална церемония в навечерието на Деня на народните будители именити наши творци и артисти бяха удостоени с най-високото и престижно отличие на Министерството на културата – наградата „Златен век". На снимката: Антон Дончев, Валентин Старчев, Борис Гондов

Линията на бедност става 300 лева

Правителството определи нов размер на линията на бедност за 2016 г. - 300 лв., което е с близо 14 лв. повече от т.г.

Линията на бедност се използва като параметър при формирането на социалната политика в областта на доходите и жизненото равнище.

Приеха стария бюджет на НЗОК

Министерският съвет одобри вчера проекта на Закон за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2016 г. Предвидени са общо приходи и трансфери в размер на 3 204 749 хил. лв., а разходите и трансферите са общо 3 204 749 хил. лв. Въпреки че членовете на Надзорния съвет във вторник отхвърлиха този бюджет и поискаха допълнителни 130 млн. лв., но в четвъртък единодушно приеха стария вариант, предложен от МФ. Приети са и промени в Закона за здравното осигуряване, свързани с планирането и контрола на разходването на бюджетните средства на НЗОК. Предвижда се националните рамкови договори да влизат в сила от 1 април на съответната година, вместо от 1 януари с мотива, че за ефективността на преговорния процес са необходими ясни финансови параметри от закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Предвидено е и разширяване на кръга от хипотези за даване на възможност на Надзорния съвет на НЗОК да определя изискванията, които се регламентират в НРД, в случай, че не се приеме нов НРД. Междувременно от Центъра за защита на правата в здравеопазването сигнализираха, че проектозаконът за бюджета на НЗОК на практика отнема правото на БЛС да договаря контрола над задължителното здравно осигуряване.

ОДОБРЕН Е И ПРОЕКТЪТ НА ДОО ЗА ДОГОДИНА

Проектът на Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2016 г. (ЗБДОО) запазва размерите и съотношенията на осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване.

Диференцираният минимален осигурителен доход за самоосигуряващите се запазва на нивата от т.г. - съответно, 420 лв., 450 лв., 500 лв. и 550 лв. Увеличава се минималният осигурителен доход за земеделските стопани и тютюнопроизводителите от 300 лв. на 330 лв., но се запазва максималният осигурителен доход 2600 лв. Повишава се възрастта и осигурителният стаж при пенсиониране за всички категории труд и се въвежда на минимална възраст за пенсиониране на военни и полицаи. Максималната пенсия остава 910 лв.

От 1 януари 2016 г. може да се пенсионират и хората, на които не достигат до 12 мес. възраст, но имат необходимия осигурителен стаж, като пенсията им се намалява пожизнено с 0,4% за всеки недостигащ месец.

Запазва се минималният дневен размер на обезщетението за безработица 7,20 лв. и ограничението му на ниво от 60% от осигурителния доход на човека, преди да е загубил работата си.

За да получи работник или служител обезщетение за временна неработоспособност, трябва да е имал 18 календарни месеца осигурителен стаж, а при безработица и бременност, и раждане - 24 календарни месеца. Запазва се и периодът на изплащане на паричното обезщетение за бременност и раждане от 410 дни.

Обезщетението за отглеждане на малко дете от 1 до 2 г. остава 340 лв., еднократната помощ при смърт на осигурено лице остава 540 лв.

ДУМА

www.duma.bg

СЪБОТА 31 ОКТОМВРИ 2015

Дянков - лош, но за държавата и за историята това, че той го доведе до 0,45% (дефицита - б.р.), е най-правилната финансова позиция

БОЙКО БОРИСОВ, СПОРЕД КОГОТО НАЙ-ДОБРАТА ПОЛИТИКА СПРЯМО БЪЛГАРИНА СА РЕСТРИКЦИИТЕ

Местните избори с рекорден брой недействителни бюлетини

463 695 гласа са отишли в кошчето за боклук, сочи анализ на Института за изследване на публичната среда

Процентът на недействителните бюлетини на местните избори е 14,09 или 463 695 гласа, което е абсолютен рекорд за провеждане на вот у нас. Това сочат данните от анализ на Института за изследване на публичната среда. На изборите за парламент миналата година процентът е бил 6,29, а на президентските избори през 2011 г. - 6,40 на сто. Само за сравнение - на евровота през 2009 година процентът на недействителните бюлетини е бил едва 0,90%.

76 са общините, където намерените недействителни гласове на изборите за общински съветници са над 20%. В общините Антон, Бойница, Опан, Мирково, Ценово, Земен и Ветово недействителните гласове са най-висок процент от подадените гласове за общински съветници.

Членът на ЦИК от ГЕРБ Цветозар Томов оправда големия брой недействителни бюлетини с технологията на гласуване. "Високият процент невалидни бюлетини следва да се анализира, като се отчита обстоятелството, че в много случаи хора, които не искат да гласуват за определен избор, са получавали бюлетина, защото се подписват в един избирателен списък за местните избори и имат право да получат всички бюлетини, с които да гласуват. Когато не се възползват от правото си да гласуват за някой от видовете избори, техният глас става недействителен. Това води до по-голямо натрупване на недействителни бюлетини отколкото ако изборът беше единичен", заяви той. "Оттук насетне единствената възможна процедура е тези кандидати, които се чувстват засегнати, да обжалват решението на общинските комисии в Административния съд. ЦИК ще направи анализ на несъответствията в цялата страна и ще го публикува", добави говорителят на комисията.

Вицепремиерът Томислав Дончев обаче призна, че вина за случилото се в "Арена Армеец" имат и ЦИК, и ОИК, и той самият като отговарящ за реда за провеждането на изборите. "Полицията е част от МВР. Не знам в детайли организационно-техническата ситуация там, но ОИК е дала подобно разпореждане на комисията. Това не са затворници, това са свободни хора, но по силата на това, че полицията трябва да охранява, за да не бъде опорочен изборният ден, приемам, че това е условието", оправда той заключването на членовете на СИК в спорната зала.

Междувременно в интернет тръгна гражданска петиция, която настоява за касиране на изборите.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Плевнелиев ядоса хакерите с твърдението си, че атаката срещу сайтовете на ЦИК и ГРАО е "нов Костинброд"

Миков: Странно е, че президентът не е заинтересован от местния вот

Лидерът на БСП Михаил Миков изрази изненадата си, че президентът Росен Плевнелиев даде позицията си за резултатите от референдума, но не и за случилото се във вота за местна власт. Явно реализацията на собствения му проект е по-важна от онова, което дни наред вълнува всички останали българи, предположи във фейсбук Миков и добави, че президентът нарича явните нарушения "неуредици" и смята, че те биха изчезнали с въвеждането на електронно гласуване.

Миков коментира и факта, че Плевнелиев е сезирал ДАНС за хакерските атаки срещу различните институции. "Дали г-н Плевнелиев се сети да сезира прокуратурата за насилственото задържане на хиляди граждани в "Арена Армеец"? Дали се сети да сезира прокуратурата или ДАНС за всички безобразни нарушения на изборния процес, за отворените чували, за преправените протоколи, за неотчетените преференции, които бяха показани по електронните медии от София, Пловдив, Враца, Хасково и още много български градове", пита лидерът на левицата.

"Обществото, драги ми г-н президент, е наистина узряло и много се радвам на мъдростта на българите. Защото 4,6 млн. не подкрепиха вашето предложение, а върнаха нещата там, където те трябваше да се решат още в началото – в Народното събрание", завършва председателят на БСП. Според него липсата на достатъчно легитимност на референдума еднозначно показва, че народът е отказал да служи като параван за отговорността за подобно решение, която ще се носи от народните представители.

БСП ще иска касиране и във Видин

Областният съвет на БСП във Видин ще поиска касиране на изборите в общината. Председателят на предизборния щаб на социалистите Димитър Велков заяви, че отчетените резултати не отразяват реалния избор на хората от Видинската община. Той посочи, че в някои секционни комисии бюлетините са броени до 6 часа сутринта, има много сгрешени протоколи, неотчетени преференции.

"Самият процес на гласуване бе много затруднен, пред изборните секции имаше много хора, които чакаха до късно. Възрастните избиратели бяха затруднени от големия брой бюлетини. Гласуването и за референдум допълнително утежни процеса и си мисля, че това не бе случайно", добави Велков. Адвокатска кантора в София проучва въпроса с нарушенията на изборите, и ако бъдат открити достатъчно такива, ще бъде направен иск за касиране на изборите във Видин. Социалистите във Видин получиха 5 места в общинския съвет, който се състои от 37 места. От БСП обясниха резултатите с изключването на една част от техните членове на общинската им организация и преминаването им в друга политическа партия. В същото време изключените членове успяха да заблудят част от избирателите на БСП с фалшиви плакати с абревиатурата на социалистическата партия.

Плевнелиев определи хакерските атаки към ЦИК като втори „Костинброд"

Президентът Росен Плевнелиев смята срива в сайтовете на ЦИК, ГРАО, МВР и МВнР като хакерски атаки, които са "втори Костинброд". Според него атаките не били случайни, а целяли създаването на съмнения в изборния ден. Плевнелиев е сезирал ДАНС. Трябва да се отговори кой инициира тези хакерски атаки, кой плати за тях, кой от ЦИК даде инструкции да не се дават бюлетини, заяви той. Часове след изказването на Плевнелиев хакери ударихa сайта на президентството. От пресцентъра заявиха, че страницата е атакувана от множество сървъри, предимно от Тайланд. Атаката бе на същия принцип като срещу сайтовете на ЦИК, МВР и ГРАО - от типа "отказ от услуга" (DDoS), при което се правят огромен брой заявки към даден сайт.

Плевнелиев отчете референдума като безспорен успех. "Българите гласуваха масово на референдума. Те показаха, че българското гражданско общество не просто го има и е активно, но далеч е изпреварило демократичното си развитие. Близо 40% от гражданите дадоха гласа си на референдума, гласуваха и не ги спря нито почти пълното информационно затъмнение, което бе наложено над темата, нито явното демонстративно нежелание на част от партиите да чуят какво мисли народът", заяви той въпреки многобройните недействителни бюлетини и отказа на българите в чужбина да гласуват.

Президентът използва хаоса в "Арена Армеец", за да пропагандира електронното гласуване. Той обаче отказа да коментира дали са необходими оставки в ЦИК заради неуредиците около приемането на протоколите. "Надявам се депутатите да бъдат на висотата на избирателите си, не очаквам в НС да се губи излишно време, надявам се да станем свидетели на национално отговорен дебат, а не на процедурни хватки пред очите на българите. Ако управляващите пренебрегнат резултатите, ще направят голяма политическа грешка", заяви Плевнелиев. Според него българските граждани са надминали политическия елит в демократичното си развитие.

Председател на СИК избягал през прозореца, за да не подпише протокол

Председателят на 84 секционна избирателна комисия в училище "Любен Каравелов" в район "Централен" и неговият заместник са направили опит за бягство през прозореца в края на изборния ден на 25 октомври. От коалиция "Пловдив за утре" обявиха вчера, че двамата опитали да се измъкнат, за да не се налага да подписват протоколите. Те били недоволни от резултатите, които показват протоколите, и се измъкнали през прозореца, качвайки се на акумулираща печка. От коалицията твърдят, че се наложило застъпници от различни партии да ги гонят и да ги връщат обратно с полиция. По неофициална информация след края на гонката двамата са изяли и няколко шамара от застъпниците. Председателят на комисията за сигнали към общинската избирателна комисия в Пловдив Тодор Тодоров заяви, че такъв сигнал не е получаван.

Сидеров с две нарушения на 25 октомври

Лидерът на "Атака" Волен Сидеров е извършил 2 нарушения в деня на местните избори, реши ЦИК. Според комисията той е провеждал политическа агитация и е използвал "материали, накърняващи добрите нрави, честта и доброто име на кандидатите". Едното решение на ЦИК е по сигнал на шефа на СЕМ Георги Лозанов за агитация от страна на Сидеров в изборния ден. В предаване по телевизия "Алфа" Сидеров е заявил, че няма да спазва никакви правила на изборния ден и е призовал "хората да подкрепят и да свалят от власт престъпната герберска клика". Другият сигнал на СЕМ е заради демонстративно скъсаната бюлетина за референдума, с което е обидил президента Росен Плевнелиев. По този случай ЦИК смята, че Сидеров е "накърнил добрите нрави".

ДУМА припомня, че членовете на ЦИК не бяха така строги към Бойко Борисов. В деня на вота той обяви пред камерите на редица телевизии за кого е гласувал.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 31 ОКТОМВРИ 2015

Борисов смени шефката на ОИК в София 2 дни преди балотажа

ЦИК настоявала за оглед на "Арена Армеец", но от софийската общинска избирателна комисия отказали да работят заедно

Два дни преди втория тур за местна власт шефката на Общинската избирателна комисия в София Диляна Иванова подаде оставка. Оттеглянето ѝ стана след нареждане от Бойко Борисов. Той мотивира искането за оставка с обществения напрежение, последвало приема и обработката на протоколите от секционните избирателни комисии в зала "Арена Армеец". Иванова, която е шеф на борда на общинската фирма "Пазари Запад", бе избрана за председател на ОИК от квотата на ГЕРБ. Като лидер на партията Борисов е поискал тя да се оттегли, а Иванова е подала оставка и като член на комисията.

От ГЕРБ предложиха нов председател на Общинската избирателна комисия в София - Полина Витанова. По образование и професия Витанова е юрист. В момента е член на ОИК в София. На предходни избори Полина Витанова е била председател на 23 РИК в София. По-късно вчера рокадата в ОИК бе гласувана и приета от ЦИК.

"Видяхме редица логистични слабости по отношение на организацията на първи тур на изборите. ЦИК е изпратила писмо до ОИК, с което иска информация относно различни аспекти от организацията на изборния процес", обяви на брифинг вчера шефката на ЦИК Ивилина Алексиева. Тя обеща след среща с представителите на софийската ОИК да бъде обсъдена каква е новата организация на процеса за приемане на протоколите от СИК. ЦИК ще предложи логистична и техническа помощ, ако ОИК се нуждае от нея, добави председателят на Алексиева.

Членът на ЦИК Румяна Сидерова пък увери, че диалогът между ЦИК и ОИК винаги е бил нормален. "Институцията е самостоятелна, изборите завършват на фаза ОИК. Диалогът винаги е бил нормален и непрекъснат", каза тя и припомни, че още през август, преди Йорданка Фандъкова да се сети, е поставяла въпроса за увеличение на състава на ОИК. Тя подчерта, че организацията на приемането на протоколите е работа, задължение и право на ОИК.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Протестиращи представители на БСП и симпатизанти искаха оставката на шефката на ОИК Диляна Иванова пред сградата на "Московска" в София

ПРОТЕСТИРАЩИ ОТ СУТРИНТА ПОИСКАХА ОСТАВКАТА НА СКАНДАЛНАТА ИВАНОВА

Рано сутринта вчера симпатизанти, членове и представители на ръководството на БСП в София отново бяха под прозорците на Диляна Иванова на ул. "Московска", където се намира ОИК и администрацията на кмета. Те протестираха срещу хаоса и абсолютното незачитане на законите и викаха с мегафон: "Оставка", "Вземете се в ръце, за да не ви вземем ние". Сред хората беше и евродепутатът от БСП Георги Пирински. Не е възможно левицата да няма нито един глас за своите кандидати в 200 СИК, беше категоричен пред ДУМА Калоян Паргов, лидер на столичните социалисти. По думите му това са безпрецедентни по своята манипулираност избори, което е реална заплаха за демокрацията у нас.

ПОДГОТВЯТ ПРОТЕСТ В НАЦИОНАЛНАТА БИБЛИОТЕКА „СВЕТИ КИРИЛ И МЕТОДИЙ"

С писмо, адресирано до управляващите, работещите в Националната библиотека "Свети Кирил и Методий" заявиха готовността си да излязат на протест. В позицията си те уточняват, че се чувстват унизени, защото трудът им е почти приравнен към минималното заплащане на неквалифицирания труд в България. Авторите на писмото предупреждават, че са готови да обявят предупредителни протестни действия на 10 декември, когато е празникът на Националната библиотека. Намеренията на организаторите са протестът да е символичен и да е в обедната почивка. "Когато се повишават заплати на учители, което е много хубаво, и на други работещи в областта на образованието, не бива да се забравя, че библиотеката е и образователна институция. Без добри библиотеки, без добро информационно обслужване не може да има добро образование", коментира директорът на библиотеката проф. Боряна Христова. Тя подкрепи желанието за протест на колегите си.

ЧЕСТИТ ЮБИЛЕЙ НА АГНЕСА ДРЯНОВСКА

Скъпа Неси,
Колежки и колеги
от Интерпред те
поздравяват най-сърдечно по повод
твоя юбилей.
Пожелаваме ти
здраве и щастие
и нека животът
ти бъде съпътстван
с песента на славеите!

От всички колежки и колеги,
които те обичат искрено.

ОТКРИХА КОЛАТА, ОТ КОЯТО СА СТРЕЛЯЛИ СРЕЩУ АЛЕКСЕЙ ПЕТРОВ

Полицията намери колата, от която се предполага, че е стреляно с гранатомети срещу Алексей Петров. Червеният "Опел Астра" беше пуснат за издирване веднага след стрелбата в четвъртък сутринта, след като свидетели разказаха, че са видели колата да се изнася с мръсна газ от мястото. Опелът е бил с крадени номера. В него са открити две маски за Хелоуин и старо борсалино. Експерти от СДВР снемат отпечатъци от автомобила и продължават да издирват извършителите. Предстои Алексей Петров да бъде извикан на повторен разпит във връзка с инцидента, който той определи като грешка.

"Пълен абсурд е да се твърди, че стрелба с гранатомет е само за сплашване. Самият конструктор на това оръжие е предвидил определено разстояние след излизането на гранатата кога и къде тя да се взриви. Няма начин да стреляш с това оръжие, без да очакваш определен резултат. Пък и не всеки човек може да борави с него", заяви криминалистът Ботьо Ботев.

В деня на инцидента бяха намерени и двата гранатомета, с които е стреляно по бронирания "Мерцедес" на бившата барета. Междувременно МВР продължава да издирва неуспелите килъри.

ФИЛИП ЗЛАТАНОВ СЕ ОТЪРВА С УСЛОВНА ПРИСЪДА

Върховният касационен съд намали присъдата на бившия председател на Комисията за конфликт на интереси Филип Златанов и му даде 3-годишна условна присъда с 5 г. изпитателен срок. ДУМА припомня, че Златанов бе осъден на 3,5 години затвор заради непубликуване на информация за проверката за конфликт на интереси на президента Росен Плевнелиев и за неуведомяване на бившия шеф на Комисията за финансов надзор Димана Ранкова, че срещу нея има решение за конфликт на интереси. Присъдата е от април м.г., тя бе потвърдена и от Софийския апелативен съд пред декември. Върховните съдии приемат всички заключения на предходните инстанции относно вината на Златанов, но са съгласни със защитата, че индивидуалната тежест на извършеното престъпление не е била оценена съобразно действителното съдържание и специфика, което е довело до определяне и последващо потвърждаване на наказание, несъразмерно на извършеното. ВКС намира за неоснователни и възраженията срещу отказа на САС да разпита главните действащи лица в тефтерчетата на Златанов - хората, стоящи зад инициалите Б.Б., И.Ф. и Ц.Ц. "В настоящото дело обвинителната власт не е събирала доказателства и в нито един момент не е поддържала, че зад въпросните инициали стоят поисканите за свидетели лица. В този смисъл те нямат никаква връзка с повдигнатото на подсъдимия Златанов обвинение, касаещо единствено бездействията му за публикуване и съобщаване на решенията по подадени сигнали за конфликт на интереси срещу Росен Плевнелиев и Димана Ранкова", пише в решението. Изчезването на тефтерите на Златанов е довело до процесуално нарушение, защото те нито са били предявени на защитата, нито са били изследвани, но това нямало как да бъде поправено.

www.duma.bg

Уволниха набързо зам.-министър на енергетиката

Антон Павлов се опитал да уреди с високопоставена работа в Брюксел Трайчо Трайков през главата на Борисов

Бойко Борисов освободи по своя преценка от длъжност заместник-министъра на енергетиката Антон Павлов, съобщиха от правителствената пресслужба. Заповедта на премиера е изненадващо издадена и влезе в сила без предизвестие от вчера. Като ресорен Павлов получил през юли писмо от Брюксел да бъде дадена кандидатура за Европейската агенция за сътрудничество на регулаторите по енергетика, съобщава "24 часа". Той не споделя с никого информацията, отива на среща в ДКЕВР и устно нарежда на председателя Иван Иванов да се предложат 3 кандидатури за български представител, като основният кандидат за поста да е бившият министър на енергетиката Трайчо Трайков. Павлов обяснява на Иванов, че това е кандидатура на реформаторите и за пълнеж може да бъдат сложени Евгения Харитонова и Светла Тодорова.

Цялата процедура е държана в абсолютна секретност и липсва какъвто и да е писмен документ по това предложение. Преди няколко дни от Брюксел започват да задават тревожни въпроси към министъра на енергетиката Теменужка Петкова и вицепремиера Томислав Дончев какво става с българската кандидатура. Министрите започват да търсят писмени следи за процедурата.

Очевидно и зам.-министър Павлов е бил притеснен от неловката ситуация, тъй като вчера се опитва да прекара на подпис кандидатурата на своя кандидат през Съвета по европейски въпроси, който се води от вицепремиера Меглена Кунева. Така първите писмени сведения се появяват в политическия кабинет на Бойко Борисов и с 5 месеца закъснение премиерът е научил за тайната номинация.

През цялото време Павлов е посочвал Трайков като кандидатура на реформаторите, уговорена на най-високо място. Преди време Иван Иванов попитал дали това място е Бойко Борисов, Павлов отговорил - не чак толкова високо.

Тъй като зам.-министърът се приема от правителството като близък до третия вицепремиер - Румяна Бъчварова, в ДКЕВР решили, че номинацията идва от нея. В ресора на Бъчварова са коалиционните отношения.

НАД 2,3 МЛН. БЪЛГАРИ ЖИВЕЯТ ПОД АБСОЛЮТНАТА БЕДНОСТ

Аида ОВАНЕС

С доход под границата на абсолютната бедност от 295,41 лв. живеят 32,3% от населението на България. Това са над 2,3 млн. души, съобщиха от от Института за социални и синдикални изследвания на КНСБ (ИССИ). За приличен живот в края на септември са необходими 560,81 лв. на човек или 2243 лв. на четиричленно домакинство, ако двама души работят. 80,5% от домакинствата в страната живеят с доход на човек под необходимите средства за издръжка на живот.

Данните от изследване на Евростат сочат, че 40,1% от населението у нас са изложени на риск от бедност и социално изключване, в останалите страни от ЕС този процент е 24,4. Българският народ продължава да е първенец в ЕС по мизерстване с 33,1% от населението. След нас се нареждат Румъния с 26,3%, Унгария (23,9%) и Гърция (21,5%). Все още много висок остава делът на домакинствата, живеещи в бедност и социално изключване. Това налага необходимостта от трайни и устойчиви политики за нарастване на доходите, категорични са от КНСБ.

През третото тримесечие са поскъпнали почти всички основни хранителни стоки. Хлябът и зърнените храни са поскъпнали с 0,9%, рибата - с 1,2%, яйцата с 8,1% и т.н. Разходите за образование и свободно време са се увеличили с 1,3%, жилищните наеми и разходите за жилището - с 0,8%.

От КНСБ категорично опровергаха становището на Асоциацията на индустриалния капитал, изразено по време на заседание на тристранката в четвъртък, че увеличаването на минималната заплата води до загуба на работни места.

ИРИНА БОКОВА:
ОБРАЗОВАНИЕТО Е ЕДИН ОТ НАЙ-ДОБРИТЕ МОДЕЛИ ЗА СОЦИАЛНА МОБИЛНОСТ

Светла ВАСИЛЕВА

Образованието е един от най-добрите модели за социална мобилност, каза генералният директор на ЮНЕСКО Ирина Бокова по време на дискусия "Размисли за социалното включване: стари проблеми в ново издание или нови проблеми в стара форма", състояла се в четвъртък в Софийския университет. "Тази тема е актуална и ще остане актуална в един свят, изпълнен с огромни възможности и хоризонти пред човешкия талант, но изпълнен и с предизвикателства. Ако се погледне назад във времето, много е интересно да се види каква е еволюцията на мисленето по въпросите на образованието, науката, културата и каква е ролята им в обществения живот. За последните 30 години еволюцията е огромна. До началото на 2000 г. не е смятано за възможно, че може да се постигне всеобщо начално, камо ли средно образование и грамотност", изтъкна Бокова. Тя каза, че в глобален мащаб 58 млн. деца по света са извън системата на образованието, което води до продуциране и възпроизвеждане на бедност. Културата е другото мощно средство за социално включване и в най-затънтените места на планетата тя има огромно значение за социалната инклузивност, заяви Бокова.

Образованието е основен елемент на включването, а то пък е инструмент на развитието, посочи Хенрика Мошчицка-Дендис, заместник-министър на външните работи на Полша, която също участва в дискусията. Тя изтъкна, че народите на Европа се изправят пред нови предизвикателства във връзка с наплива на мигранти и подчерта, че социалното им приобщаване е немислимо извън образованието.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Децата от ОДЗ " Зорница" бяха на открит урок при смолянските пожарникари, които ги научиха да се обаждат при пожар на телефон 112 и им разказаха каква е тяхната професия

18-ГОДИШЕН СЧУПИ НОСА НА ЛЕКАР

18-годишен пациент нападна лекар в хасковското спешно отделение. Инцидентът е станал в четвъртък следобед. В спешния център пристигнал младеж със спукана глава. Раната му била промита и медикът изпратил младежа в хирургичното отделение. Когато лекарят упътвал пациента как да стигне до отделението, по-възрастен негов придружител дръпнал медика, а младежът го ударил в носа. В резултат на удара лекарят е със счупен нос. Пациентът избягал и органите на реда го издирват.

Началникът на спешното отделение в болницата д-р Димитър Кючуков е категоричен, че съдът трябва да прилага цялата сила на закона.

СПРЯХА НЕРЕДОВЕН АВТОБУС С ДЕЦА

Нередовен автобус, който не е минавал технически преглед, беше спрян вчера сутринта, преди да тръгне за Рибарица с деца. Проверката е извършена пред Националния стадион "Васил Левски" от инспекторите на ИА "Автомобилна администрация". Друго констатирано нарушение е, че водачът извършва случаен превоз на деца и ученици с автобус, за който няма издадено удостоверение за категоризация по системата за международна класификация на автобусите за туризъм на Международния съюз за автомобилен транспорт (IRU).

За констатираните нарушения на водача е съставен акт, а автобусът е спрян от движение, информираха от транспортното министерство.

ДУМА®
Абонамент 2016
Краен срок за абониране
15 ДЕКЕМВРИ 2015 Г.
Цени:
1 месец – 13,00 лв.
3 месеца – 39,00 лв.
6 месеца – 78,00 лв.
12 месеца – 156,00 лв.
Можете да се абонирате в:
"Български пощи" АД,
"Доби прес" ЕООД,
редакцията на в–к ДУМА
и книжарницата
на ул. "Позитано" 20.
За повече информация:
тел.: 02 97 05 203

ЕРП-тата обявиха извънреден отчет, макар че още няма нови цени

КЕВР решава колко ще струва електроенергията от 1 ноември на извънредно закрито заседание в късния следобед в неделя

Макар все още да няма окончателно решение на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) за това каква ще бъде цената на тока от 1 ноември, от електроразпределителните дружества ЧЕЗ и ЕВН съобщиха, че ще има извънредно отчитане на електромерите на клиентите им във връзка с обявената от комисията предстояща промяна на цените за битовите и бизнес клиентите.

В края на миналата седмица работна група към КЕВР предложи намаляване на таксата "Задължения към обществото" от 1 ноември. Основание за това комисията вижда в намалението на цената на природния газ с малко над 14 на сто за последните три месеца на годината. Според експертите от КЕВР стойността на таксата трябва да падне от 37,90 лева за мегаватчас на 36,83 лева за мегаватчас. Това намаление е само за бизнеса, като с него цената на тока ще падне, но символично - с малко над 1 лв. Таксата се добавя към цената, която бизнесът ще постигне на свободния пазар. Допълнително небитовите потребители на регулирания пазар ще получат намаление на крайната цена на електроенергията в размер на около 2 на сто.

От бизнес организациите, които неколкокртно протестираха срещу цените на еленергията, веднага изразиха недоволството си от готвеното символично поевтиняване на тока от 1 ноември. По разчети на работодателите цената на мегаватчас електроенергия може да се намали с 15 лева за индустрията и тя да се върне близо до цената отпреди 1 август. Тогава КЕВР съобщи, че окончателното решение за цените на тока ще бъде взето чак на 1 ноември. Макар, че по традиция решенията се взимат преди началото на новия регулаторен период - в края на предходния месец, то ще бъде взето на закрито заседание чак в късния следобед в неделя.

Иначе за битовите потребители намаление на крайната цена няма да има, защото комисията щяла да остави буфер, ако природният газ поскъпне в края на годината, в разгара на зимния сезон. "Хората предпочитат да имат предсказуемост и стабилност на тези цени, още повече че промяната трябва да е с по-малко от 0,5%", обясни тогава шефът на КЕВР Иван Иванов.

Правителството надхвърли заложения вътрешен дълг за 2015 г.

През октомври правителството надхвърли заложения годишен вътрешен дълг от 950 млн. лв. в бюджет 2015 г. След последния търг на вътрешния пазар през октомври от началото на годината МФ набра общо 1 млрд. лв. А през ноември финансовият министър планира да пусне нов дълг за още 370 млн. лв. Това става ясно от публикувания емисионен календар за ноември на Министерството на финансите.

Премиерът Бойко Борисов беше обявил, че няма да се тегли нов дълг до края на годината. Обяснението на финансовия министър Владислав Горанов, който поиска актуализация на бюджета за 2015 г., е, че в края на годината ще има големи плащания по европейските проекти с пари от бюджета, които средства ще бъдат възстановени по-късно през 2016 г. Така ако се реализира целият обем от заложените три аукциона през ноември, то на вътрешния пазар ще бъде емитиран дълг в размер на близо 1,5 млрд. лв., което е с 50% повече спрямо първоначалните планове на кабинета.

Според обявения от ведомството емисионен календар облигациите през ноември ще са с различни срокове - три, пет и десет години. Обемите на всяка емисия ще бъдат обявени покъсно от БНБ, която е фискален агент на държавата. Датите, на които ще се проведат аукционите, са ясни - 9, 16 и 23 ноември. Чрез тях правителството ще се опита да набере общо 370 млн. лв., става ясно от обявения от ведомството емисионен календар.

Ако аукционите през ноември не бъдат отменени и ако бъдат одобрени всички поръчки, то от вътрешния пазар в бюджета ще влязат 1,37 млрд. лв. До края на годината остава и още един месец, в който може да има и нови аукциони.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

От 2 ноември Българската народна банка пуска в обращение златна възпоменателна монета "Св. Мина" от серията "Българска иконография", съобщиха вчера от Централната банка. Тя ще се продава на касите на БНБ за 860 лв.

"РУСАТОМ СЕРВИС" ЩЕ ДОСТАВЯ РЕЗЕРВНИ ЧАСТИ ЗА V И VI БЛОК НА АЕЦ-А

Руската компания "Русатом Сервис" - част от държавната корпорация "Росатом", и АЕЦ "Козлодуй" подписаха договор за доставка на резервни части, необходими за изпълнение на плановия ремонт на основното оборудване на АЕЦ "Козлодуй" за следващата плановоремонтна кампания, съобщиха от атомната ни централа.

Договорът предвижда изработване и доставка на резервни части за главните циркулационни помпи тип ГЦН-195М, които са в експлоатация в Пети и Шести енергоблок на централата. Те ще се използват за регламентиран ремонт на сменяемите части на помпите и ще бъдат приложени в рамките на плановите ремонти през април и септември следващата година. Надеждната работа на главните циркулационни помпи е важна за нормалната експлоатация на енергоблоковете, тъй като именно помпите отговарят за циркулацията на топлоносителя и отвеждането на топлината от активната зона на реактора.

Производител на резервните части по договора ще бъде руското предприятие "ЦКБМ", част от "Атоменергомаш", подразделение на "Росатом", което е специализирано в производството на оборудване за ядрената енергетика.

Битът щял да излезе на свободния пазар за ток от април

Битовите потребители ще излязат на свободния пазар на електроенергия най-вероятно от април 2016 г., тъй като за тях се предвижда да има тримесечен преходен период от пълната либерализация на търговията с ток от 1 януари догодина. Това става ясно от съобщение на Министерството на енергетиката (МЕ) за започваща през втората половина на ноември информационна кампания за либерализацията на електроенергийния пазар у нас.

На потребителите ще се разясняват предимствата на свободния пазар, етапите, през които ще премине процесът, както и начините за смяна на доставчик. Експерти на МЕ, на КЕВР, от БЕХ, оператора на бъдещата борса за ток и електроразпределителните дружества ще се срещат с представители на бизнеса и домакинствата, за да отговорят на техните въпроси за свободния пазар.

През втората половина на ноември се очаква да е готов и междинният анализ за състоянието на пазара ни и на негова база вече да се обсъждат в началото на 2016 г. варианти за избор на най-подходящия за България модел на либерализация.

Очакванията са тестовите сделки за електроенергия да тръгнат на 8 декември, в момента се обсъждат новите правила за търговия с тока, които да отразят промените, свързани със старта на борсата. Правилата за смяна на доставчик трябва да бъдат максимално облекчени, особено за битовите потребители.

Обединяват ски зоните в Чепеларе и Пампорово в един мегакурорт

Пампорово ще инвестира в следващите години в свързването на курорта с пистите на център "Мечи чал" в Чепеларе, съобщи Мариан Беляков, изпълнителен директор на "Пампорово" АД, цитиран от БТА. Обединяването на Пампорово и Чепеларе има за цел да създаде най-големия ски курорт на Балканите с над 80 км писти. Проектът за свързване чрез лифт на двете ски зони в момента е във фаза на административни процедури.

Първоначалните планове са за изграждане на два нови лифта и прокарване на поне още две писти, с които да се свържат Пампорово и комплекс "Мечи чал" в един нов мегакурорт. Очаква се обединяването на двете ски зони да повиши конкурентността на зимния курорт и ще даде възможност за домакинство на престижни спортни събития според предвижданията на инвеститорите.

www.duma.bg

КОМАНДВАЩ ВМС НА КИТАЙ:

Има риск от Война със САЩ

Дори и най-незначителният инцидент може да доведе до военни действия

Снимка БГНЕС

Американски изтребители са били изпратени да пресрещнат руски бойни самолети, които са се озовали в опасна близост до американски самолетоносач, намиращ се в Японско море

Пекин предупреди САЩ за риск от началото на война в Южнокитайско море. По информация на агенция Ройтерс командващият военноморските сили на Китайската народна република адмирал У Шенли съобщил в хода на телеконференция на свои американски колеги за това, че действията на ВМС на САЩ може да провокират искрата на войната. У Шенли определил действията на САЩ като "опасни и провокативни".

По думите на адмирала, тази тактика сериозно повишава риска от развой на събитията, който не подлежи на контрол. При тези условия дори и най-незначителният инцидент може да доведе до началото на военни действия.

Агенцията съобщава, че представители на военните ведомства са признали ръста в напрежението в региона и са се споразумели да проведат съвместни консултации за решаване на проблемите.

Междувременно агенциите съобщиха за нов опасен инцидент. Четири американски изтребителя са излетели по-рано тази седмица от самолетоносача "Роналд Рейгън" заради приближаващи руски стратегически бомбардировачи. Инцидентът е станал в международни води край Корейския полуостров, стана ясно от изявление в японското пристанище Йокосука на полк Лорън Коул, представителка на 7-и американски флот.

Самолетоносачът е участвал там в планови маневри с кораби на Южна Корея. Според представителката руските самолети доближили самолетоносача на разстояние една морска миля и се намирали на височина 152 метра.

Според говорител на Белия дом не се е стигнало до значителна конфронтация. Руските машини първо били прихванати от южнокорейски боен самолет, после са били ескортирани от американски F-18 извън района на маневрите.

Инцидентът става дни след като американски военен кораб разгневи Пекин, като премина близо до китайски изкуствени острови, построени в спорни води на Южнокитайско море.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

В жилищен блок в село Корфовски в руския Хабаровски край избухна взрив на битов газ. Един от жилищните входове се срути. До този момент от разрушенията са извадени пет тела, сред които има малко момиченце. Според някои източници под развалините може да има още 10 души

ЕВРОСЪЮЗЪТ НЕ ИСКА БОНБОНИТЕ НА ПОРОШЕНКО

Евросъюзът забрани доставката на украински сладкарски изделия, които съдържат ядки, съобщи пред "Украинска правда" зам.-министърът на агрополитиката по въпросите на евроинтеграцията на Украйна Владислава Рутицкая. По думите на Рутицкая, забраната е свързана с бавната реформа на украинските ведомства, които издават сертификати за съответствие.

Оказа се, че украинските сладкари не е необходимо да разполагат за продукцията си с печат на санитарно-епидемиологична служба, защото ведомството все още не е заработило, съобщиха от Министерството на агрополитиката на Украйна, предаде РИА "Новости".

"На сертификата трябва да има печат на санитарно-епидемиологичната служба, но тя все още не е създадена, доколкото тези пълномощия отиват към ново ведомство, което още не е заработило", каза Рутицкая.

По информация на "Украинска правда" под забраната попадат всички сладкарски компании на Украйна, в това число и концернът "Roshen", който принадлежи на президента на страната Петро Порошенко. Покъсно корпорацията "Roshen" опровергава информацията, че доставките в ЕС на продуктите й с ядки са блокирани.

ПОЛЯЦИ ПАК РАЗДУХВАТ „БЪЛГАРСКА СЛЕДА" В АТЕНТАТА СРЕЩУ ПАПАТА

Полският институт за национална памет (IPN) издаде книга, сочеща, че българските специални служби са планирали опита за покушение над папа Йоан Павел II през 1981 г., съобщава Polskie Radio. Наскоро отпечатаната книга "Агджа не е бил сам. Из участието на комунистическите специални служби в опита за покушение над Йоан Павел II" разглежда твърденията, че турският стрелец Али Агджа в действителност е действал по заповед на българското правителство. Авторите на книгата - Анджей Грабовски от католическия седмичник "Gosc Niedzielny" и постоянният прокурор в IPN Михал Сквара - посочват, че "няма съмнение", че опитът за покушение над папата е бил планиран от българите, докато представители на други комунистически държави са водили отделни операции за "дезинформация".

Тази изтъркана теза, която поляците отново раздухват сега, обаче е отдавна опровергана: Сергей Антонов бе напълно реабилитиран още приживе, а има и немалко други версии, че следите за атентата водят към американските и турските спецслужби.

Путин създава ученическо движение

Руският президент Владимир Путин подписа указ за създаването на руска обществено-държавна детско-юношеска организация "Руско ученическо движение". Съответният документ бе публикуван на официалния портал за правна информация, предаде РИА "Новости". Движението се създава за "усъвършенстване на държавната политика в областта на възпитанието на подрастващото поколение и съдействие при формирането на личностите въз основа на присъщата на руското общество ценностна система". Учредител на движението ще бъде агенцията Росмладеж.

кратки

ЕК разследва големи компании

Малък екип от европейски чиновници води разследване, което може да принуди няколко от най-големите световни компании да върнат неплатени данъци на стойност милиарди евро. От около 2 г. екипът води разследване, в рамките на което преглежда стотици споразумения между компаниите и данъчните служби на държавите от ЕС.

Страните от ОНД ще пазят заедно небето

Премиерите на страните от ОНД подписаха близо 40 документа. Редица от тях се отнасят за финансирането, създаването и координирането на обединената система за противовъздушна отбрана на държавите участнички в ОНД. Предполага се, че финансирането на проекта ще поемат Русия, Беларус и Казахстан.

Сенатът на САЩ увеличи тавана на дълга

Сенатът на САЩ в петък прие закон, според който таванът на държавния дълг автоматично ще се повишава до март 2017 година. Сенаторите одобриха и двегодишен бюджетен план за увеличаване на военните и вътрешните разходи до 80 млрд. долара.

Екзекуция във Флорида

В американския щат Флорида бе екзекутиран мъж, осъден за убийство с нож на бившата си съпруга, дъщеря си и още две жени през 1985 г. Петдесет и девет годишният Корел получи смъртни присъди за всяко от четирите убийства - на бившата му съпруга Съюзн, на 5-годишната им дъщеря Тюзди и на майката и сестрата на Съюзн.

Изригна Попокатепетъл

Вулканът Попокатепетъл в Мексико напомни за себе си. Изригването изпрати във въздуха стълб от дим и прах с височина 3 хиляди метра над кратера. Природният феномен се намира 80 км югоизточно от мексиканската столица. От няколко месеца в планинския масив се чува подземен тътен. В страната има над 3 хиляди вулкана, като 14 се смятат за активни.

Снимка БГНЕС

Активисти на организацията за защита на животните - Хора за етично отношение към животните (PETA) се облякоха като зомбита за протест в Берлин, за да привлекат внимание върху месопреработвателната индустрия. Организаторите посочиха, че целта на протеста е да накара потребителите да осъзнаят своята отговорност за убийството на животни за производство на месо

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 31 ОКТОМВРИ 2015

Още един милион бежанци тръгват към Европа

Неконтролираният прилив на мигранти заплашва сигурността, предупреди шефът на германската полиция

Неконтролираният прилив на мигранти в Германия застрашава националната сигурност, каза директорът на германската полиция Холгер Мьонх пред германското издание "Фокус". Според него положението в района се влошава. Водят се разследвания срещу десет души, за които има съмнения, че са участвали във военни престъпления в чужбина или са част от терористични организации.

"Сблъсъците между търсещите убежище са все по-чести, от една страна, а от друга - настроенията сред десните привърженици са все по-взривоопасни", каза още Мьонх.

За последните две седмици от Хърватия в Словения са пристигнали над 102 000 мигранти.

Междувременно Турция предупреди, че още един милион мигранти тръгват към Европа през зимата. Оценки на високопоставени турски официални лица предвиждат, че най-малко един милион сирийци ще се опитат да влязат в Турция тази зима, пише британският в. "Телеграф". Ако прогнозите се сбъднат, Турция ще стане дом за трима на всеки четири сирийски бежанци. Повечето от тях няма да останат в страната, а ще тръгнат към Западна Европа.

Новината дойде на фона на предупреждението на върховния представител на ЕС Федерика Могерини, че общността рискува да се разпадне, ако не реагира на най-тежката си миграционна криза от Втората световна война колективно.

В същото време вчера гръцките власти обявиха, че 21 души са загинали при потъването на две лодки, които са превозвали мигранти и бежанци от Турция към Гърция през нощта срещу петък.

18 души са загинали, а 138 са спасени при потъване на лодка край остров Калимнос. При отделен инцидент в петък сутринта край Родос са загинали трима души, а шестима са спасени.

Тази нова драма попълни списъка със смъртоносни мигрантски корабокрушения, започнали в сряда. Броят на загиналите в четвъртък вечерта достигна 17 души, сред които 11 деца, след като бе открито още едно тяло, а момиче почина в болница на остров Лесбос.

Последните жертви са се удавили, след като корабчето им с около 150 души, според първите данни на очевидци, се е преобърнало през нощта срещу петък край Калимнос. Островът е част от избираната от хиляди хора ежедневно гръцка "врата" към Европа.

Издирванията продължават с надеждата за намиране на нови оцелели. В акцията се включиха четири гръцки патрулни катера, кораб на агенцията за защита на външните граници на ЕС - Фронтекс - хеликоптер, както и рибарски, и туристически лодки от острова.

300 хиляди бежанци и мигранти са тръгнали преди два дни към Европа от лагерите в Йордания и Ливан, обяви министърът на външните работи на Гърция Никос Кодзиас на съвместна пресконференция с германския си колега Франк-Валтер Щайнмайер

Върховният комисар за Агенцията на ООН за бежанците (ВКБООН) изрази дълбоката си загриженост още преди последната драма, като подчерта, че "влошаването на времето" утежнява положението на мигрантите. Гръцкото правителство призова от своя страна за спешна европейска намеса, за да се гарантира безопасността на бежанците, като им предостави законен достъп до ЕС.

От началото на годината 560 хиляди мигранти и бежанци се добраха до Гърция по море. Общо над 700 хиляди достигнаха до Европа през Средиземно море, според Международната организация по миграция. Над 3,2 хиляди загинаха по този път, според същата организация.

Европейският съюз въвежда в действие кризисния механизъм за обмен на данни заради миграционните потоци, съобщи вчера председателството на Съвета на ЕС. Механизмът представлява портал в интернет, където институциите и националните правителства следва постоянно да въвеждат информация за промените в обстановката. Този механизъм улеснява бързото взимане на кризисни политически решения.

ДЕКЛАРАЦИЯ

Ние, членовете на Асоциацията за приятелство България-Венецуела (София и Пловдив), Международната мрежа на интелектуалци, хора на изкуството и социални движения в защита на човечеството - България, изразяваме нашата категорична подкрепа и солидарност с венецуелската демокрация и правителството на страната, законно избрано чрез прозрачна и абсолютно автоматизирана избирателна система, международно призната като една от най-сигурните в света.

Венецуелският революционен процес е обект на мащабни атаки от международните десни сили чрез клеветнически кампании от страна на глобалните международни медии, дирижирани от САЩ и подкрепяни от група латиноамерикански и европейски неолиберални глашатаи. Основната причина за тези атаки е, че примерът на Боливарска република Венецуела е опасен катализатор и опора за прогресивните правителства в други страни.

Глашатаите на международните десни формации, подкрепяни от вътрешни сили и фашистки движения, обвързани с големи енергийни корпорации и световни финансови компании, се опитват да дестабилизират страната и чрез опити за преврат да присвоят ресурсите на Боливарска република Венецуела, които в момента са в ръцете на народа и са неподвластни на неолибералните рецепти.

Категорично отхвърляме тази истинска международна война, която набира все по-голяма сила с наближаване на датата 6 декември, когато ще се проведат Парламентарни избори в Боливарска република Венецуела. Тази война използва клеветнически твърдения, подкупване на висшестоящи служители чрез огромни финансови възнаграждения. Ето защо и във връзка с всичко това за пореден път изразяваме нашата пълна подкрепа към венецуелския народ и правителство в борбата им за по-справедлив свят!

София, 30 октомври 2015 г.

Снимка БГНЕС

В преговорите в хотел "Империал" в австрийската столица, свикани за намиране на решение на конфликта Сирия, участваха 19 делегации. Представени бяха петте страни постоянни членки на Съвета за сигурност на ООН и ключови държави от Близкия изток и Европа. Сирийското правителство и опозиционни групи не бяха представени на срещата. За първи път обаче в разговорите участва външният министър на Иран. Междувременно САЩ промениха позицията си по отношение на сирийския лидер, съобщи "Уолстрийт джърнъл". В Белия дом вече били готови да се съгласят Асад да остане на поста си по време на преходния период, твърди високопоставен източник в Белия дом

Лондон няма да строи джамия

Поредният опит на мюсюлманското движение в Англия "Tablighi Jamaa" да получи разрешение за строителството на джамии, приключи с неуспех. Първоначално строежът бил забранен от общинската власт на един от окръзите на Лондон. А когато движението се обърнало към правителството, то и там ударило на камък.

"Мегаджамията" трябваше да бъде построена в лондонския окръг Нюхам в източната част на британската столица. Сградата е разчетена за 9300 молещи се в основното помещение и за още 2000 в допълнително помещение, което превишава капацитета на лондонската катедрала "Свети Павел".

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 31 ОКТОМВРИ 2015

Ердоган ще трябва да поделя властта

Извънредните избори в неделя вероятно отново няма да позволят на нито една партия абсолютно мнозинство

BBC

Селин ГЕРИТ

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Броени дни преди новите избори в Турция страната е по-нестабилна откогато и да е било. Всички анкети показват, че резултатите от изборите ще се повторят. Партията на справедливостта и развитието на Ердоган ще спечели около 40% от гласовете, а прокюрдската опозиционна партия ще получи 13 на сто и ще влезе в парламента

Броени дни преди вторите избори в Турция и при отсъствие на ясно мнозинство в анкетите вероятността за коалиционно правителство нараства.

"За съжаление някои от гражданите на Турция са предпазливи по отношение на вас. Те твърдят, че се опитвате да превърнете страната в диктатура. Как ще коментирате?", попита финландска журналистка.

Три дни бяха минали от бомбените атентати в Анкара - най-смъртоносните нападения в историята на турска територия, при които загинаха 102 души. Това бе първата публична поява на президента Реджеп Тайип Ердоган след атаките. Той даваше съвместна пресконференция с финландския си колега.

Заварен леко изненадан от въпроса, Ердоган каза: "Може би не бихте могли да зададете този въпрос, ако тази страна беше диктатура."

След като прекара 13 години на кормилото на Турция, днес Ердоган е несъмнено най-влиятелният човек в страната. Колосална фигура в турската политика, той е или обичан, или ненавиждан, и е доста трудно да бъдеш безразличен към него.

Когато Турция се подготвя за повторение на неубедителните парламентарни избори от преди пет месеца, отново всичко се отнася до Ердоган - въпреки че той е президент и неговото име не е в избирателните листи.

"Ако президентът е ограничен до конституционно определената си роля, тези избори няма да са за него, а за това какво ще бъде следващото правителство", казва Суат Киниклиоглу, бивш депутат от управляващата Партия на справедливостта и развитието (ПСР). "Той действа все едно не е само президент, но и премиер и лидер на управляващата партия", добавя той.

„Велик реформатор"

След почти десетилетие, откакто идва за първи път на власт, Ердоган е аплодиран като "реформатор" от много среди, включително от ЕС и международната общност. Той е високо ценен за стъпки по отношение на военните, за спечелването на статут "страна кандидат за ЕС" на Турция или за промените в икономиката - БВП на глава от населението се увеличи повече от три пъти, след като той дойде на власт, и сега е над 10 000 долара.

Ердоган също така е възхваляван за приемане на закони, позволяващи създаването на държавен кюрдски телевизионен канал и откриването на училища на кюрдски език, или за инициирането на мирния процес с кюрдските бунтовници - който сега е прекъснат.

"Анализирането на Ердоган като велик реформатор всъщност би означавало, че виждането ви е изкривено", твърди Сонер Кагаптай от вашингтонския Институт за близкоизточна политика. "Той политически малтретира активисти, секуларисти, либерали, леви, социалдемократи, социалисти, алевитите и сега кюрди... Той жестоко малтретира толкова много групи, че когато ги събере заедно, те стават мнозинство", казва Кагаптай.

Неби Мис от проправителствения мозъчен тръст Сета не е съгласен. "Ако има поляризиране в Турция, няма да е честно за нея да бъде винен само Ердоган", казва той. "Не можем да твърдим, че той е единствената личност със сурова реторика, а всички останали са меки и отстъпчиви."

Откакто Ердоган стана президент през август 2014 г., над 100 души - включително журналисти, учени и студенти - са били съдени за, както се твърди, "обида на президента". Миналия месец тълпа, настроена в подкрепа на ПСР, нападна офисите на водещия всекидневник "Хюриет" в знак на протест срещу това, което те определиха като несправедливо обрисуване на Ердоган.

Коалиционно правителство

"Антиправителствените протести за парка "Гези", обвиненията в корупция, сирийската политика... Когато се събират всичките тези неща, може да се разбере защо Ердоган става все по-авторитарен", твърди бившият депутат от ПСР Кънъкоглу. "Ако той беше напуснал правителството преди четири години с думите, че ще се кандидатира за президент, днес хората щяха да му вдигат статуи. Но ужасното политическо наследство от последните четири години ще остане с него завинаги", допълни той.

В момент, когато Турция преминава през може би една от най-значимите фази в историята си, последните проучвания на общественото мнение показват, че резултатите от извънредните избори отново няма да позволят на нито една партия абсолютно мнозинство.

Въпреки че някои критици на Ердоган твърдят, че той ще се опита да предотврати образуването на коалиционно правителство, мнозина вярват, че пореден кръг от избори изглежда много малко вероятен и че Ердоган ще трябва да се приспособи към концепцията за споделяне на властта.

Това дали той е готов да го направи, ще определи в бъдеще посоката на тази страна.

Балканите ли ще спират бежанците?

Безкрайните колони от бежанци, преминаващи през Сърбия

Deutsche Welle

Политици от десния спектър отдавна предричат, че Западът ще накара балканските държави да изградят лагери за трайно настаняване на бежанците, с което да се намали миграционният натиск към Запада. Възможно ли е това?

Планът от 17 точки, който разработиха ЕС, Германия и страните по т.нар. балкански маршрут, звучи по-скоро като пожелание - осигуряване на по-хуманни условия за бежанците, по-добра координация между властите на държавите в региона и което е най-важното, спиране на неконтролирания приток. Все пак има и няколко конкретни цифри: 400 полицаи ще помагат на Словения, сътрудници на европейската гранична агенция ФРОНТЕКС ще оказват подкрепа на Гърция, Сърбия и Хърватия. Планът предвижда и създаването на 100 000 нови места за прием на бежанци по балканския маршрут.

Сръбският блогър Михайло Тешич твърди, че планът е бил изготвен под натиска на властите в Берлин. "Брюксел и Берлин инструктират балканските страни да спират и забавят бежанския поток", казва той.

Стотици хиляди бежанци вече преминаха по балканския маршрут. А балканските държави все още твърдят, че не са подготвени за тази вълна, макар че тя можеше да се предвиди, казва политоложката Лидия Вукадинович от Загреб. Тя припомня, че и досега политиците от балканските страни се показват не откъм най-добрата си страна, поради което навсякъде се разиграват грозни сцени. Бежанците на много места спят под открито небе, полицията използва дори сълзотворен газ. "Стана ясно, че нито една от тези държави не е в състояние да се справи сама с проблема. От тази гледна точка е нужно сътрудничество на европейско ниво", казва Вукадинович.

Известната антроположка от Любляна Светлана Слапшак си представя това сътрудничество по друг начин. През лятото тя дори организира подписка за създаването на сигурен коридор за преминаването на бежанците от Гърция до Германия, без да има нужда те да бъдат спирани по границите и без излишна бюрокрация: "Тези хора имат нужда от помощ сега. А на Балканите ставаме свидетели на почти средновековни сцени. Хората изминават хиляди километри пеша. Тези сцени само задълбочават и без това съществуващите предубеждения към Балканите", казва тя.

Брюкселският план изрично настоява за по-добра комуникация между страните по балканския маршрут. А от нея досега няма и следа. Вместо това отделните правителства взаимно си приписват вината за настоящото положение. Словения например твърди, че Хърватия се държи като голям автобусен превозвач и само транспортира бежанците по-нататък. Същото обвинение отправя Хърватия към източната си съседка Сърбия. В резултат на този спор граничните пунктове между двете държави бяха затворени дни наред. "Това са малки държави с общо, кърваво минало", казва Лидия Вукадинович. А политиците съзнателно насърчават враждите, най-вече с предизборни цели.

Експертите съзират опасност от надигане на екстремистите в бившите югославски републики. Отдавна вече някои политици от десния спектър в Сърбия и Хърватия предсказват, че ЕС ще създаде лагери за трайно настаняване на бежанците на Балканите, за да ги откаже да пътуват на Запад. Професор Светлана Слапшак не се учудва, че в редица страни от региона хората са отрицателно настроени към бежанците: "25 години след разпадането на Югославия ние все още преживяваме драматичен срив на жизненото равнище, засилваща се социална несправедливост и безнадеждност. Това се отразява и на мисленето на хората", казва тя.

В различни страни на Балканите, включително в България, Словения и Хърватия, има призиви за затваряне на границите или за строеж на нови огради. Блогърът Михайло Тешич смята, че това е доста опасно развитие. Първоначално унгарските заграждения минаваха за неевропейски и нехуманни, а сега оградите и стените стават все по-модерни. И то независимо от факта, че страховете на така наречените загрижени граждани са напълно неоснователни. "Бежанците изобщо нямат намерение да остават на Балканите, а онези, които са поели по тежкия път и са стигнали дотам, не могат да бъдат спрени дори и с огради", казва той.

ХОНОРАРИ НА ВЪНШНИ АВТОРИ
на в. ДУМА за периода до 6 април 2015 г.
ще се изплащат до 31.12.2015 г.
За контакти - Снежка Иванова, тел: 02/9705249

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 31 ОКТОМВРИ 2015

АКАД. ГЕОРГИ МАРКОВ:

Само свободният по дух човек има потребност от свобода

Будителите са малцинство, но ги има, затова и българският народ ще го има, казва известният историк

Интервю на
Велиана ХРИСТОВА

□ *Професор Марков, според вас българите приеха ли вече Деня на будителите като свой празник, след като досега все говорехме, че за мнозинството това е просто един почивен ден?*

- Първи ноември е официален празник само за ученици и студенти. Сега той се пада в неделя - почивен и изборен ден. Но ми се струва, че той постепенно се налага и става традиция не само за учениците, за учените, за хората на духа, защото е свързан и с Иван Рилски, който е покровител на българския народ.

□ *В днешно време виждаме каква простащина се лее отвсякъде и всъщност този празник събужда паметта ни и върховите моменти в нашата духовност, не се ли превръща той в ден на паметта?*

- Ами, това е смисълът на традицията, която трябва да продължи. Но материалното навсякъде надделява над духовното, това не е само у нас. И това е тъжното - че това, което повече се възприема в реално време, то е по-привлекателно. Докато духовното изисква човек да мисли, дори да се съсредоточи в себе си, да чете, не само да гледа всекидневието. А трябва и да намери себе си, да намери смисъла от духовното. Това е добре не само за нацията, но и за всеки от нас.

□ *Но натискът, който се осъществява върху нас от години, не е ли с цел да забравим тъкмо своята памет, да забравим националната си държава?*

- Това е процес, който наричам "корпорациите срещу нациите". На транснационалните корпорации не са им необходими национални държави, дори им пречат. Те искат суровини, работна сила, пазари. Понеже сега се занимавам с Първата световна война, ми идва наум, че онзи девиз е бил "Пролетарии от всички страни, обединявайте се", сега девизът е "Капиталисти от всички страни, обединявайте се". Това е нова колонизация, която иска според мен да заличи паметта на нациите. А нямат ли памет, те вече престават да имат и национална принадлежност, и чувство за общност.

□ *Кое е това, от което имаме нужда да се събудим?*

- Трябва да се осъзнае, че това, което днес става, е един критичен исторически период. Този преход, който ни се струва безкраен, отне много на българския народ. Ние вече загубихме близо два милиона млади българи, които напуснаха България, за да живеят по-добре извън България. Умните момичета и момчета не са окрилени от възрожденски пориви, те са станали практични и само гледат всеки момент да се подредят на терминал 2 и да си хванат пътя без никакво чувство за вина. Не ги обвинявам, но все пак те са родени тук, отгледани са тук, израсли са тук, а зарязват всичко, зарязват възрастни хора, близки. Имам впечатления от млади българи в чужбина, когато пътувам извън страната, как за тях народните будители са нещо непознато. Има и други народи, които са изпратили навън своите млади хора, но те остават свързани с нацията си, с историята, с отечеството си, а не само с материалното преуспяване. У нас навсякъде се говори само за парични знаци.

> **На транснационалните корпорации не са им необходими национални държави и нации с памет и духовност**

□ *В същото време обаче виждаме, че всеки опит да се изхвърлят от учебниците Ботев, Вазов, другите ни класици, поражда в обществото много остра реакция и властта се страхува да го наложи, макар че няколко опити вече се правят за това.*

- Да, има опити да се изхвърлят и да се цензурират нашите класици. Преди няколко години попречихме на Сергей Игнатов да направи такива неща, но ето че сега, както разбирам, история вече няма да се учи в XI и XII клас. Това е пак тази тенденция - глобализацията срещу нациите. Целта е младите хора да не познават своите исторически корени. А човек без история е като дърво без корени. Има тенденция да се преподава "гражданско общество", "гражданско образование", някакви нови предмети...

□ *Може ли да има гражданско образование без съзнанието за собствената ти история и развитие?*

- Според мен - не може. Но тези отвън, които правят експеримента с нас, никак не забравят и не заличават своята собствена история, напротив - много я тачат и си я поизмислят дори. Докато при нас целта е да се заличи събитийната история и да се замени с всекидневна история, с това, което наричат битова история. Всекидневието може да допълни събитието - ето сега е 100 години от Първата световна война, на Запад отбелязват своите пълководци, бойната слава и жертвите, разбира се, но казват - вижте холерата, вдовиците, сираците, оставете тези бойни полета, защото това на Балканите ви пречи, вие трябва да се помирявате. Забравете историята.

□ *Това да забравим историята не е ли свързано и с все по-откровени опити за неоосманизация на Балканите? А част от интелигенцията ни, из чиито среди винаги в миналото са произлизали будителите, сега участва в този процес на забравата.*

- За жалост, Сорос през 90-те години наля може би около стотина милиона долара и тази инвазия вече има възпитаници, има кадри навсякъде - и в политика, и в култура, и в стопанството. Сега има други фондации, които целят точно това - да се лишат младите от памет и дори да знаят повече чуждата история, отколкото своята. Някои от по-младите колеги се хващат с цел финансови облаги, правят проекти и пр. Имаме по-млади учени ли, приспособленци ли да ги нарека, които участват в подобни проекти. Например в този проект, който беше миналата година, за т.нар. помашки етнос. Или пък тази прословута книга "Турците в България". И подобни неща се представят като научна литература!

□ *Може ли да бъде лишена от духовност и от памет за духовността една нация, ако сама отвътре не помогне за това?*

- Има опасност отвътре да се предаде крепостта. За съжаление вече има цели институти, които някой поддържа отвън и които работят в тази посока. Цели институти с предимно по-млади колеги, завършили по чужбината. Един млад човек, върнал се от Франция след три години, ми каза: "Аз не съм български историк". И като го питам: "Да не си станал безродник?", той ми вика: "А, няма да се обиждаме, аз съм само историк, защото ако имам национална принадлежност, това ще ми пречи да изследвам обективно историята". Интересно, френските националисти ли го научиха на това? Вижте какви неща се правят във Франция за 100-годишнината от Първата световна война, а пък тук на нас ни казват да сме гледали санитарната част на войната. Така че, правят се експерименти с тези млади колеги. И те намират начин да се осъществят - не само материално, но и по разни конференции, публикуват дори книги в чужбина и това го представят като престиж, когато се върнат тук. И трупат точки.

□ *Аз обаче не виждам тези, които осъзнават целенасоченото лишаване от национална духовност, а и вътрешното ни опростачване, да реагират. Страх ли е това или нежелание да влизаш в конфликт с някой силен на деня?*

- Опростачването, според мен, също е целенасочена политика. Самото опростачване кара хората да живеят ден за ден, да се интересуват само от материалното, но не и да имат някаква духовност, някакъв идеал. Такива хора по-лесно се управляват. Не става дума само за онези събратя от махалите, които робуват на някое кюфте, става дума и за други облаги. По този начин такива хора отказват и да се замислят. Нали сте чували, че който много мисли, трудно живее. Някои пък предпочитат да не говорят - колкото по-малко говориш, толкова по-малко ще грешиш. Според мен, човек преди да говори, трябва да мисли, но след като има какво да каже, трябва да го изговори. А има вече доста силна автоцензура, съобразяване с политиката и политиците.

□ *Ами, нали будител е точно този, който не се съобразява с властта и конюнктурата?*

- Давах наскоро интервю по националното радио, когато беше атентатът в Турция, и преди мен беше посланичката ни там. Тя започна да го усуква и аз казах: Все още не съм посланик, аз съм историк и ще кажа нещата, както ги мисля. Един дипломат или държавен служител трудно биха могли да кажат това, което мислят. Докато учените трябва да казват това, което мислят, защото хората искат да ни чуят.

□ *Аз мисля, че човек, каквото и да работи, може да бъде будител, но трябва да е свободен по дух. Свободният по дух човек, където и да го пуснеш, той ще казва това, което мисли. Не започна ли да изчезва свободата на духа?*

- Имам много колеги, които се съобразяват и се ослушват, и се оглеждат, или пък сочат към тавана, както преди 1989 г., като че ли някой наблюдава от съответното ведомство. Това всъщност не е въпрос на идеология. Просто човек наистина трябва да има свободен дух. Нашите будители в миналото са били много по-свободни и много пред своите сънародници във времето. При това, в оня вековен мрак, когато сме нямали собствена държава, а те са създавали и училища, и църкви. Само свободният и образованият човек има потребност от свобода. Има хора, които предпочитат да са в затвора, да са роби, но да ги хранят, да си получават дажбата. Това е моят тъжен извод.

□ *Може би будителите на нашата нация постепенно изчезват, май не сте оптимист за бъдещето ѝ в това отношение?*

- Ако говорим за възраждане на българския дух, когато обикалям отечеството, виждам, че из страната навсякъде има интелигентни и будни хора, има и умни момчета и момичета, но те за съжаление са малцинство. Другите се оправдават с трудното всекидневие, те всеки ден се борят за хляба си и нямат кога да се занимават с духовност и с нещо, което би могло да ги върне в онези възрожденски времена. Но още има будители и аз вярвам, че ще ги има и занапред. И български народ ще има.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 31 ОКТОМВРИ 2015

ЗА БУДИТЕЛИТЕ И ЛИПСАТА НА ДУХОВНОСТ ДНЕС

Зорница ИЛИЕВА

Апатичните и равнодушните са по-удобни за управляващите

Пред 1 ноември някак между другото някои заговориха за духовност, за национални будители, за традиции и история. Опитват се да поизчистят от патината позабравени ценности и човешки взаимоотношения, които си бяха нещо естествено само преди десетилетия. Други решиха плахо да посочат, че има съзнателно унищожаване на мислещите и способни хора, такива, които могат да творят, да измислят новите неща, да са способни да получават плодове от научна и откривателска дейност, да имат идеи. Все неща, които да осигуряват бъдеще на народ и държава, и то в период, когато повсеместно ги считат за лузъри, т.е. мунчовци, като онзи от романа, който децата ни, представете си, вече не разбирали. Но кой говори днес в обществото пространство за наука, открития, творчество, цели, да не споменаваме душа, нация, идеали, другарство или доброта? Последните дори предизвикват

намусени физиономии у „свещените крави”

на чужди фондации у нас. Проекти, проекти и пак проекти, усвояване на фондове, инициативност и пари, които няма как да не дойдат, ако се постараем да търсим пазарните ниши с онзи хъс, който се кодира в кастово привилегированите с платеното образование. Кой превърна мислещия народ в простолюдие, което вече реагира само на първосигнални емоции? Кой напъхва в политическата класа посредствени хора без визия за бъдещето на държавата и народа й, без чувство за история, но подвластни на PR специалисти, чиято единствена задача е да осигурят преизбиране? Кой направи от младежите ни потребители със забити денонощно носове в “чатене”, докато от екрани и медии се разменят баналности и евтини знаменитости ни заливат с житейските си уроци как се печели реалити шоу? Псевдодебати с безцветни анализатори, щастливи от жълтите стотинки, които им се плащат, сипят “убеждения”, които замъгляват погледа върху събитията. И то какви събития - като се почне от миграционния хаос, през кървавите драми в мюсюлманския свят и ислямисткия терор, та се стигне до антиевропейските настроения и безпомощността на Брюксел в сложната геополитическа обстановка. Някой наскоро припомни Макиавели с неговото “Лековерието на масите е

дар от съдбата за всеки владетел

а лековерието е следствие от невежеството. Следователно то трябва да се насърчава”. Значи за да управляваш безпроблемно, народът трябва да е прост, а истината да се дави в море от безсмислици. Прави ли се? Набиват ли се в главите ни непрекъснато незначителни факти и лесносмилаеми забави, които ликвидираха нуждата от изкуство и храна за душата? Стигна се до констатации, че съзнателно се банализира политическият дух и се деморализират патриархално вкоренени наши ценности, превели ни през вековете. Внушава се безусловно приемане на “другия”, а слова като идентичност и национална чест се обявяват за противостоящи на прогреса и демокрацията. Обзетите от носталгия по времена на сигурност и съпричастност са предмет на присмех и им се приписват грехове като липса на исторически оптимизъм и вяра в реакционни идеи. А ако някой случайно спомене “братство” или “равенство”, рискува да си навлече гнева на неодемократите, които с пяна на уста повтарят заучени фрази от онези либерали, които преобърнаха света, но всъщност го направиха победен, по-нестабилен, по-песимистичен дори от времената на големите световни войни. На практика точно тази либерализация наистина води до

последователно унищожаване на генетичните кодове

на народи, историята им, културата и традициите им, в т.ч. и на нас, българите. Наличието на безнаказана, анонимна и манипулативна информация не само развращава хората и ги принизява до малоумни същества, но и ги хвърля в постоянен страх, съмнения и липса на вяра в собствената държава, копае пропаст между поколенията и поражда дисбаланс в отношенията между граждани и институции. Властта започва да се използва произволно, а силовите методи властват над закона. “Гардиън” в тази връзка дава за пример действията на Германия по отношение на кризата в Гърция. Натискът над гърците да приемат програма, която ще съсипе икономиката им и ще я лиши от активи, не е нищо повече от прилагане на онези неолиберални и олигархични правила. Те изсмукват енергията на цели народи, но осигуряват безогледно постигане на лични интереси чрез прокламирани ефективни икономически начини на действие. Правото остава в ситуация на безгрижен сън, а изпълнителната власт се поставя под чадъра на чужди интереси и далеч от собствения народ. А дали народът ще гледа изпод вежди или ще мърмори, не е никак важно, защото безразличието е посято,

подозрението не ражда противодействие

а взирането в закононарушения не предизвиква мисъл за граждански натиск. Кой днес може да повярва, че само извисяването на националния дух може да даде тласък на народ и държава? Бил казал нещо в този смисъл Достоевски. Ама кой е той и дали в наши времена го четат? Апатичните и равнодушните са по-удобни за управляващите, и то не само у нас. Затова и потребителството и комфортът са водещи в оценките за просперитет, личен и национален, а разделението във всички направления - политически, идейни, религиозни, етнически и т.н., е начин за генетичното им внедряване с цел безпроблемно управляване или влияние.

Дали след като бездуховността ни е заляла от всички страни, можем, поне в личен план, да се погрижим за духовните си нужди, за храна на душата си, да си понесем собствения кръст към Голготата, за да се противопоставим някак на неглижирането на културата и будителството? А после по-активно да отстояваме позиции, когато, без да ни питат, нареждат да отпаднат автори или техни творби от учебните програми на децата ни, а в учебниците по история се подменят факти и установени термини в името на криворазбрана толерантност и етнически мир?

Без да се дава сметка за чужди внушения

влияния и всякакви “меки сили”, които си имат свои интереси, съпровождани за целта с малко “сребърници”. Никак не е трудно да се намери връзката и с глобални процеси, които разтърсиха света и нарушиха съня на европейските лидери до степен, че страх се изписа по лицата им. Омразата, която стана повсеместно качество за съществуване, и колоните от хиляди хора, които бягат от страните си, за да се настанят в блянувана Европа, приемана за манна небесна за лично устройване, са само част от процесите, които следват теориите на неолибералите и съответните финансови кръгове за световен ред. Факт е, че хората вече не се интересуват какво ще оставят след себе си, а единствената им цел е личното устройване. Липсата на перспектива и повсеместната бедност изгониха от България милиони хора. Същото, но с далеч по-зловещи картини, се случва сега от Близкия изток през Балканите до Европа. Първосигналната реакция е лично и национално окопаване, за да се запази собствената “крепост”. Да, ама тя се клати. Заплашително и с все по-широки амплитуди. Хвърлят се вини, няма отговорност, признават се постфактум грешки без последствия, а проблемите и кризите се трупат. Лични и национални.

Отново, колкото и да им е неприятно, се поставя въпросът “Какво да се прави?” Допълнено от “кой да го направи”. Някои говорят за “паралелно общество”, в което

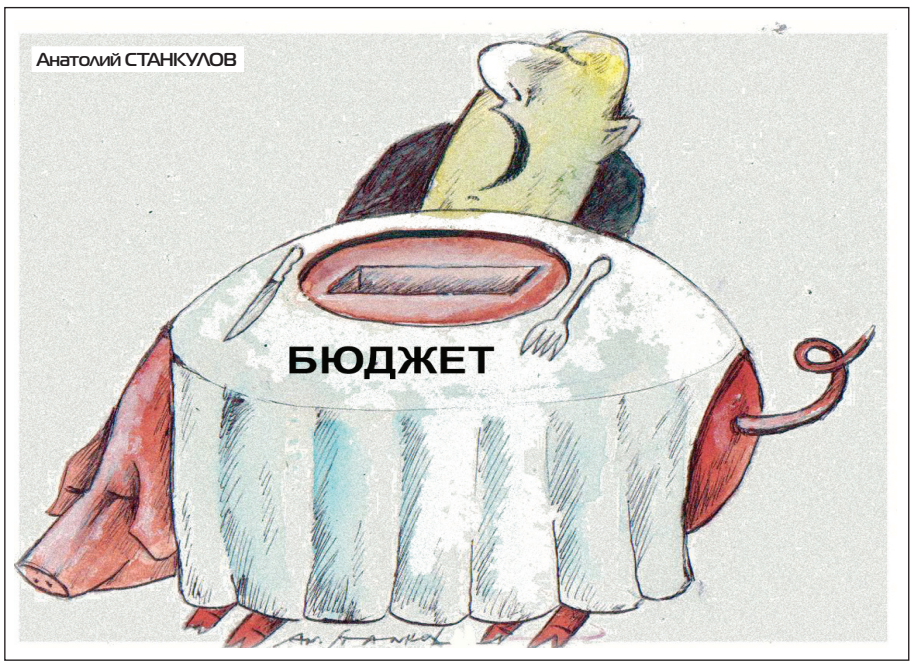
потъпканите традиции и изкривената история

да бъдат съхранени и предавани на поколенията в изначалния им вид, за да не се изграждат в сурогати и полуистини. За да ни има като народ и държава. Други са убедени, че трябват действия за насърчаване на бунта на духа и създаване на ситуации за конфронтации - в семейството, медиите, мрежите, където т.нар. “старомоден елит” да започне да говори, пише, публикува. За да се противопоставим на “водещите издания” и онези манипулатори, които втълпяват псевдодемократичните си теории за приоритети, непрецизирани съюзни ангажименти и връзки, които нямат нищо общо с национални интереси и български просперитет. Като начало просто можем да посрещнем Деня на народните будители с онази почит и уважение, която те заслужават и която ни е съхранила до днес. Да оставим тиквите и маскировките на онези, които няма как да оценят другото - корените, човещината, българският дух и “и ний сме дали нещо на света”. Малко добрина и мир поне в този ден, а за останалото - стойностни дебати и по-малко празни приказки.

АИДА ПАНИКЯН

Равнис по Горанов

С каква скорост може да бъде приеман един годишен бюджет на една държава? Ами бюджет за здраве? А за социално осигуряване? Ако е 3 в 1, ако е за да прикрият управниците предизборно политическата си немощ и ако същите се правят, че спазват сроковете, това може да се случи и за по-малко от седмица. Достатъчно основание България да влезе дори в рекордите на Гинес.

Любопитното е, че само за часове надзорниците на касата единодушно смирено приеха "държавната политика" на нямане на пари за здраве. Обясниха на медиите, че дават (разбирай, управниците "връщат" на народа собствените му пари от внесени осигуровки) 129 млн. лв. уж повече за здраве догодина. Човек се пита защо ли изобщо да го има и рамковия договор, щом парите предварително са ясни, бюджетите са твърди, пакетите медицински услуги - неясни. А и някой вече е открил, че болничните легла са с 6 хил. повече и поне половината от тях трябва просто да изчезнат, а на лекарския съюз му е отнето правото да договаря с касата условия за сключване на договори, правила за хоспитализация и пр. Ситуацията комай става по-зле и от низвергнатото и прокълнато "Семашко".

За парите за образование не говорим, а науката е по-далеч и от девета глуха. Колкото е по-непросветен един народ, толкова по-сигурно управниците му го ползват вместо кукла на конци, а тя се научава да яде не постна пица, а геврек. Няма съмнение, че всяка национална катастрофа започва от неграмотността.

Що се отнася до бюджета на ДОО, кажи-речи всичко се "запазва" от тазгодишния. Социалните партньори дружно го отхвърлиха като неприемлив по различни причини, но на кабинета не му пука. Той си го приема гордо и най-важното - в срок го праща към народните избраници. Нека те да си трошат главите!

Иначе от утре вероятно премиерът ще се бие в гърдите, че прагът на бедност догодина ще бъде увеличен с 14 лв.

Достойният ученик (Владислав Горанов) надминава по наглост дори учителя си Симеон Дянков и се опитва да променя законите в държавата според както на него му уйдисва. Преди седмици се опита да прокара реформата в МВР през Закона за бюджета. Не мина. Преди дни пък се опита да свие перките на съвършено отделна власт - съдебната, пак през Закона за бюджета. Проектобюджетът на ВСС предвиждаше 542,5 млн. лв., а Горанов им даваше 473 млн. лв. (Същият сценарий като бюджета на НЗОК). Е, после се отказа ежегодно да определя колко да вземат съдии, прокурори, следователи. Съществото е, че посягайки на магистратските заплати, Горанов се опита да се докара пред шефа - само дни по-рано Борисов се ужаси, че е възможно магистратите да вземат повече от него. Тъй де, Горанов си играе на ако мине - мине.

И най-важното: премиерът Борисов е горд и с "бюджетирането" на Дянков, и с "бюджетирането" на Горанов, нищо че българската икономика заедно с потреблението се превръщат в дейности с все по-затихващи функции.

Иначе, да живеят еврата и доларите, които пращат на бедните си роднини гурбетчиите и емигрантите.

Изпрани без право на обжалване

ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ

Всички вече са невинни. Оправдани без право на обжалване. След като ГЕРБ се завърна на власт, за помалко от година падната обвиненията срещу бившия главен секретар на МС Росен Желязков за Костинбродската афера с бюлетините. Бившият вътрешен министър Цветан Цветанов бе оправдан за всичко, за което бе обвинен - за подслушването със специален автомобил, за длъжностно присвояване, за шестте "Не-та", с които предпази висш полицейски служител от Велико Търново от подслушване. Последен в този списък на "отличниците" се оказа нереализираният засега романист Филип Златанов, бивш председател на Комисията за конфликт на интереси, който също се размина със затвора. Неговите тефтерчета, в които имаше записки като: "Да се удари Трайчо Трайков", "да не се работи по Емил Димитров до март месец тази година, а след това да се работи срещу Емил Димитров, защото вече нямало да е депутат". В хода на делото стана ясно още, че Златанов е прибрал в касата си сигнал, непотвърден впоследствие, срещу Росен Плевнелиев и освен това не е огласил и решението, че съветничката на президента Димана Ранкова е в конфликт на интереси. И разбира се черешката на тортата - знаменитото изречение: "Винаги да се уведомява ИФ за обаждания от първите мъже на държавата + председатели на комисии ИФ - ЦЦ - ББ".

Ние така и не разбрахме, кои са ИФ, ЦЦ, ББ. Делото явно не е било за това. Не разбрахме и дали и как инициалът ДП бе преправен на 10, а после тефтерчетата на Златанов изчезнаха при странни обстоятелства. Чудна работа, обаче всичко това се случи, след като ГЕРБ се завърнаха на власт. Явно е някакво съвпадение. Вие може и да се досещате кои са ИФ, ЦЦ, ББ, ДП или 10, но какво от това. Всички те очевидно са толкова невинни, че чак е неудобно да се каже нещо по техен адрес.

Има обаче един ББ, който го знаем от един друг скандал. Този ББ беше записан в собствения си дом как обсъжда и обижда прокурори. Как не възразява на реплика, свързана с главния прокурор: "Ти си го избра". Знаем също така за един ББ, за когото френският вестник "Фигаро" пусна статия със заглавие: "Агент "Буда", който стана премиер". В нея се позовават на разкрития от сайта "Биволъ", че през последното десетилетие на XX век, ББ е бил обект на интерес от страна на службата за борба с организираната престъпност. Сега седим и се чудим този ББ едно и също лице ли е в тези няколко различни случая. Защото ако това е така и този човек не е докоснат от правосъдието, то тогава той е толкова могъщ, че се намира над държавата, а неговите приятели, ако има такива, също са недосегаеми. Тук възниква въпросът ЦЦ е ли е приятел на ББ? А ИФ?

В записа от Банкя има една реплика: "Не мога да разбера какво се случва - кой от кои е". Вече има отговор. Тези са като онези, понеже всички са изпрани и миришат вече еднакво.

Датата 31

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА ЧЕРНО МОРЕ. На тази дата през 1996 г. е подписан Стратегическият план за действие за възстановяване и опазване на Черно море. Документът очертава рамката на сътрудничество между черноморските държави по отношение състоянието и бъдещето на Черно море и региона.

1517 - МАРТИН ЛУТЕР ЗАКОВАВА СПИСЪКА С ТЕЗИСИТЕ СИ. Немският духовник и теолог, духовен баща на протестантската Реформация, е енергичен опонент на възгледа, че освобождаването от божието наказание за греховете може да бъде откупено с пари. Лутер се противопоставя на продавача на индулгенции Йохан Тецел със своите "95 тезиса", които заковава на вратата на църквата във Витенберг. Отказът му да се отрече от тях по искане на папа Лъв X през 1520 г. и на император Карл V по време на Вормската диета през 1521 г. довежда до неговото отлъчване от папата и до обявяването му извън закона от императора.

1816 - РАЖДА СЕ ФИЛО РЕМИНГТЪН, АМЕРИКАНСКИ ИЗОБРЕТАТЕЛ (УМИРА 1889 Г.). Въвежда производството на шевни и пишещи машини. Баща му е Елифалет Ремингтън, конструктор на пушката "Ремингтън" и собственик на оръжейната фирма на неговото име.

1898 - РАЖДА СЕ АЛФРЕД СОВИ, ФРЕНСКИ СОЦИОЛОГ (УМИРА 1990 Г.). Остава в историята като човека, въвел термина "Трети свят" (Tiers Monde) в икономическата историография. Терминът е публикуван на 14 август 1952 г. във френското сп. "L'Observateur". Сови го употребява, когато говори за бившите колонии, придобили независимост в резултат на разпадането на колониалната система. По-късно Третият свят става синоним за страните, които не са свързани нито със Запада, нито със съветския блок по време на Студената война.

1930 - ВЪВ ВАРНА СЕ РАЖДА СОТИР МАЙНОЛОВСКИ, АКТЬОР (УМИРА 2007 Г.). Творческият му път започва в Драматичен театър-Добрич, продължава в Сатиричния театър, Театър "Сълза и смях", Театър 199 и Младежкия театър. Последните години преди пенсионирането си е директор на Младежкия театър. Играе във филмите "Цар и генерал", "Мъже в командировка", "Вик за помощ", "Закъсняло пълнолуние".

1989 - УМИРА ГЕОРГИ ПАРЦАЛЕВ, АКТЬОР (Р. 1925 Г.). През 1950 г. завършва медицина в СУ "Св. Климент Охридски". Артист е в Държавния сатиричен театър от създаването му през 1957 г. Комедията е истинското му амплоа. Незабравими са ролите му на Осип ("Ревизор" от Гогол), Вражалец ("Вражалец" от Ст.Л. Костов), Хаджи Смион ("Чичовци" от И. Вазов) и др. В киното дебютира през 1958 г. в образа на Полянски от филма "Любимец 13". Сред запомнящите се негови персонажи са Методи Рашков ("Сиромашко лято", 1973 г.; награда за най-добра мъжка роля на международния кинофестивал "Готвалдов", Прага, 1974 г.), Димо ("Роялът", 1978 г.) и др. Има многобройни изяви в телевизията, естрадата и пр.

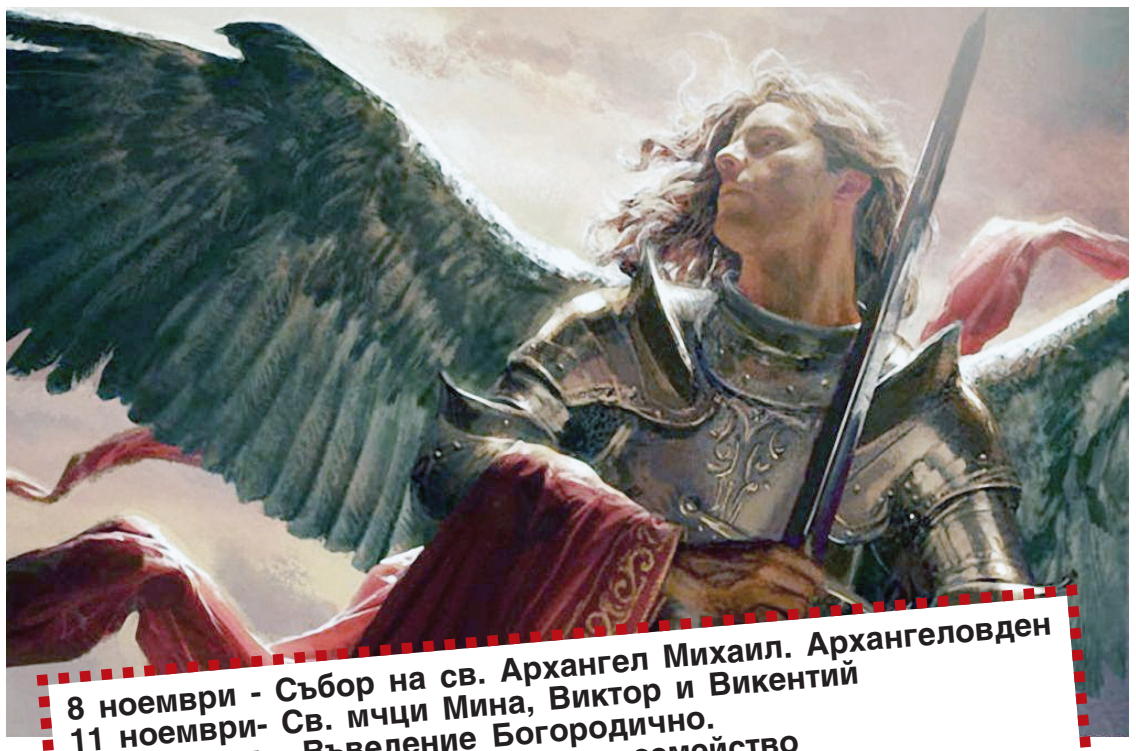

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА
31 ОКТОМВРИ 2015
ДУМА

НА ВЛАСТ

Черната кокошка, вълкът Куцулан и мечката

Народни празници през ноември

Архангел Михаил

8 ноември - Събор на св. Архангел Михаил. Архангеловден
11 ноември- Св. мчци Мина, Виктор и Викентий
21 ноември - Въведение Богородично.
Ден на православната младеж и семейство
24 ноември - Св. вмчца Екатерина
25 ноември - Св. Климент архиеп. Охридски
30 ноември - Св. ап. Андрей Първозвани. Андреевден

Киро М. ИВАНОВ

Ноември е последният есенен месец. Стопаните са привършили работата в полето, вниманието на всички се насочва към двора и къщата. Единствено мъжете се срещат в гората за дърва. Идва зимата, време за отмора и веселби на млади и стари - започнали са седенките, идват нови празници от народния календар.

МАРТИНЦИ

(Мартиняк, Марта) се е празнувал от 3 до 7 дни. В "Народна вяра" (1890) от видния фолклорист Димитър Маринов (1846-1940) четем: "Мартинякът е лош дух, представляван като голяма черна кокошка, грозна, с големи очи. Тоя дух се казва още кокоша болест, която пакости на кокошките и другите домашни животни. В нейна чест има устроен празник на 14 ноември, когато й се коли черно пиле като жертва и се извършват известни обреди и обичаи".

Според народното вярване изобщо жена освен за рязане на лук или да нареже вече заклана гад за друго нож не бива да взема в ръка. Мартинчето - черното петле, при този обичай се коли от жена, и то от най-старата жена в къщата. Очистено се гответи и яде като жертва на кокошата болест, да не мори кокошките. Главата и краката връзвали с червен конец и ги закачали зад вратата. Така къщата била опазена от всякакво зло.

ВЪЛЧИ ПРАЗНИЦИ

Празнуват се в чест на вълците. То е три пъти по три дни и още един ден в чест на най-опасния вълк. Първият вълчи празник е на 11 ноември - Дзвериндень, последният - на 21 ноември, наречен е Куцулан в чест на най-опасния вълк. За Куцулан Димитър Маринов е записал в селата Брусен и Литаково следната приказка:

Някога дядо Господ дал време на вълците да ядат. Всичките се спуснали да грабят и всеки взел овца, овен, кон или вол и се наситили. Един вълк бил куц, та не успял да стигне навреме до добитъка и останал гладен. Спрял под едно крушово дърво, видял на дървото човек, който берял круши.

- Е - рекъл Куцулан - ти си ми на късмет, тебе ще изям.

Човекът казал:

Вълчи празници

- Това не е право; аз не съм ни овца, ни вол, ни кон. Хайде да питаме дядо Господа да видим какво той ще каже!

- Хайде - отговорил вълкът.

Отишли при Бога и му разправили работата. Господ, като изслушал и двамата, рекъл:

- Правото е: кой какво е срещнал, негово да бъде. Другите вълци са срещнали овце, коне, говеда, от които са се наяли; тоя куц вълк е срещнал човек, от човек ще се нахрани.

И Куцулан нападнал човека и го изял.

Ето защо тоя вълк е най-лошият, най-страшният. През всички дни от вълчите празници жените не предат, не тъкат, не шият; за да бъдат залепени очите и устата на вълците, залепят с кал каминатa... Лепят жените със замижали очи и нареждат:

Да му залепя устата,
да му залепя очите,
да му залепя краката.

На 21 ноември се чества

ВЪВЕДЕНИЕ БОГОРОДИЧНО

По стародавна традиция денят слага началото на коледните пости, свързва се с настъпващата зима и с очакването и подготовката на Рождество Христово. В България с решение на Светия синод от 1929 г. празникът Въведение Богородично се чества и като Ден на православната християнска младеж и семейство. Традицията е жива, днес много семейства с децата си отиват на черква, като това символизира влизането на малката Мария в храма и напомня на бащи и майки за духовните им задължения към децата.

МИШИНДЕН се е чествал в Източна Тракия за предпазване от шарка. В православния календар го отбелязваме в памет на Великомъченица Екатерина (IV век), девойка от александрийски царски род. Тя влиза в диспут с езически жрец, печели го, но въпреки това е осъдена на смърт и убита жестоко. Народът ни е вярвал, че светицата лекува "огнени" болести - треска и висока температура, предпазва от мишки. Жените замазвали с кал огнището и дупките на мишките и със затворени очи и уста раздавали из махалата варена царевица, като вярвали, че така "затварят очите и устата на мишките"...

На 30 ноември църквата ни празнува св. апостол Андрей Първозвани. Той е първият цариградски епископ, проповедник на словото Христово между славяните. Този ден е известен и като народен празник - **МЕЧКИНДЕН**. И днес мечката се среща в нашите гори, тя е най-голямото диво и хищно животно. Храни се с мед, раци, зайци, диви свине; с плодове, просо, царевица, диви круши, ягоди, малини...

Рано сутринта на Мечкинден в котле жените варели царевица, която накисвали още вечерта във вода; като се сварили, хвърляли през комина до три пъти с възклицание: "На-а

Въведение Богородично - един от най-големите християнски празници

ти, мечко, варен кукуруз, за да не ядеш суровия и да не ядеш стоката и човеците!" С царевицата в котлето слагали още по няколко зърна от всичко, което сеели в полето и градината: боб, леща, грах, просо, жито, ечемик, овес, лимец - всичко; това, вярвали, ще помогне да се роди повече и да наедрява всичко, що сее и сади селянинът.

МЕТЕОРОЛОГИЯ

Предсказания за времето, свързани с Въведение Богородично:

- **Каквото е времето на 21 ноември, такова ще е през цялата зима.**
- **Ако е топло времето и има слънце на 21 ноември, зимата ще е люта, лятото ще е сухо и плодородието лошо, а ако вали дъжд или сняг, зимата ще е снежна и годината плодородна.**

ПАТРИОТ, КНИЖОВНИ ДУХОВНИК ПРОПОВЕДН

ПОСЛЕДОВАТЕЛ НА ПАИСИЙ, ВИДЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ НА РА ВЪЗРОЖДЕНСКА КУЛТУРА, ПОП ПУНЧО РАТУВА ЗА ДОБРО НА НАРОДА И МАКАР ЗАБРАВЕН ДНЕС, ЗАСЛУЖАВА НАЙ-Е ПРИЗНАНИЕ ОТ ЛИТЕРАТУРНАТА НИ ИСТОРИЯ

ПОП ПУНЧО:
И знайте и разумеите, како не можеть ни единь царь или краль да победи и да надвие цару московскому...
...И тако погодиша се царие, и тако смириша се, и тако себе поставиша брату братство, и цару царство. И тако бист уверение и смирение и дого(во)р разумна цар царем. И поради то сговориху се царие блъгарски да будут братиа и све един род и един кръст, и една вера, и един пост, и един господ Исус Христос во славу божию. И знайте и резумеите, како не может ни един цар или крал да победи и да надвие цару московскому. И свите вери боютсе от москала, защо москов имат сила сас чъстни кръст господен. Того ради победва и надвива на своите вери, защо и сам господ бог тако рече да имат москале сила от

Кирил МОМЧИЛОВ

Как ви звучи този текст? Съчинен днес от някой заклет русофил или писан от никому неизвестен поп през 1796 г.?

Аз го открих в сборника "Народно четиво през XVт-XVттт век" (1990). Горните редове са краят на "Повесть ради московскаго цара Петъра, що го нарицают москале Буро".

- Това е един разказ за покръстването на русите, оригинално българско произведение, което е пряко свързано със старата руска литература - твърди проф. Донка Петканова.

Макар с голямо отклонение от историческата истина, главен герой на разказа е руският цар Буро, наречен Петър при покръстването. Един уникален за времето разказ, посветен на Петър т Велики, чиято слава на смел реформатор и пълководец също се ширела сред балканските народи.

Автор на този разказ, както са установили литературните историци, е роденият в село Мокреш, Ломско, поп Пунчо (1745 - началото на ХтХ в.). В брой 1 на списание "Училищен преглед" от 1923 г. акад. Беньо Цонев (1863-1926) пръв подробно представя ръкописа на "...една крупна книга от тХ+373 листа, с твърде богато съдържание: обемаща в себе си 69 слова, жития, повести и разни поучения, между които и един съкратен препис на Паисиевата "История славяноболгарская"...

Сборникът е изпъстрен и с много изображения.

На 51-годишна възраст поп Пунчо е сътворил една енциклопедия на тогавашното знание - проявил се е не само като книжовник, но и като художник-живописец. Според видния ни изследовател на българското ръкописно богатство:

"Сборникът на поп Пунчо не съдържа прости преписи от други извори, а самостойни преработки, в които забелязваш веща книжовна ръка, а тук-там се изтъква и самата авторова личност, която работи съзнателно за народна просвета".

Къде и от кого се е учил авторът не е известно, но е бил добре запознат с българските средновековни ръкописи, ползвал е и руски печатни книги. Бил ръкоположен за свещеник в 1779 г. (В една приписка от "Деяния на апостолите" някой си поп Куно свидетелства, че "...на грамотност го научил поп Пуно в килийното училище на Вълчедръм през 1780 г.)

В Сборника се откроява съкратената преправка на Паисиевата история. Тази първа преправка има важно историко-литературно значение за разпространението и ролята на "Историйцата", както сам я определя Паисий. След написването ѝ следвала тежка борба за утвърждаване на делото:

"...преписвайте тази историйца и платете нека ви я препишат, които умеят да пишат, и пазете я да не изчезне".

Като непосредствен последовател на Паисий поп Пунчо е оценил значението ѝ и я преписва в Мокреш през 1796 г. Учените не са установили дали е ползвал преписа на Софроний или друг препис. Знаем, че по онова време Софроний е епископ във Враца (от 1794 г.) и е обикалял селата на епархията си.

Нека се знае, че в своя препис поп Пунчо е съкратил важни епизоди, но целта му е била да покаже по-героичните български владетели; да подчертае родството между българи, руси и сърби; да разкаже за героичните борби на народа по време на заробването му от турците.

Допълва "Историйцата" с разкази за цар Асен Стари, за цар Иван Александър, с житията на националните светци св. Иван Рилски и св. Петка Търновска. Разказът за смъртта на цар Александър е свързан с българската история и вероятно се отнася за цар Иван Александър (1331-1371), според проф. Боню Ангелов.

Истински будител - книжовник, духовник и проповедник, поп Пунчо се проявява и като патриот, ратува за доброто и просветата на народа. Мястото не ми позволява да се спирам подробно на съдържанието на Сборника, но не мога да не подчертая, че стотиците листа, както сам се изповядва поп Пунчо, е "...писал на прост език за прости людие", за своите съселяни. На слушателите и читателите чрез религиозни и исторически четива той е въздействал и с простонародния език.

Любовта си към книгата и знанието иска да предаде на другите - "...не толко за... калугере, или токмо за свещеници, но за сви люде, кой сака да се спаси" - т.е. за всички, които следва да се противопоставят още по-решително на опитите за асимилация и да поддържат още по-ревностно своята историческа памет.

Сборникът му не е ходил в

Страница от Поп-Пунчовия сборник от 1796 г.

www.duma.bg

Поредният план, или бъбренето продължава

Западна Европа оставя на Балканите да я защитават от пришълците

Неотдавна Германия отвори широко границите си, за да приеме мигрантите, отправили се към вътрешността на Европа. Думите на германския канцлер Ангела Меркел, че "няма горна граница" за приема на мигранти и бежанците са добре дошли на територията на страната, отприщиха още по-голям поток и натовариха с отговорност и други европейски страни.

Днес единството на Европейския съюз е поставено пред огромно изпитание, и то доста по-сериозно от който и да е друг проблем, връхлитал Общността. Брюксел показа, че е безсилен да се справи с безпрецедентната криза, която, омаловажена още в своя зародиш, се задълбочава все повече, с потенциала да доведе до "тектонски политически промени" в ЕС, както се изрази президентът на Европейския съвет Доналд Туск.

"Ако правителствата считат, че националният егоизъм е по-важен от общите решения, това ще бъде в ущърб както на бежанците, така и на европейското единство", заяви при откриването на дебат по темата в Европарламента председателят му Мартин Шулц. Думите звучат красиво, но разминаването им с реалността е огромно.

Миналата неделя поредната извънредна свикана по спешност среща на върха на страните от Централна и Източна Европа, през които преминава т.нар. Балкански път на бежанците, произведе поредния план с пожелания за овладяване на кризата. Такива добри намерения европейските лидери демонстрират не за първи път, само че зад това безспирно бъбрене по темата не стоят реални единни действия. Изправени пред проблема, страните са принудени да се справят сами. Принципите за единство и солидарност са само думи, действията зад тях отдавна нямат значение.

На този фон се откроява обаче една основна задача - спиране на притока към вътрешността на Европа. За тази цел ще бъдат създадени 100 хил. нови места за прием на бежанци по балканския маршрут, като 50 хил. от тях са в Гърция. Как да разбираме това решение? Балканите се превръщат в буферна зона и възпират пришълците да достигнат вътрешността на Евросъюза? Същата тази Германия, която ги приветства на своя територия, сега разчита на Балканите да я предпазят от тях? Сръбският блогър Михайло Тешич, цитиран от "Дойче веле", твърди, че планът е бил изготвен под натиска на властите в Берлин. "Брюксел и Берлин инструктират балканските страни да спират и забавят бежанския поток", казва той.

Какво означават думите на Юнкер, според когото "прехвърлянето на хора към съседите трябва да бъде спряно"? Какво трябва да се случи, след като страните изнемогват под огромния наплив, когато бежанците се бунтуват, защото искат да продължат пътя си напред, а не да останат в приелата ги страна? С цената на какво могат да бъдат спрени?

В същото време идва поредната новина за подпален бежански лагер в някоя европейска страна...

ЕП отхвърли предложението за национална забрана на ГМО

Европейският парламент отхвърли предложението на Европейската комисия, което даваше свобода на държавите членки да решават на национално ниво употребата или забраната на генномодифицирани организми, съобщи пресцентърът на ЕП. Евродепутатите приеха препоръката на Комисията по околна среда с 577 гласа "за", 75 "против" и 38 "въздържал се". Основните аргументи на парламента да отхвърли предложението бяха свързани с опасенията, че въвеждането на подобен режим ще наложи връщане на граничните проверки в единния пазар на ЕС между държавите, които позволяват и забраняват вноса на ГМО на територията си. Остава неясно обаче дали при обсъждането са надделели фундаменталните принципи на ЕС или по-скоро мотивите за икономическите ползи независимо от защитата на здравето на хората.

Предложението, което щеше да даде на страните членки на ЕС правото да ограничат или забранят използването на одобрени от ЕС генетично модифицирани храни и фуражи на своята територия, беше представено от Европейската комисия на 22 април 2015 г. Комисията предложи това предложение да последва примера на друга европейска норма, тази за отглеждане на ГМО, която влезе в сила в началото на април тази година. Тя дава на страните членки правото да забранят отглеждането на своята територия на ГМО, одобрени от ЕС. Само че за разлика от отглеждането, което по необходимост се извършва на територията на някоя страна, търговията с ГМО пресича граници. Това означава, че прилагането на национална забрана за продажба и ползване би била трудна или невъзможна, без да се въведе граничен контрол на вноса.

"В текста, предложен от комисията, ще се даде възможност за използването на ГМО продукти на част от територията на единния европейски пазар. В рамките на този свободен пазар обаче и в контекста на липсата на механизми за граничен контрол при вноса и износа между отделните страни членки на ЕС отправеното предложение поставя под риск държавите членки, които не желаят употребата на генетично модифицирани организми и продукти от тях на своя територия. Сред тези страни е и България", подчерта евродепутатът Момчил Неков в свое изказване.

Неков подкрепи призива ЕК да изготви обстоен анализ на отражението на въвеждането на подобна мярка и да направи подобрено предложение. Той настоява бъдещото предложение да отговаря на интересите на мнозинството европейски граждани, които са против използването на ГМО храни и фуражи на територията на своите страни.

Край на банковата тайна за европейски граждани в Швейцария

Европейският парламент прие позиция за споразумение с Швейцария, което би затруднило гражданите на ЕС при укриване на приходи от данъчните власти в банкови сметки в страната. Според договора от 2018 г. ЕС и Швейцария автоматично ще обменят информация за банковите сметки на своите жители, съобщиха от пресслужбата на ЕП.

"Няма да допуснем лица и компании да укриват свои активи с цел да избегнат плащането на данъци. Когато хората извършват данъчни престъпления, те взимат от парите, които биха могли да отидат за училища и здравеопазване. Краят на банковата тайна е много важна стъпка в тази борба срещу данъчните измами и за справедливо данъчно облагане", каза докладчикът Йепе Кофод от Прогресивния алианс на социалистите и демократите.

През май 2015 г. ЕС и Швейцария подписаха споразумение за борба срещу данъчните измами и укриването на данъци. Споразумението гарантира, че Швейцария ще започне да прилага по-стриктни мерки, еквивалентни на тези, които са в сила в ЕС от март 2014 г. Споразумението също така отговаря на глобалния стандарт за автоматичния обмен на информация за финансови сметки на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.

Други разпоредби целят да намалят опасността за данъкоплатците да бъдат докладвани на данъчните власти за прехвърляне на активи или инвестиране в продукти, които попадат извън обхвата на споразумението.

Данъчните администрации в страните членки и Швейцария ще могат да: идентифицират точно и безпогрешно съответните данъкоплатци; да се разпореждат и налагат своето данъчно законодателство в трансгранични ситуации; да оценяват вероятността някой да извършва избягване на плащането на данъци; да избегнат ненужни допълнителни разследвания.

Сега ЕС и Швейцария трябва да сключат споразумението навреме, за да може то да влезе в сила на 1 януари 2017 г. След това предстои консултация с ЕП, а споразумението трябва също така да бъде ратифицирано от швейцарския парламент.

Страницата подготви Кристиела СИМЕОНОВА

ДУМА Неделник
СЪБОТА 31 ОКТОМВРИ 2015

„Опашката” на нелекуваната хрема създава проблеми

Изстиналите крака също водят до течащ нос

Тежки може да са последиците от пренебрегването на “обикновената” хрема, предупреждават медици. Например нелекуваната хрема води до синузит, до бронхиална астма и пр. сериозни здравословни проблеми.

Колкото и да е позната всекиму хремата, малцина си даваме сметка какво точно представлява тя.

Хремата, често наричана ринорея и ринит, макар двете понятия да не са напълно еднакви, е възпаление на носната лигавица, придружено с изтичане на секрети от страна на носа, обясняват специалистите от Майо Клиник.

Хремата може да бъде и симптом на настинка, на вирусна респираторна инфекция, на грип, на синузит (възпаление на синусите). Например простудната хрема се причинява от вируси, различни от грипните. При острата хрема инфекцията засяга освен лигавицата на носа и на фаринкса, както и околоносните кухини. Болестотворните бактерии, причинили остра хрема, са причина и за развитие на гнойната й фаза, както и за появата на различни усложнения - синуити, отити, бронхити.

Медиците отличават и 3 вида хронична хрема. Едната се нарича катарална и обикновено е последица от чести остри хреми или от инфекциозно заболяване. Хипертрофичната хрема пък се развива след катаралната или при работа в неблагоприятна работна среда. Тя често е придружаващо заболяване при сърдечно болни. Има и атрофична хрема, която често е последица от тежки инфекциозни заболявания. Тя може да е и резултат от продължителна злоупотреба с носни капки или работа в неблагоприятна работна среда. Болният се оплаква от сухота в носа и гърлото и образуване на сухи жълтеникави кори, които нямат миризма.

“Рязката промяна на температурите е стрес за организма. Всяка такава стресова ситуация предразполага към това - отделят се един вид белтъчини - студови аглутинини. Те са като реакция на организма при охлаждане и нормално се продуцират от имунната система в отговор на инфекции. От повърхността на гърба и петите студовите аглутинини атакуват задната страна на назофаринкса и оттам започва хремата и главоболието”, обясни пред ДУМА приживе отоларинголог проф. Огнян Деспотов. Затова и не бива да се забравя бабиния съвет да се пазят топли краката, за да ни заобиколи хремата.

Лечението на алергичната и на хроничната хрема например е медикаментозно и задължително се провежда след консултация с лекар. Лечението на простудната хрема трябва да започне още в началото, категорични са лекарите и препоръчват гореща баня, енергична разтривка на гърба със спирт, гореща баня на краката.

Недоспиването докарва високо кръвно

Постоянният недостиг на сън при хората над 25 г. води до повишаване на кръвното налягане. Дори само час по-малко от необходимото сън в денонощието в продължение на 5 години повишава риска от хипертония с 37%, съобщават американски учени, цитирани от Би Би Си. Изследването напълно потвърждава разпространената теория, според която хората, които всеки ден се събуждат по-рано от традиционните утринни часове (8-9) страдат по-често от повишено кръвно и наднормено тегло в резултат на настъпили нарушения в обмяната на веществата, твърдят специалистите, провели изследването.

Хората, които не получават необходимото количество сън в продължение на 5 или повече години, следва да се отнасят към рисковата група по отношение на хипертонията, казва Кристен Кнутсън от университета в Чикаго. Според нея за нормална продължителност на съня следва да се смятат 7 до 9 часа в денонощието.

Друг извод на изследователите е, че проблеми със съня в наши дни имат по-често мъжете. Именно те страдат по-често и от хипертония.

Признаците на вирусния конюнктивит

Силно сълзене, раздразнени очи, зачервена очна ябълка са първите признаци на вирусния конюнктивит, пише руският сайт “7Med News”. Известно е, че заразата се предава от едното око на другото и заболяването може да продължи месеци и дори да се стигне до загуба на зрение (кератит), ако своевременно не се вземат адекватни мерки. Най-често лечението се провежда с противовирусни медикаменти, но тъй като организмът е отслабнал, необходимо е да се вземат и препарати за подсилване на имунитета, съветват специалистите. Офталмолозите препоръчват при конюнктивит да не се ползват платнени кърпички, да не се пипат очите, въпреки сърбежа, както и често да се мият ръцете с топла вода и сапун. По време на боледуването е желателно да не се носят лещи и в никакъв случай да не се гримират очите.

Болестта възниква на базата на инфекции на горните дихателни пътища или при простудни заболявания.

В момента са известни около 75-80 вируса, които могат да причинят заболявания на зрителните органи.

РУСНАЦИТЕ ПО-ЧЕСТО ПЛАЩАТ В ДЪРЖАВНИ БОЛНИЦИ, ОТКОЛКОТО В ЧАСТНИ

Руснаците по-често плащат в държавните болници, отколкото в частните. Този извод са направили от фонд “Обществено мнение” след проведена анкета в 53 руски района. Над 29% от хората, които са плащали за медицински услуги, са правили това в държавни болници. В частни болници са плащали 22% от анкетираните.

Всеки пети руснак плаща за медицински услуги, които му се полагат безплатно, е изводът на социолозите. Това се прави или за по-добро качество, или за да се чака по-малко.

Средногодишно на човек руснаците са платили 12 490 рубли (355.14 лв.). Всеки 10-и е трябвало да плати за лечението си между 4000 и 9999 рубли (113.74-284.31 лв.).

Ако преди 8 години на въпроса дали са плащали медицински услуги, 42% от руснаците отговорили утвърдително, то при сегашната анкета те са 46%. В над 1/3 от случаите руснаците твърдят, че са плащали “на каса” за медицинска помощ, около 6% по-често са са давали пари официално, отколкото неофициално, 3% са плащали неофициално, а 2% са давали пари на ръка.

Народна медицина

Индрището не е само за украса

Едва ли в България има дом без индрише или лезетра (Pelargonium roseum Willd.). Саксиеното растение е от рода на мушкатата и здравеца. У нас по традиция се използва като подправка за ароматизиране на сладка и компоти. Макар позабравено, индрището има широко приложение и в народната медицина. В него се съдържа етерично масло (известно в търговията под името “тереше”), в което веществата са много близки до тези на етеричното масло от казанлъшката роза.

В българската народна медицина индрището се прилага при сърдечни смущения, високо кръвно налягане, суха пристъпна кашлица при грип и простуда.

✓ При суха кашлица 2-3 листа от индрише се сместват с 2-3 с.л. нарязан босилек, 2-3 счукани ореха с черупките и се сваряват в 500 мл вода за около 5 минути. Отварата се изпива на 3-4 приема за един ден. Добре е да бъде подсладен с небет шекер или с мед.

✓ Друга изпробвана рецепта против кашлица: 4 лукчета, 4 локума, 4 счукани с заедно с черупките ореха, 4 листа индрише, 4 сърцевини на дюли със семките, пакетче небетшекер се варят в около 1 л вода, докато локумът се разтопи.

✓ При високо кръвно налягане възрастни хора препоръчват 5 листа от индрише да се оставят да врат в 800 мл вода. След като сместа заври, намалява се температурата на котлона и продължава да ври на тих огън, докато течността остане 500 мл.

✓ Друга рецепта, която билкари препоръчват при високо кръвно, е: смесват се 500 г мед с 3 лимона (без семки, но с корите), 20 листа от индрише и 20 семки от костилки от праскови. Сместа се приема 3 пъти дневно по 1 с.л. половин час преди ядене.

Билкарите препоръчват, преди да се пристъпи към лечение с индрише, да се направи консултация с лекар.

Безплатни прегледи за рак на простатата и на кожата

● В световния месец за превенция на рака на простатата д-р Васил Василев ще провежда профилактични прегледи на мъже над 50 г.

Консултациите са само с предварително записване на тел. 0898 765649 - урологичен кабинет “Д-р Василев”.

● Профилактични прегледи за кожни тумори и бенки на граждани от цялата страна започват на 2 ноември и продължават две седмици в Медицински център-1 в Пловдив.

За безплатните прегледи е необходимо предварително записване на тел. 032/ 644-222.

Съдържанието на материалите в „Здраве” дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Страница на Аида ПАНИКЯН

Парсон

ИзвинетИ!

Лозан ТАКЕВ

Колко още рикошети
са ни нужни, пресметнете!
Рикошет за общината,
рикошет – извън страната...
За партиец - рикошет,
рикошет за бъдещ кмет...
Рикошет за прокурора...
И за колко много хора!?
Много нужни са в момента
рикошети в парламента,
покрай тях - при президента...
С бежанците сме заети...
Колко много рикошети
са ни нужни, извинети!?

СЛЕДИЗБОРЕН КОКТЕЙЛ

Денчо ВЛАДИМИРОВ

КРАТКА ИСТОРИЯ НА ДЕМОКРАТИЧНИЯ ПРЕХОД

Гласуване - гладуване.
Гласуване - студуване.
Гласуване - псуване.
И мируване, мируване...

ПРЕД ГОЛЯМАТА ПРЕДИЗБОРНА ШАТРА

За нас балоните, запалките и бонбоните, за Тях - милионите!

ПЛЕДИРАМ ЗА НОВ ЗАКОН

На не една и две от политическите партии у нас, участващи в избори, задължително да се поставя етикет: "ИМИТИРАЩ ПРОДУКТ".

В СТРАНАТА НА НЕОГРАНИЧЕНИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ

От нищо една жена може да направи шапка и скандал, БДЖ - закъснение на влакове, а родната ни политика - кмет, министър, президент...

ОБЯСНЕНИЕТО ЗА ЦИРКОВАТА КРИЗА У НАС

Мина времето, когато народът ни ходеше масово на цирк. Сега цирковото ни изкуство едва-едва съществува и ги няма някогашните огромни тълпи от посетители.

Защо е така?

Ами защото има ли по-големи циркове у нас вече от това, което се вижда по избори?

КРИТЕРИЯТ ЗА ВОТ

Той си остава все един и същ и за кметове, и за депутати, и за министри, и за президенти: избирателите те оценяват по това какво си ДОНЕСЪЛ, А НЕ КАКВО СИ ОТНЕСЪЛ!

Людмил АСЕНОВ

ПЪРВАТА В СВЕТА ПОЛИЦЕЙСКО-МЕДИЦИНСКА ЗДРАВНА КНИЖКА С ОТПЕЧАТЪЦИ НА ПРЪСТИТЕ

СВОБОДНИТЕ КОКОШКИ

Георги КОНОВСКИ

Ние сме свободни кокошки.
Вече...
Имаме широооооко хале, в което можем всичко. Да ходим, да се разхождаме, да вървим, да подскачаме, да се разминаваме...
Освен това можем да кудкудякаме, да разперваме крила, дори да подскачаме на немислими висоти – чаааак до коленете на гледачката.
Хранят ни навреме, мерят ни, пускат вода редовно, даже почистват след нас...
И в знак на благодарност ние снасяме яйца – малка отплата за големите грижи...
От време на време някои от нас изчезват...
Вечер, заспивайки по прекрасните, природосъобразени пръти, ние си говорим и обсъждаме къде ли са...
Дали са изпратени на временна почивка в летните лагери за заслужили носачки?
Дали са издигнати по върховете на кокошата йерархия и вече не си късат задниците, а насочват и контролират работата ни?
Дали просто не са събрани в един великолепен хор, който ежедневно кудкудяка химни и прослави на Него...
Да, и Той е тук...
Разбира се – всички се грижат за нас под ръководството на Големия човек, нашият вожд и господар, нашият благодетел, нашият хранител, поител, осветител, дезинфектатор, закрилник...
Всеки ден Той идва при нас, застава напреде ни и ни обяснява колко добре и свободно живеем...
От него разбрахме колко зле сме били преди – клетки, вода и храна, разнасяни от време на време, липса на място да се носим напред-назад...
Ограничавани, заробени, сковани зад телени мрежи...
А сега...
Свободни кокошки!
Как звучи, а?
Свободни...
Макар някои злобни петлета да подмятат, че всъщност логическото ударение е на "кокошки"!

ВЕДНАГА ЩЕ СЕ СЪГЛАСЯ

Митко МЕТОДИЕВ

Тия дни, понеже с комшията Харизан нямахме други проблеми, седнахме, отворихме едно шише гроздова и се заговорихме за проблема с корупцията. Голям проблем! Неслучайно и по вестници, и по телевизия, все – корупцията, та корупцията!

От дума на дума, с комшията Харизан стигнахме до двама наши познати. Тука – от махалата. Единият явно е корумпиран. Ама много! Другият явно не е корумпиран. Ама хич!

Каква е приликата между тях? Приликата е, че и двамата са чиновници, държавни служители.

А каква е разликата? О, разлики да искаш!

Първо, единият се казва Пешев, другият – Гошев. Но това е малката разлика, другите разлики са къдекъде по-съществени.

Пешев живее в мезонет. Разгъната площ – двеста и четиридесет квадрата.

Гошев живее в гарсониера. Разгъната площ... Абе кой ти разгъва площ в гарсониера?!

Пешев ходи на работа с мерцедес. Джип.

Гошев също ходи на работа с мерцедес. Но автобус.

Пешев има жена. Топ модел. И любовница. Манекенка.

Гошев няма жена. Щото жена му го напусна. Няма и любовница. Щото любовниците не харесват некорумпирани.

Вечер Пешев обикновено е на коктейл. Там той общува с политици и с гейове.

Вечер Гошев обикновено е вкъщи. Там той псува политиците и гейовете, когато ги види в телевизора.

Пешев си прекарва отпуската на Хаваите. Вози се на яхти и пие хавайски ром.

Гошев си прекарва отпуската в гарсониерата. Боядисва с латекс и пие бира.

На Пешев децата учат в Лондон. Там образованието било най-добро.

На Гошев децата учат в Павликени. Там ги заведе жена му, когато го напусна.

Като изредихме с комшията Харизан всички тези разлики, аз попитах:

- Харизане, а? Кво ше кажеш за корупцията?

А комшията Харизан мисли, мисли, изпи си чашата, наля си нова, изпи я и нея и каза:

- Ох, само да се опита мене някой да ме корумпира! Само да се опита!...

После изпи още една чаша и добави:

- Веднага ще се съглася!

АФОРИЗМИ АФОРИЗМИ

Слав ДЕЛИСЛАВОВ

ЗАГУБИ, ЗАЩОТО НА НЕГОВАТА СТРАНА БЯХА САМО ФАКТИТЕ. ФАКТОРИТЕ БЯХА НА ПРОТИВНАТА.

ЗАТЪПЯ, ЗАЩОТО НЕ МИСЛЕШЕ ЗА ДРУГО, ОСВЕН КАК ДА СЕ ПОКАЖЕ ПО-ОСТРОУМЕН.

ОЖЕНИ СЕ ЗА МНОГО ДУХОВИТА ЖЕНА И... УМРЯ ОТ ПРОСТУДА.

"БОЖЕ, КОЛКО СМЕ СЕ ИЗРОДИЛИ" - МИСЛЕШЕ С ПОКРУСА МАЙМУНАТА, ГЛЕДАЙКИ ПИЯНИТЕ МАЙМУНИ ПРЕД КЛЕТКАТА СИ.

И БЯЛОТО ВИНО МОЖЕ ДА ТИ ЗАЧЕРНИ ЖИВОТА.

Николай АРНАУДОВ

СЛЕИЗБОРНО

Вицове

Знаете ли, че:
Ако на изборите има бюлетина с надпис “Против всички” или “Да пукнете, копелета гадни!”, то за нея ще гласуват около деветдесет процента от населението.

☺

Политпросвета:
Очаква се от следващите избори вече комисията по хазарта да обявява първите резултати от изборите, а ЦИК да обявява печелившите от томболата.

☺

Голямото чудене за изборите:
Срещу кого по-напред да гласуваш...

☺

Каква е разликата между глупавия и умния мъж?
Че, глупавият разказва вицове за блондинки, а умният спи с тях!

☺

Двама души си говорят:
- Пешо, чете ли? “Плейбой” нямало да публикува повече голи снимки на жени?
- Нормално!Времето застудява! – отвръща Пешо.

☺

Двама гледат телевизионно предаване с кандидат-кметовете за изборите в София и си говорят:
- Какво мислиш?
- Добре, че ще изберат само един от тях...

☺

Знаете ли, че:
Демокрацията започва с изборите и завършва с тях.

☺

Политпросвета:
Ако заедно с току-що миналите избори се гласуваше и референдум с въпрос:
“Да се екзекутират ли предишните депутати или да се помилват?”, то в него щяха да участват сто процента от избирателите.

☺

Бисери на вота:
- Ромите в Сливен са против “електрическото гласуване” и не харесват партията “референдум.”

☺

В чудния свят на животните:
Отишла мравката при слона с две трохи под мишница и му казала:
– Слоне, ще ми направиш ли една услуга?
– Добре! – отговорил слонът.
– Вземи едната троха и седни върху нея, а другата сложи на главата си.
Слонът се почудил малко, но изпълнил молбата й. Мравката се отдръпнала леко назад, погледнала го и възкликнала:
– Е, това вече е готин сандвич!

☺

Дама разказва на приятелката си:
- Спях спокойно, когато изведнъж посред нощ чух страшен шум в къщата. Станах, взех джобното фенерче и започнах да обикалям стаята. Изведнъж забелязах краката на мъж под леглото...
- Крадец ли беше?!
- Не, мъжът ми. Той също чул шума...

☺

Новобрачна двойка. Жената се оплаква на мъжа:
– Три минути секс! Това ли според теб е съпружески дълг?! Това е милостиня!

☺

Полов живот:
– Скъпи, ще играем ли на криеница?
– Да, но ако те намеря, ще има секс!
– Добре, ако не ме намериш, зад вратата съм.

☺

Забавно езикознание:
- Как е “пуша електронна цигара” на македонски?
- Сецам фазомеро!

☺

Размисли на един безработен:
- Ставам рано, включвам си японското радио, слагам си италианските дънки, китайската тениска, после от немския хладилник си изваждам полски натурален сок. Сядам пред корейския си компютър и през американска банка си купувам английски обувки. После се качвам на чешката си кола да отида до австрийския супермаркет на пазар. Купувам си македонски зеленчуци, турски плодове. Връщам се вкъщи и лягам на италианския диван и търся работа в българския вестник. Отново нищо...
Мисля си, защо по дяволите в България няма читава работа?...

☺

Секс телефон за алкохолици:
Женски глас шепне страстно от слушалката:
- Бавно изваждам ракията от фризера...

☺

Новоизбран гербаджийски кмет показва гордо града си на чуждестранна делегация:
- В нашия град се раждат само красиви и благородни хора!
Шефът на делегацията учтиво пита:
- А вие откъде сте?

☺

Уважавам котките! Закарваш котката в друг град и я оставяш при клошарите без никакви средства за преживяване. А тя успява да се върне. Не се оплаква, не пуска жалба в полицията. Не като тъщата...

☺

Между блондинки:
- И да ти разправям, муцка, първия път се омъжих в София - несполучливо. Втория път във Варна - несполучливо. Третия път се омъжих в Пловдив - много сполучливо! Отсега нататък винаги ще се омъжвам в Пловдив!

☺

На музикална вечер в Париж именитият пианист Артур Рубинщайн бил помолен да прослуша свой млад колега, лишен напълно от талант. По време на изпълнението на дебютанта на една от присъстващите дами й прилошало и се наложило да я изнесат на ръце от залата.
- Е, да не преувеличаваме - отбелязал Рубинщайн. - Не беше чак толкова лошо...

☺

Илюзионист споделя със свой приятел:
- Имах един сензационен номер - разрязвах жена си на две. Няколко пъти. Но скоро след това се разделихме...
- И къде е тя сега? - пита приятелят.
- В Париж и в Рим...

☺

Влиза блондинка в казино, купува жетони, поставя ги на числото двадесет и три и печели, поставя всичко пак на двадесет и три и крупието й казва:
- Извинете, но да се падне два пъти поред двадесет и три е почти невъзможно!
Пада се двадесет и три, тя залага още веднъж и пак на двадесет и три и пак печели. Казиното е разорено, идва шефът:
- Честито, но обяснете ми винаги ли толкова ви върви?
- Ми пристигнах във вашия град с полет номер седем, в хотела ме настаниха в апартамент седем, когато тръгнах към казиното, махах на таксита, едва седмото ми спря, помислих си, че това е знак на съдбата.
- Но каква е връзката с двадесет и три?
- Ми три по седем не е ли двадесет и три?

☺

Краят на работния ден в Кооперативна търговска банка. Чистачката плахо чука на вратата на Цветан Василев:
- Господин директор, искам да ви помоля, ако е възможно, да ми оставите ключа от трезора.
- Лельо Пенке, ти нещо не си добре! Как така ще ти оставя ключа от трезора?!
- Ами, добре. Щом не може - не може. Обаче да знаете, че вече ми писна да отключвам с кламер, за да измия пода вътре...

☺

Кандидат-кмет, който разбрал, че всички гласоподаватели са за него, се обърнал към жена си:
- Жено! Вече влизам във властта! Да не стане като с Клинтън и Моника! Я кажи ти, има ли някакви неща, които аз не знам?
- Ами.. изневерих ти три пъти!
- А така...?!
- Първият път мъжо, когато трябваше да теглим кредит! Бяхме бедни, нали! И никоя банка не ти отпускаше, та тази...
- Ясно, ясно! Благодаря ти - значи си ни направила богати!
- Вторият път - когато заболя тежко. Имахме много пари, но френският лекар отказваше да те оперира. Нали вечерта изчезнах - и на сутринта те оперира!
- Достатъчно! Значи и живота си дължа на тебе!
- А третия път... Всички гласове били за тебе? А на първите избори тия 290 гласа от онова село, дето не ти стигаха?

☺

Малки хитрини:
При простуда препоръчвам да се пие не чай с мед, а уиски с медицинска сестра...

☺

Жените на двама борци си говорят:
- Ако знаеш моят какъв е загубен! От години рекетира цветарски магазин, а едно цвете не ми е донесъл вкъщи!
- О, това не е нищо - цветята са лукс, моят от толкова време охранява Консерваторията, а една консерва не ми е донесъл...

☺

Управител на обувен магазин приближава продавачка и й прошепва:
- Какво става? Защо не помагате на клиента? Вече избира два часа!
- Много труден случай е, шефе! - казва продавачката.
- Този човек е музикант и се опитва да намери две обувки, които да скърцат в една и съща тоналност!

☺

Известен високопоставен адвокат лежи на смъртно легло в болницата. Негов приятел, дошъл на посещение, го заварил да прелиства Библията.
- Какво правиш? - питал го той.
- Търся вратичка в договора - отговорил адвокатът...

☺

Още една малка хитрина:
Ако си под стрес и депресиран, купи си Бентли - ще ти мине!

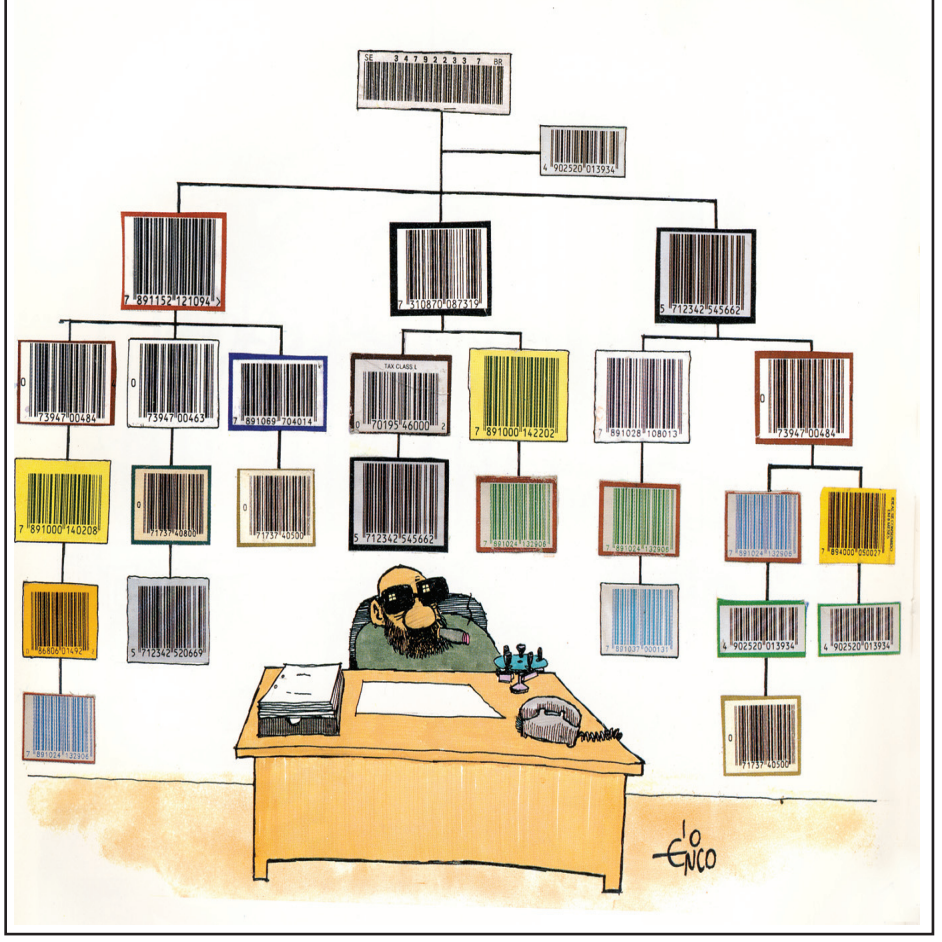
Нощ. На пейка в парка се целуват двама влюбени.
Той:
- Искаш ли да ти покажа Голямата Мечка?
Тя:
- Олеее, ами ако мине някой...?

☺

Сомалийски имигрант пристигнал в Берлин. Той спрял първия човек на улицата, който видял, и казал:
- Благодаря ви, германци, че ми позволихте да живея в тази страна, че ми дадохте подслон, пари за храна, безплатна медицинска помощ, безплатно образование и без да плащам данъци.
Непознатият казал:
- Ти не си у ред - аз съм афганистанец!
Имигрантът продължил и срещнал друг минувач:
- Благодаря ви, че живея в толкова красива страна като Германия...
Минувачът го прекъснал и казал:
- Аз не съм германец, аз съм иракчанин!
Имигрантът продължил и срещнал друг човек:
- Благодаря ви за отличната страна Германия!
Човекът вдигнал ръка и казал:
- Аз съм от Пакистан, не съм от Германия!
Най-накрая имигрантът видял една жена и попитал:
- Германка ли сте?
Тя му отговорила:
- Не, от Индия съм!
Объркан, той я попитал:
- А, къде са германците?
Индийката си погледнала часовника и казала:
- Те са на работа!

ЕВРОКЛАСИЦИ

Пиер ВАТЕЛ - БЕЛГИЯ

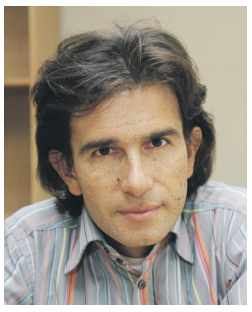
ПЕГАС®

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

СЪБОТА 31 ОКТОМВРИ 2015, БРОЙ 251

От редактора

Кога ще се събудим?

Боян БОЙЧЕВ

Спиш ли, народе, спиш ли?

Утре е Денят на народните будители. Празник, чрез който отдаваме почит на онези бележити българи, които по време на Възраждането водят нашия народ към национално освобождение, към просвета. Които тогава, а и покъсно, през годините след Освобождението та до денднешен ни възпитават в културни и национални ценности, в любов към всичко българско.

Как изглежда тяхното дело през очите на съвременния човек? Не се ли размиват усилията им да възстановят и съхранят българското самосъзнание, духовност, култура в безличната река на нашето глобалистично и материално-потребителско настояще?

Спи народе, спи... Спи и сънувай.

Къде са днешните будители?

Тези, които трябва да пазят българското, да градят духовните опори на нацията, днес съзнателно са поставени на ръба на оцеляването. Писатели и поети не могат да издават книгите си, ако не се намерят мастити спонсори. Или ако не станат "комерсиални". Така човекът на изкуството, призван да възпитава в духовност, става зависим от хора със съмнителна репутация и морални принципи.

Учители, които работят на две-три места, за да свързват двата края, често са принудени да търпят унижения на ученици и заредени с байганьовско самочувствие родители. Случайно ли е, че образователната система, която беше една от най-добрите в Европа, днес се руши? Умни хора, будни хора не са нужни.

И народът спи. Дали преуморен, дали изпаднал в летаргия...

Какво да събуждат будителите? Свидетели сме на брутална подмяна на ценности, на национално обезличаване.

Най-лесният начин да унищожиш една нация е да погубиш нейното самочувствие, нейното самосъзнание, нейната духовност, да изтриеш нейната родова памет.

Животът е смислен, когато се чувстваш част от народа си, когато съхраняваш и предаваш на следващите поколения неговата култура, бит и традиции.

В противен случай нацията изчезва в морето на историята. Което би обезсмислило подвига и делото на народните будители от Възраждането и на всички след тях.

Народе, кога ще се събудиш?

В КАДЪР

Ралица Димитрова ни води по „Пътят на буквите"

Празничен подарък за варненци по случай Деня на народните будители подготвят НДК и Фестивалният и конгресен център във Варна. На 1 ноември от 18 ч. в зала "Европа" на ФКЦ в морската столица ще бъде показан с вход свободен премиерният пълнометражен документален филм "Пътят на буквите" на режисьорката Ралица Димитрова. Филмът е замислен по повод 1200-годишнината от рождението на Методий, по-големия брат от двамата създатели на славянската азбука, и търси отражението в днешния ден на сътвореното преди повече от 11 века от тях. В него исторически документи, паметници и изображения на светите братя в Словакия, Гърция, Македония, Италия, Чехия, Германия, Русия и България се редуват със съвременни тълкувания за тяхната мисия - понякога спорни, оживели в думите и творбите на хора от различни националности.

Защо делото на Кирил и Методий е толкова значимо за всички славяни в най-важните моменти от тяхната история и чак до днес? Кой е св. Методий - помощник и сподвижник на своя по-малък брат Константин-Кирил или истинският покръстител на българи, словаци, чехи и поляци? Отговорите на тези и други въпроси търсят във филма учени от различни държави, деца и артисти, пазители на храмове и легенди, които авторите на лентата срещат по пътя на Кирил и Методий и създадената от тях писменост.

ГОСТ

Майстор-калиграф „вае" стихове на Ботев и Яворов

Кихачиро Нишиура

Демонстрация на японска калиграфия ще направи майстор Кихачиро Нишиура в Художествената галерия "Христо Цокев" в Габрово на 4 ноември от 17.30 ч. А от 6 до 30 ноември негови творби ще бъдат изложени в Регионалния исторически музей в Шумен.

При откриването на 6 ноември от 17.30 ч. гостът ще направи демонстрация. Събитията в рамките на 26-ите Дни на японската култура в България организира посолството на Япония у нас с подкрепата на община Габрово и РИМ-Шумен. Авторът е не само изтъкнат калиграф, но и майстор на чайна церемония, икебана и изкуството за поднасяне на аромати кого. Силно впечатлен от деликатността и мощта на сърдечните тревоги, както и от силата на волята, които паралелно живеят в поезията на Ботев и Яворов, Кихачиро Нишиура представя техни стихове в превод на японски като ярко запомнящи се калиграфски творби. Изложбата включва още традиционни калиграфии, както и маслени платна на древни писмени знаци и талисмани.

МУЛТИМЕДИЯ

В Москва откриха изложба, посветена на Ван Гог

Изложбата "Ван Гог. Оживели платна 2.0" бе открита в Центъра за дизайн "Artplay" в Москва. Експозицията е посветена на 125-ата годишнина на световноизвестния холандски творец, съобщава ArtPrice. Първата мултимедийна изложба "Ван Гог. Оживели платна" бе показана в руската столица през януари 2014 г. Тя бе посетена от над 200 000 души. "Обновената версия на изложбата е посветена на годишнината на прочутия постмодернист. Тя разказва по нов начин за трагичния живот и творчеството на художника. Запазвайки всичко най-добро, версията 2.0 поставя ударението върху ключови работи на великия холандец", пишат организаторите на проявата.

Посетителите имат възможност да изучат по-детайлно известните творби на художника. На големи екрани на обща площ от над 2000 кв. м са представени 400 най-знакови картини на Ван Гог. Важна част от изложбата е посетителят да се окаже в самите картини, и то в буквалния смисъл на думата. Да изпие например чаша кафе в "Нощното кафене".

Желаещите да получат по-подробна информация за творчеството на автора могат да посетят лекции на известни изкуствоведи, да участват в майсторски класове по живопис, където всеки да нарисува своите "Слънчогледи" или "Звездно небе".

БИБЛИОТЕКА

Духовните барометри на Продрум Димов

Преди броени дни се състоя премиерата на новата книга на Продрум Димов "Барометри на духа". Тя е естествено продължение на поредицата от художествено-документални заглавия, с които се представя пред читателите пазарджишкият поет и белетрист. В новия сборник са включени очерци за Валери Петров, Ефрем Карамфилов, Стоян Венев, Сотир Майноловски, Георги Спасов, отзиви и рецензии за творби на изтъкнати съвременни автори - Боян Ангелов, Диана Димих, Атанас Радойнов, както и публицистични статии, свързани с проблеми на нашето съвремие, на българското национално духовно и политическо битие. Авторът ни представя и две свои интервюта: едното разкрива малко известни страници от живота на Пеньо Пенев, а другото е с големия български актьор Мирослав Миндов по повод неговата 90-годишнина.

И в тази книга, наред с чисто биографичните и документални данни, авторът впечатлява с умението да общува с творците, без да се натрапва, докато достигне до най-съкровеното в техните мисли и чувства.

Сборникът е своеобразен опит на Продрум Димов да предизвика у читателя тревога за опазването на нашите изконни национални и духовни ценности.

Книгата "Барометри на духа" е издадена от "Българска книжица".

Белетристика

Фрагменти

Вера ХРИСТОВА

Пророчеството на Достоевски

Сега вече много хора знаят за тези думи на Достоевски. А аз продължавам да се удивлявам на това пророчество. Откъде е можел да знае, какво е давало на Достоевски основание да твърди толкова уверено, толкова категорично: “Русия не е имала и никога няма да има такива ненавистни завистници и даже явни врагове, като тези славянски племена, които Русия ще освободи, а Европа ще се съгласи да признае освобождението им”. Тези думи са от “Дневник на писателя”, периодичен сборник, излизал през годините 1873-1881г.

Предвидил е Достоевски и възможните укори към себе си: “ И нека да не ми възразяват, да не ме оспорват и да не преувеличават думите ми, че аз ненавиждам славяните. Напротив, аз много обичам славяните. Но няма и да се защитавам, защото знам, че всичко точно така ще се сбъдне както аз казвам и не поради низкия и като че ли неблагодарен характер на славяните. Съвсем не!... Ще започнат те, след Освобождението, своя нов живот именно с това, че ще изпросят от Европа, от Англия ли, от Германия ли например, подкрепа и покровителство на свободата си”. Достоевски не е с нищо обяснил това “точно така ще се сбъдне”, а и едва ли тогава българите са се досещали какво мисли и пише Достоевски за тях. Та войната още не е завършила, това е ноември 1877 година, когато при Плевен раненият Осман паша с дълбока въздишка предава сабята си на генерал Иван Ганецки, а по-късно с дълбок поклон я приема обратно - самият император Александър тт му я връща в знак на уважение към достойния противник. Предвидил е Достоевски, как славяните ще убеждават себе си и света, че не дължат “ни най-малка благодарност към Русия”, че едвам са се спасили от властолюбието ѝ, че “ако не се е намесила Европа, Русия би ги погълнала веднага имайки предвид разширяването на границите и намеренията на Великата всеславянска империя за поробване на славяните от алчното, варварско великоруско племе”. И това излезе вярно, че “може би цяло столетие или още повече /така е, още повече!/, те непрестанно ще треперят за своята свобода, ще клеветят Русия, ще клюкарят и ще интригантстват срещу нея”.

Изключителната чувствителност на Достоевски към всички страни на обществения живот и към силните и към най-слабите движения

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

ВЕРА ХРИСТОВА е родена в с. Лозен, Великотърновско. Завършила е българска филология в Софийския университет “Св. Климент Охридски”. Била е главен редактор на общинския вестник “Тревненски зов”, журналист във в. “Балканско знаме” - Габрово, уредник в Музея за резбарско и зографско изкуство в Трявна. Автор е на стихосбирките: “Перо от гълъб”, “Четиристишия”, “Пето годишно време” и “На залез слънце”; на публицистичната книга “Следа от жигосване” и монографията “История на църквата “Свети Георги” в Трявна”.

Член е на Съюза на българските писатели и на Съюза на българските журналисти.

на човешката душа навярно са му позволили да прави тези предсказания. Силно впечатлителната му натура е могла да го доведе до потрес дори пред една картина. Известен е случаят, когато през 1867 г. в Базел той вижда картината на Ханс Холбайн-Млади “Трупът на Христос”, гледа я съсредоточено почти на границата на епилептичния припадък и включва размислите си около нея в романа “Идиот”. Напълно логично е да се предположи, че е чел и написаното от Жорж Санд за тая картина и че това му е дало храна за размисли за мрачната и бедствена страна на живота, за оня “безпощаден песимизъм, който предвещава на всички онеправдани само страдания”.

Удивителни са пророчествата на Достоевски и за времето, тъкмо нашето време днес, когато славянските народи “ще се втурнат към Европа... и ще се заразят с европейските политически и социални модели...”

“Тези земици - пише снизходително Достоевски - вечно ще се карат, вечно ще си завиждат, и ще интригантстват един срещу друг. Разбира се, в минути на наистина сериозна беда, те всички непременно ще се обърнат към Русия за помощ”.

Това е последната, част от пророчествата на Достоевски за славянските народи и Русия. Едва ли можем да намерим достатъчно причини да се съмняваме, че и тази част ще се случи, както всичко казано от него. Колкото нелогично, необяснимо и невероятно да звучи.

Песен за жалостна съдба

Кака Станка, така я наричахме ние, децата, пък и възрастните. Беше млада, с кръгло, хубаво лице и една усмивка, която сякаш казваше: “Извинявайте, че съм толкова добра и весела!”. Мъжът ѝ работеше по строежите на градищата и тя се справяше сама, с помощта на съседи и роднини. Отгледа две хубави дъщери, в ръцете ѝ винаги имаше хурка или плетка.

Запомнила съм я с пеенето. Пееше народни песни и любимата ѝ песен беше за жалостната съдба на две момиченца, две сестри -близначки “Радка и Райна двенките”, с която разплакваше и себе си и цялата седянка. Пееше по седенките вечер, те се правеха почти по ред във всяка къща на махалата. Или когато денем, зимно време, жените се събираха “на махла” А по именни дни - празниците, които бяха на особена почит, рожденните дни рядко се празнуваха, когато освен песни имаше и игри, тя не играеше, играеше сърцето ѝ, цялото ѝ същество.

След години, когато за тия времена вече само си говорехме, тя ми каза веднъж: “Верче, ще ти кажа нещо, не знам дали ще ми повярваш. Спомням си, прибирам се от седенки, лягам да спя и не мога - една песен ми е в ума и не мога да се отърва от нея. Въртя се в кревата, мира не ми дава пустата песен. Нощта преваля, ще осъмнаЕ И тогава, вярваш ли, ставах, изпявах я, тихичко я изпявах ваджишка и после като легна, веднага заспивам. То, понякога и с ръченица ми се е случвало. Докато не стана посред нощ да я изтропам, сън не ме хваща...”. Както пееше, така и говореше, с пълна душа. Вярвах ѝ. Вярвам ѝ.

И сега си мисля: Какви хора имаше тогава, какви хора? Били са с чисти, незатлачени души! И животът им е бил такъв - беден и труден, но чист и незатлачен! Дали не са познавали мизерията?! Дали не са замръквали с тревога за храната, дрешките и обувките на децата си?! Дали не са се давили в отчаянието си?! Но не са позволявали на мъката да ги задуши, не са позволявали на духа си да ги изостави. Имали са куража, силата и потребността да извадят от душата си една песен и да се държат за живота, хванати от нейната спасителна ръка.

Социална патология

За един ден тя се оказа не само болна, но и повалена и сразена. Поне така изглежда в очите на мнозина. Тутакси се заговори за летален изход на четвъртата по размер банка в България - че тя не може друго, освен да фалира, “акционерите ѝ да загубят всичко, гарантираните от държавата вложители - нищо, останалите вложители - могат да си върнат най-много една десета от парите сиЕ” Не мога да навлизам в специфични подробности - нямам необходимата за това компетентност. И не това е целта ми. Но сред ужасяващите заклинания и проклинания, счу ми се един разумен глас. Сигурна съм, че не само на мен ми се е сторил разумен. А това, което каза той, може да се каже не само за банковите дела, не само за социалния организъм на една държава, но и за всеки отделен човек.

Кой стопанин си зарязва колата като се е повредила, спряла и забила нос в канавката?, пита един известен банкер. Кой, дори без да попита за истинския сервиз, хуква да продава авариралия си автомобил за скрап? Напротив, умният водач се наема със скъпи и трудни ремонти да го подкара в движение. Това е здравата търговска логика, разумното поведение на стопанин. Опитният банкер категорично обобщава: “Своята стойност една фирма, в това число и банка , запазва само докато е в движение, с продължаваща дейност. Спре ли дейността, отлита стойността”.

В критична ситуация в момента не е само една банка, а цялата държава. Не знам защо, известен социален антрополог, според който България е заприличала на гето и на лунапарк смята, че сме на път да се превърнем в “нещо като спонтанно възникнало поле за изучаване на социалната патология”. Но защо “спонтанно? Социалната патология ни тресе вече четвърт век. Нима това може да се нарече “спонтанно”? Четвърт век ние не може да разберем, че стойността на нещата отлита от нас, че обезценяваме време, работа, мисли и чувства, обезценяваме самите себе си като народ и като човешки същества. И живота си. Защото не влагаме необходимата енергия в тях.

Не само една фирма или една банка, запазват и покачват своята стойност когато са в движение, когато работят. Така е и с всеки отделен човек. Спре ли да работи, спре ли човешкото работно усилие - на ръцете, на мисълта, на въображението, на търсенето, отлита и неговата човешка стойност. Затова хора, които цял живот са работили, няма значение какво, на стари години, немощни вече, истински страдат. Не защото вече не могат да си оправят оградата, не могат да прекопаят картофите или да помогнат на внука си за уроците, НЕ! Те страдат, защото не можейки всичко това, усещат как стойността им отлита от тях. Как от тях остава само една черупка. Може да е за някого интересна, забавна, екзотична дори, тя все пак си остава една празна черупка.

Страхувам се, че вече двайсет и пет години стойността на държавата България отлита, защото тия които я управляват вместо да задвижат дейността ѝ, задвижват ония механизми, които пълнят банковите им сметки. Какво значение има за тях, ако България се превръща в благодарен материал за изследване на социалната патология? Ако България се превръща в една празна черупка, вътре в която има място само за една сергия, на която продаваме само чужда стока. Ядката на тая черупка, я няма. Вкусът на тая ядка се превръща в спомен.

Родолюбиви българи ни завещават своя дух

Николай и Гинка Димкови - автори на безценни книги и студии за Дряновския край

Христо ЧЕРНЯЕВ

Сред литературоведите и литературните критици, както и сред научните дейци, Николай Димков има доказано през годините свое независимо перо, което се характеризира с вглъбена творческа оригиналност и естествена мъдра проницателност. И тъкмо това обуславя неговите успешни осъществявания в няколко жанра на литературата и науката. Той е даровит литературовед, но същевременно е и ведър колоритен лирик, и задълбочен естет и есеист, и сладкодумен мемоарист, и литературен изследовател. И в съвкупността на всички тези творчески насоки впечатлява неговият изискан и многобагрен стил, осветен от лъча на една безкрайна и естествена балканджийска искреност и много българска високосна одухотвореност.

Професор Николай Димков не е от шумните писатели и научни деятели, но неговият самобитен творчески труд безспорно му очертава неизменна духовна територия, топла от излъчванията на стотици негови монографии, студии, изследвания, мемоари, есета, съкровена лирика, която има свой особен блясък. В различните години тази духовна територия Николай Димков е въдворил в книгите си "Бачо Киро. Живот и дело", "Добри Войников - журналист и публицист", "Възрожденският Шумен", "Българското възраждане. Литературни студии и портрети" в три тома, "Рецепция на българската поезия в сръбския периодичен печат до Първата световна война", "Гостилница в миналото и сега" (съвместно със съпругата му Гинка Димкова). Както виждаме, творческият афинитет на Николай Димков се характеризира с дълбокото му преклонение към Българското възраждане и към творците възрожденци от далечното и по-близкото минало, благодарение на което се появяват и книгите му за първия ни любовен поет Янко Дряновец, за Рачо Стоянов, за Стефан Руневски, за Атанас Смирнов, за Дряново и дряновския край... А като ръководител на катедра по българска литература в Шуменския университет "Епископ Константин Преславски" той е главен редактор на списание "Любословие" и основател на литературния клуб "Боян Пенев".

Четейки творбите на проф. Николай Димков, винаги съм имал усета, че те са особено ценни с фактологическите си архивни нюанси. И което е самата истина, Николай Димков стои на видно място сред авторите, които боготворят архива. Това е негова отличителна творческа черта, което способства за колоритността и пълнокръвието на историческите му писания. Неслучайно в едно свое интервю в периодиката, озаглавено "Българинът няма усет към архива", Николай Димков споделя: "Ако започна сега живота си (...), ще се занимавам с архивите много по-пълно." И продължава: "Тази книга, която излезе онзи ден, "Свети Климент, епископ Български", съм я писал над 20 години. Събирал съм материали неотклонно... Аз съм остарял и израснал в архива. (...) Като седна, мога да работя 10-12 часа, без да изляза от стаята. Забравям за всичко наоколо."

И така, вслушан в гласа на миналото, Николай Димков напоследък създаде и своята мемоарна повест "Шепот от детството". Освен това той е даровит лирик и автор на стихосбирките "В края на есента", "Циганско лято" и "Завръщане в Дряново". Но това е друга тема.

...За детските години са писали мнозина, но малко неща се помнят. Николай Димков е от редките писатели, които творят по един естествен начин, което им е унаследено, умеят да възсъздават същинската атмосфера на събитието, както и същинския мирис и цвят на предметите или местата, които визират. То е така, защото той ги носи дълбоко у себе си и отдалечеността от тях усилва насъщните им свойства. Разбира се, обяснението в случая е не в някакво външно търсене на ефекти, а в породената дарба на автора, която често действа магически на читателя. С това си обяснявам захласа, който обладава един читател като мен, когато чете "Шепот от детството", както и други творби на писателя.

В "Шепот от детството" старопланинските гори, ручеи и припеци не са просто гори като навсякъде. Но те са гори със свой особен дъх и мирис, както на отделните дървета, така и на ветровете и затишията в тях. В неговите фрагменти от "Шепот от детството" вечната планина и човекът са се всмукали един в друг, нещо, което не се променя. Точно това няма име, но то е изконно и целомъдрено, насъщно и съкровено за Балкана и балканджията. За това свято взаимство Николай Димков вади корени както от фолклора, така и от днешния ден на старопланинеца. И през фината призма на всичко това и ние виждаме както романтиката на едно бедно, но духовно богато детство, така и срамежливите погледи и чувства на първите любови, и грижовните безсъния на майки и бащи, и благата учителска ръка, и осенените от духа божи миряни в църквата на това благородно селище Гостилица. Виждаме и скромния, но ученолюбив и даровит Николай Димков, който вече като отраснал момък дели дни и приятелство в Дряново с големия иконообразен поет и общественик Атанас Смирнов. Виждаме и Дряново, дало будни мъже и строители на майка България - това орлово гнездо в Балкана.

Не искам да преразказвам "Шепот от детството", но всичко, което споменавам, е навеяно от тази емоционална повест-изповед. В нея с постъпките, с благородните си навици и обичаи съвсем обикновени хора имат обаянието на легенди. И не мога да не спомена за голямото приятелство на Николай Димков с оня поет-легенда в Балкана Атанас Смирнов, за когото казва: "С него измислихме "Поезия и песен на Балкана", един творчески празник, който успешно продължава и в наши дни."

Все в този ред на мисли с радост искам да споделя, че наскоро Димков ми изпрати книга 5 на сборника "Дряново и дряновския край", на който той е и съставител, и редактор. Това също е едно рядко срещано значимо дело. В книга 5 на сборника са включени автори като Атанас Смирнов, Денчо Марчевски, Николай Димков, Гинка Димкова - преподавателка по български фолклор в Шуменския университет "Епископ Константин Преславски", авторка на книгата "От едно гърло два гласа". Включени са също имена като Тодор Попов, Димитър Стефанов, Илия Пехливанов, Генчо Витанов, Петър Чолов, Цанка Койчева и др. Там ще срещнем изключително интересни материали за историята и за жилищната архитектура на Дряново през Възраждането, за дряновските родове, за боевете в Дряновския манастир през 1878 г... И трябва чистосърдечно да кажа, че няколко от поместените материали ми напълниха душата - това са писмата на поета Атанас Смирнов до Николай Димков, "Моите информаторки - певиците от с. Гостилица" от Гинка Димкова, "Спомени за композитора Тодор Попов" от Цанка Койчева. А литературният портрет за Рачо Стоянов е осъществен по един аргументиран и блестящ начин, където Николай Димков разглежда автора на "Майстори" предимно като поет. И там се цитира стихотворението на Рачо Стоянов "Войнишка песен", писано по време на участието му в Първата световна война, от което потръпваш. То е кратко:

Кога отиваш към Солун,
ще видиш много гробове.
Не питай кой е моя -
един от тях е мой.

Кога отиваш към Солун,
на всеки гроб се поклони.
Във всеки гроб юнак почива
и аз съм между тях.

...Бих нарекъл студията на Гинка Димкова "Моите информаторки - певиците от с. Гостилица" превъзходна. В това значимо изследване авторката като че е успяла да обожестви българската народна песен. Тя пише: "Девойката виква и запява "Ут идно гърлу два гласъ,/ ут идин изик две думи". Това е то, което е характерно за народните ни песни, изпълнявани от високодаровити самородни таланти. И как не, когато и народният гений е създал такива шедьоври, както пише авторката:

Двама влюбени ще се забравят:
Кога Дуньвъ присъхни
урачи да гу разурът,
със лози дъ гу посъдьът;
лозиту грозди да руди,
гроздито вину да стани -
да пием дъ съ напием,
тугавъ шъ съ зъбравим.

Гинка Димкова спира вниманието си най-вече върху народните певици от с. Гостилица, Дряновско, като ни ги представя с кратки бележки. Дълбоко в паметта ми се е врязала народната певица Иванка Димитрова Нешкова, за която авторката пише: "Интересна е жътварската й балада "Басира се със свекър и свекърва". Марийка се обзалага да пожъне за един ден нивата, която са орали шест дни. Тя спечелва баса с Божията помощ:

Към съ нънъзат убърнъ,
ангели снопи влачеха,
Господ й снопи клъдеши,
кушута дите кърмеши.

Друг интересен материал в "Дряново и дряновския край" е живописният портрет на големия композитор Тодор Попов от Цанка Койчева. Той е написан с обич към песенното дело на композитора и сякаш е изпят на един дъх.

И всичко това е минало през погледа и душата на съставителя на сборника Николай Димков - един радетел и достоен син на своя роден край. Надниквайки в дълбоките пластове на народните ни корени, той всъщност израства в съзнанието ни като един страстен и мъдър родолюбец и народовед.

...Казах ли всичко за творчеството на писателя Николай Димков? Не. А и не е необходимо, защото и неспоменатото достолепно и неповторимо е изразено от тънкото перо на този кореняк балканджия.

Николай и Гинка Димкови

Първият български фолклорист Васил Априлов

От 1835 до 1845 г. известният просветител събира текстове на народни песни, които ни е завещал в своя безценен архив

Васил Априлов

Петрана КОЛЕВА

"Български песни" - първата сбирка от български народни песни, събрани и подготвяни за издаване от Васил Априлов, остава в ръкопис. Априлов посочва заглавието на сборника в "Български грамоти" (1845, с. 56), където съобщава, че смята след завършването на този труд да се заеме с обещаните от него "Български песни".

Априлов е запознат със значението на фолклора и става пръв и най-деен съратник на Юрий Иванович Венелин в осъществяването на програмата му за събиране и проучване на българското народно творчество, изложена в писмото му до българския просветител от 27 септември 1837 г. Убеден във високата художественост и в научната стойност на фолклора като изворов материал за историята, бита и духовната култура на народа, Априлов изпраща преписи от Венелиновото писмо програма до Неофит Рилски (от него е получил песни още в 1836 г., след като го е помолил за това, подсетен от излязлата през 1835 г. Венелинова брошура "О характере народных песен у славян задунайских"), до Георги Пешаков, Анастас Кипиловски, Неофит Хилендарски-Бозвели, Еманоил Васкидович, Райно Попович и други книжовници, които призовава да му изпращат фолклорни материали и преди всичко песни, предназначени за Венелин. Обръща се за съдействие и към по-малко образовани или неуки свои сънародници, към сестра си Кера Априлова, към одески българи, отиващи в България. Получените материали Априлов препраща на Венелин, който през 1839 г. вече имал сбирка от 36 песни, изпратени чрез Априлов от Неофит Рилски, Пешаков и Кипиловски, както и 35 песни, записани от него във Варна и Одеса; това "Собрание болгарских песен" остава в архива на Венелин. И след смъртта му (25 март 1839 г.) Априлов продължава да получава от България изобилен фолклорен материал. В писмо на Никола Стефанов Палаузов и Априлов до Неофит Рилски от 8 юли 1839 г. се съобщава, че Априлов продължава да събира песни и има намерение да ги издаде в руски превод, за да могат русите да придобият съвсем друга представа както за произхода, така и за културата на българите. Отправя се молба към Неофит да изпраща нови записи. На 2 септември 1839 г. Априлов пише на Попович: "Продължавам работата си с народните песни; ако и да няма вече Венелина, нужда е тези песни да се издадат с руския им превод, за да видят русите колко им сме близки. Чакам и от Ваше мъдрословесие дела Ви по това общо дело. Изпратете ми каквито и колкото песни можете" (В. Априлов. Съчинения. С., 1968, с. 310. И другите цитати от В. Априлов са по това издание; посочват се само страниците). В "Денница..." (1841) Априлов обяснява, че и в Петербург, и в Одеса няма руски литератор, който да знае български език, за да може да издаде песните, поради което трябва сам да стори това: "Желанието да запозная русите с тях и да разреша с по-голяма вероятност хипотезата за българския татаризъм - пише той - все още се таи в моето сърце и затова аз възнамерявам да издам някои от тях с обяснения за непознатите думи в текста. Литераторите няма да ми придирват за грешките" (с. 141-142). Главният резултат, който Априлов очаква от изданието, е да се приведат доказателства за неведнократно изтъкванията от него славянски произход на прабългарите.

Несъмнено Априлов е познавал изданите от Вук Караджич сръбски песни и гръцките песни, обнародвани от Фориел (C. Fauriel. Chans populaires de la Grece moderne. Paris, 1825), в руския превод на Николай Иванович Гнедич - "Простонародныя песни нынешних греков с подлинником, изданныя и переведенныя в стихах, с прибавлением введения, сравнения их с простонародными песнями русскими и примечаний" (1825), който е имал в библиотеката си. Гнедич дава сведения за възгледите на Фориел за различните видове народни песни и особено за историческите, чието пълно събрание според него би било най-добрата история за съвременна Гърция, за становището му, че гръцкото народно творчество е изпитвало не само източно, но и славянско влияние. Априлов не е бил в състояние да издаде целия песенен материал от България. Сборникът, останал в архива му, е оформен вероятно през 1839-1840 г. През 1845 и 1846 г., когато е болен, Априлов се измъчва от мисълта, че издаването на песните се забавя; в писмата си до Измаил Иванович Срезневски той споделя и тази тревога. Доколкото здравословното му състояние позволява, той преписва и подрежда песните, задълбочава се в тяхното съдържание. Сред славистите се създава интерес към предстоящото издание. На 18 март 1843 г. украинският писател и фолклорист Иван Николаевич Василевич пише от Лвов на Осип Максимович Бодянски: "В Одеса българинът Априлов се кани да издаде народни песни. Те биха ми свършили много добра работа. Когато не познавам живота на някой народ, аз се ръководя от неговите песни и празници. А единствено българите са ми напълно неизвестни" (Цит. по: М и н к о в а, Л. Васил Априлов и Виктор Григорович. - Във: Васил Априлов и българската възрожденска култура. Габрово, 1990, с. 28-44).

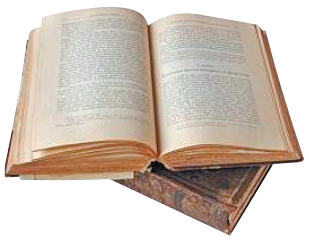
Априловият сборник представлява прегледен ръкопис от 113 страници голям формат в шест тетрадки in folio (пет с песни и една с бележки и речник към тях). Съдържа 181 песни, като е оставено място и за други. На последната изписана страница от петата тетрадка стоят само заглавието на песен щ 182: "Песня любовна", и първият й стих. Включени са най-старите запазени до наше време обработки на редица интересни епически и лирически мотиви, чиито характер не би бил ясен само въз основа на по-късни записи, и някои основни текстове и варианти, които са изчезнали. Наред с добре записаните и ценни приноси има обаче и твърде посредствени текстове и дори фалшификати. Отчужден от малък от народното творчество и забравил в значителна степен майчиния си език, Априлов не е могъл да чувства живо оригиналния стил и метриката на българската народна песен, затова не е бил в състояние да прецени критически материалите от България, събирани често от неавтентични източници. Той ги вписва в сбирката, без да има възможност да ги провери и без да долавя понякога груби грешки или изопачавания в езика или ненародния характер на някои мотиви. Например песен щ 20, озаглавена "Молитва", започва с тенденциозно поправеното "Пеперун" вместо "Пеперуди", за да се открие в нея отглас от славянската митология (бог Перун). Априлов подчинява песните на своя правопис, което нарушава фонетичния им облик; понякога ги дели на строфи. Между народните песни от най-чиста проба попадат и пет стихотворения от Пешаков (включително и одата му за Венелин), едно от Васкидович, два превода от руски, направени от Кипиловски, и две историко-патриотични импровизации - в чест на хан Крум и на цар Самуил; срещат се и други подправки на народни песни. Съставителят вписва песните без предварително обмислен ред, но поставя на всяка заглавие и накрая в "Оглавление песней" прави опит да ги систематизира в няколко вида: тържествени (за Коледа, св. Никола и др.), исторически, хайдушки, романтически, домашни, хороводни, печални, сватбени, любовни, военни и героически. Класификацията очевидно е повлияна от Фориел (вероятно под негово въздействие са включени и личните стихотворения).

В увода към коментара си Априлов изтъква, че целта му е да запознае русите с българските песни от всички видове и че се ограничава с отпечатването на част от тях; при друг случай може да напечата повече или друг българин, по-голям ревнител на българската просвета, като получи на място повече сведения и повече материал, ще окаже по-голяма услуга на русите и на своите съотечественици. Отбелязва се, че песните, разгледани откъм език, обичаи и характерни за българина черти, ще убедят учените в славянското, а не в татарското потекло на българския народ. Коментарът (35 страници) съдържа неголям брой езикови и исторически бележки; останал е незавършен. Разгледани са коледните и историческите песни, обяснени са непонятни за руските читатели думи (трапеза, клас, паница, булка, стананик и др.), дадени са сведения за Крум и Самуил и за славяно-българската митология.

След смъртта на Априлов сборникът остава в архива му. През 1855 г. Найден Геров при пребиваването си в Санкт Петербург се опитва чрез Димитър Мутев да получи Априловата сбирка, но това не става. По-късно Геров прави точен препис на "Български песни", за да ги използва при подготовката на собствена фолклорна сбирка, която обаче не успява да издаде. През 1858 г. в Одеса Георги Стойков Раковски получава сборника на Априлов от душеприказчиците му и го прибавя към своите фолклорни материали. Така той се запазва в архива на Раковски, днес в Етнографския музей в София (1540, инв. Nr 8154). В очерка си "Раковски като фолклорист" (Сборник в чест на проф. Милетич по случай 25-годишната му книжовна дейност, 1886-1911. С., 1912) Михаил Арнаудов обръща внимание на сборника, без още да знае съставителя му. През 1917 г. Иван Шишманов въз основа на почерка го определя като дело на Априлов и прави съобщение за него в заседание на Историко-филологическия клон на БАН; намерението му да даде подробно описание на целия материал с указание за известните варианти на всяка песен остава неосъществено поради ранната му смърт.

От гледище на съвременната фолклористика "Български песни" има съществени недостатъци, но стойността и значението на сборника трябва да се оценяват в контекста на неговото време. "Важна е добрата воля на Априлова - пише Арнаудов - да изнесе пред света по-голям брой образци на българската народна песен, като пробуди в същото време и по-жив интерес в самата България към паметниците на народното творчество, обречени на покваряване и изчезване, ако не се спасят чрез записване" (А р н а у д о в, М. Априлов. Живот, дейност, съвременници, 1789-1847. С., 1935, с. 398). По примера на Априлов работят повечето български фолклористи през 40-те и 50-те г. на XIX в. и на него до голяма степен се дължи разцветът на българската етнография през следващите десетилетия на Българското възраждане. Едно критично издание на сборника се налага според Ив. Шишманов "не само от пиетет към Априлова, а и от обективните изисквания на науката". Както в много други насоки Априлов според Петър Динеков е и "първият организатор на току-що начеващата българска фолклористика". Той поставя начало на традиция, развита плодотворно чрез дейността на Иван Богоров, Н. Геров, Петко Славейков, Никола Катранов, Захари Княжески, Михаил Кифалов, Анг. К. Хаджиоглу, Константин Огнянович, Хаджи Найден Йоанович, С. Зафиров Софиянец, Никола Геров и др. През 1855 г. Пьотър Алексеевич Безсонов издава в Москва най-пълния дотогава сборник от български народни песни - "Болгарские песни из сборников Ю. Ив. Венелина, Н. Д. Катранова и других болгар" (2 тома), който съдържа 152 песни; 71 от тях са от сбирката на Венелин, записани от него или изпратени му от България чрез Априлов. Така отчасти се осъществява Априловата цел да се запознае руското общество с песенното богатство на българския народ.

ПЕГАС Редактор Боян БОЙЧЕВ

Лавица

“КВАНТОВА ГРАДИНА” от Александър Чобанов издава “Хермес”. Има една приказка, че цветята си имат история. Името разказва историята на всяко цвете, а когато го дадеш на някого, му даваш отрязък от време, който е пропуснал или до който още не е достигнал. В книгата времето е събрано накуп - преди, сега, тепърва... Всичко е минало и предстои - името на едно момиче, двойката заради преписване, преобърнатата ваза, глупавите сценарии, калинката, Венци и Далай Лама или Хенри Дейвид Торо и дивите ягоди. Но не всички цветя, събрани накуп, правят градина. Градината си има принципи. Тя трябва да е пълна с цветя под общ знаменател. В “Квантова градина” общият знаменател е надеждата.

“ВАЛС НА РАЗДЯЛА” от Милан Кундера е поредната творба на чешкия белетрист, която издава “Колибри” (превод Мариана Лозкова). Авторът поставя най-сериозните житейски въпроси с богохулна лекота и ни кара да осъзнаем, че съвременният човек е лишен дори от правото да изживява трагедия. Този зашеметяващ фарсов роман завихря осем герои във водовъртежа на един танц, чийто ритъм постепенно се ускорява, за да ни изправи пред истината за живота като едно безкрайно надлъгване. Защото копнежът да ни се възхищават е неутолим. В края на краищата у всички нас живее по един Симеон Стълпник и до ден-днешен той съставлява по-добрата половина от нашето същество.

“ГЛАДЪТ НА ЛЪВЧЕТАТА” от Анри Троая издава “Ентусиаст” в превод на Никола Шивачев. Във втория роман от сагата “Ейглетиерови” авторът отново повежда читателите към пътешествие до най-дълбоко пазените желания и копнежи на Ейглетиерови. Семейството продължава да се бори с егоистични страсти, алчни желания и непростими грехове. Опиянението от чувствата или стабилността и сигурността на семейството натежават повече? Завърта ли се наобратно колелото на живота? Старият Ейглетиер - все така самоуверен, не забелязва, че светът му е на път да се срути, не може да разбере своите деца, а пропастта между него и съпругата му започва да става все по-голяма.

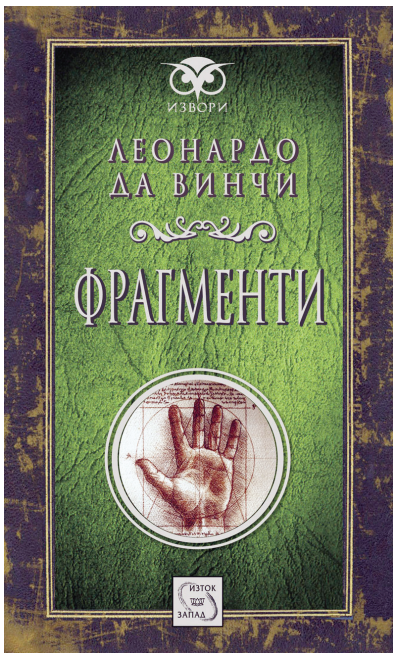

“ДЪЩЕРЯТА НА СКУЛПТОРА” от Туве Янсон издава “Жанет 45” в превод на Анелия Петрунова. Финландската писателка разказва в 19 ярки фрагмента, придружени със собствените й илюстрации, най-важното, нежното и страшното от волните години на едно малко момиче, много сходно с нея самата, в ексцентричното семейство на артисти, силно напомнящо на нейното. За срещите с айсберги и разговорите с невидими морски вълци; за опасностите, които крият плюшените килими, и щастието от среднощните бури, за едно момиченце, което се опитва да ядоса Бог с надеждата той да му се яви. С предговор специално за българските читатели от София Янсон, племенничка на Туве.

Остроумната и жива проза на Леонардо

„Фрагменти” съдържа приказки, басни, гатанки и легенди, създадени от гения на Ренесанса

Леонардо да Винчи (1452-1519) е един от най-големите гении в историята на човечеството, олицетворение на истинска ренесансова личност: изобретател, инженер, скулптор и художник. Надарен с огромен талант и любознателност, флорентинският майстор твори в несъчетаеми на пръв поглед сфери: механика, военно дело, астрология, аеродинамика, геология, ботаника, аритметика и геометрия; и това са само част от областите на човешкото познание, в които Леонардо работи. Познат е предимно с ярката следа, която оставя в изобразителното изкуство. “Мона Лиза” и “Тайната вечеря” са произведения, познати почти на всеки днес. За съжаление многобройните му изобретения, изпреварили със стотици години времето си, остават само на хартия.

За дейността на Леонардо като писател се знае твърде малко. Всъщност не можем да говорим за някакво литературно произведение, завършено приживе. Неговият “Трактат за живописта” (издаден у нас от “Изток-Запад”) е бил съставен след смъртта му, предполага се от ученика му Франческо Мелци, на основата на извлечени пасажи, поправки и допълнения от многото записки на Леонардо. Подобен е случаят и със “За движението и количеството на водата”, събрано в произведение през 1643 г. от доминиканския монах Луиджи Мария Франческо Арконати, наследил ръкописите на Леонардо от баща си Джузепе Мария Арконати.

Включените в новото издание творби на Леонардо са щрихи, бележки и разсъждения, често написани в полетата на другите му съчинения. Понякога написаното е било подчинено на графично изображение или на научно изследване. Както подсказва и заглавието на книгата, в нея са представени писмени фрагменти от творчеството на италианския ренесансов творец. Вероятно приказките, басните и легендите са писани през последното десетилетие на XV век. Тези литературни фрагменти предоставят на читателите възможност да се запознаят с остроумната и жива проза на Леонардо.

Преводът и съставителството на “Фрагменти” са дело на Сава Славчев. Книгата включва и богат илюстративен материал от наследството на Леонардо да Винчи. “Фрагменти” е третата книга, която излиза в новата поредица на издателство “Изток-Запад” - библиотека “Извори”. Другите заглавия, издадени до момента, които ДУМА представи, са “Пир” от Платон и “Към себе си” от Марк Аврелий.

Есеистика

Алманах за писателите-воини

Найден АНГЕЛОВ

Книга, събрала трогателни есета за творци, кътали до сърцето и перо, и куршум. Във връзка със 70-годишнината от края на Втората световна война писателят Стефан Стефанов издаде книга-алманах “Пера при патроните”. Това е ценен сборник с очерци за всички писатели, участвали в освобождението на Македония, Сърбия, Унгария и Австрия от игото на хитлеровия фашизъм и деспотизъм. Огромен труд е положил писателят, за да събере и обработи един забулен от противоречивите и сложни времена документален и художествен материал, за да възкреси и отдаде нужното и заслужено признание и уважение на близо петдесет творци на поезия и белетристика с военна тематика. Към всеки творец - участник в Отечествената война, писателят е подходил индивидуално, конкретно, с убедителна аргументация.

Стефан Стефанов в очерците си насочва вниманието не само към личността на писателя и военните му творби, но и към оценките на литературната критика. Тези разсъждения той прави задълбочено, с вкус на литературовед и историк, като предизвиква нас, читателите, да проявим интерес към тези произведения, писани под зловещия унищожителен и разрушителен вой на снаряди, бомби, картечници... Това портретно-панорамно представяне на писателите-воини и произведенията, свързани с непосредственото им участие във Втората световна война 1944/1945 г., е обогатено с многобройен снимков материал, който допълва представата за нравствено-моралния и патриотичен подвиг на някогашната ни непобедима армия. Книгата е съвместно издание на Съюза на ветераните от войните и Съюза на българските писатели.

Сборник

Книга от живота

Тихомир ЙОРДАНОВ

“Случки и неслучки” е озаглавил книгата си (Издателство МС - Варна) Йово Неделчев - многотиражкаджия и вестникарин, журналист във Варненското радио и телевизия и автор на безброй писания, поръчани му от професионалния дълг и от повелята на сърцето. Това - “случки”, е ясно, ставали са такива неща, събития и хора, които авторът е срещал при непрекъснатото си журналистическо бродяжничество, имало ги е и той ги е видял, изваждил ги е пред множеството. Но пък “неслучки”? Това ще да е онова, което често не забелязваме в неповтарящите се случки. А то е мъдростта, поезията в тях или примерът. Впрочем авторът стига до такова откровение: “Случките затова са случки, защото се случват само веднъж, и то не на всекиго”.

Впечатлителният автор е събрал в този сборник много “случки и неслучки”, понякога като умозаключения, друг път като ностал г и ч н а въздишка, като възклицание от учудване или възхита. Много са личностите (видни и п р о - стосмъртни), с които е общувал той трайно или еднократно. Но всички те са оставили своя следа. По такива следи е тръгнал Йово Неделчев, записвайки своите белетристични миниатюри, подобни на притчи и на бегли записи, но всякога разказани на един жив, разговорен език и отнасящи се до всичко, което е наш живот.

Четейки тези занимателни “случки и неслучки”, читателят непременно ще повярва в разказаното от отговорния пред себе си и професията записвач на документирани преживявания, поднесени като книга на живота за помъдрелия автор. Всеки си има такава книга, стига да умее да я напише. Йово Неделчев е успял.

Юбилейна изложба на Чавдар Петров

Най-доброто от неговото творчество показва „Шипка” 6

В своята юбилейна изложба Чавдар Петров представя пред софийската публика представителна селекция най-доброто от неговото творчество. В експозицията ще бъдат показани както последни творби, така и произведения от най-ранните години на творческия му път. Изложбата под наслов “Монолог в стената” е подредена в галерията на СБХ, ул. “Шипка” 6, етаж 2.

Почитателите ще имат възможността да се насладят на неподражаемия, декоративен стил на видинския художник, който винаги черпи вдъхновение от родното си място - Видин, Дунава, речните брегове, водните обитатели и ги претворява в картини, със специфичен изобразителен подход на стилизиране на обектите до степен на декоративност. Чавдар Петров притежава смелостта и умението да превръща заобикалящото го в нещо ново и различно, от което, от една страна, да лъха усещането за модерност, а от друга - да не се губи връзката с традициите. Картините са разделени тематично според любимите сюжети на автора: нощи, реката и други.

Чавдар Петров е роден на 14 октомври 1955 г. в с. Екзарх Йосиф, Русенски окръг. Завършва художествената гимназия в Казанлък и Великотърновския университет “Св. св. Кирил и Методий”, специалност живопис. Член е на СБХ. Има над 20 самостоятелни изложби в страната. Изявява се в колективни изложби в България и в чужбина (Сърбия и Черна гора, Румъния, Русия, Украйна, Германия, Франция, Австрия и Южна Корея). През 1995 г. пребивава в ателиетата на “Cite des arts” в Париж. Авторът е отличен с II награда за живопис “Човекът и трудът”, Габрово 1985 г.; II награда за живопис на Международното биенале на хумора и сатирата, 1994 г.; награда за живопис от СБХ, София, 1995 г.; награда за живопис в град Решица, Румъния, 1998 г.; награда за живопис на община Бургас “Приятели на морето”, 2010 г. Негови творби са притежание на НХГ и почти всички галерии в България, както и на частни колекции у нас и в чужбина (Румъния, Сърбия, Украйна, Франция, Германия, Чехия, Австрия, Белгия, САЩ, Великобритания, колекция “Петер Людвиг”).

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Графични картини на Мария Духтева в „Арт алея”

Софийската галерия “Арт алея” показва графична изложба под наслов “Градини от сънища” на известната графичка Мария Духтева, научи ДУМА от Светлана Ганева. Тя нашепва и призовава: “Едно красиво пътуване в градините на съня. Градини, преминаващи през мен като сънища - въображаеми и нереални, бурни и нежни, оставящи трепет и очакване. Ела, открий своята градина и с отворени очи изживей съня си в нея!”

Мария Духтева е родена през 1952 г. в Казанлък. Възпитаничка е на Националната художествена академия, специалност графика. Участва във всички международни биеналета и триеналета на графиката във Варна и София в представителните изложби на “Българска графика”: Португалия, Испания, Унгария, Полша, Германия, Холандия, Китай, Япония, Англия, Южна Африка, Казахстан, Австрия, Германия, САЩ, Куба, Русия, Етиопия, Перу, Чехия, Швейцария и Гърция.

Мария Духтева е силен представител на средното поколение графици, изключително фин творец с деликатно отношение към материята, цвета и формата. Почитателите на изкуството ще видят картините “Вибриращи тонове”, “Река”, “Сънна градина”, “Листопад”, “Дървета в Бръшлян”, “Начало”, “Сънуваща земя”, “Мираж”, “Розова привечер”, “Нощта си отива”, “Жена и луна”, “Пробуждане”, “Градини в зелено”, “Огнен камък”, които изграждат и изпъстрят завладяващата атмосфера на “Градини от сънища”.

30 платна с пейзажи от България и света

Самостоятелна живописна изложба на Ромео Смилянов е отворена за посетители в столичната галерия “Art Semester Karoll” на ул. “Златовръх” 1. Изложбата бе открита от Михаил Камберов, доктор хонорис кауза на изкуството и посланик на Международната академия за съвременно изкуство, Белгия.

До 19 ноември може да се докоснете до творчеството на самобитния автор. Изложбата включва над 30 платна с пейзажи от България и света.

Ромео Смилянов е роден на 25 април 1957 г. в Сандански. Завършва Строителен техникум и Лесотехнически институт, специалност горско стопанство. След завършването си работи в катедра “Екология и опазване на околната среда”. Има научни публикации в тази област.

Рисувам от както се помня, но превърнах тази първа любов на душата си в единствено и съдбовно занимание необяснимо късно. Напук на живота, на образованието и на професионалната си съдба, на науката и на другите разпътни ветрове, които ме тласкаха към различни области на познание, споделя авторът. Открих, че хобито е най-истинската същност на човека, защото в него той кодира сърцето си. Останалото, видяно и чуто, изучено и преживяно, е само подготовка за голямото ни призвание, посочва Ромео Смилянов.

Лариса Гергиева

Лариса Гергиева с майсторски клас в Операта

Наталия Павлова

Директорката на Академията за млади певци към Мариинския театър ще прослушва кандидатите на 8 ноември

Сестрата на прочутия в цял свят диригент Валерий Гергиев Лариса Гергиева ще проведе майсторски клас в първия ни оперен театър от 8 до 13 ноември. На 8 ноември Гергиева ще направи прослушване на певците, с които ще работи. Концертът на нейните ученици със специалното участие на звездите на Мариинския театър Наталия Павлова и Юлия Маточкина ще бъде на 14 ноември, под диригентството на Стефан Линев, с оркестъра на Софийската опера и балет.

Лариса Гергиева е Народна артистка на Русия, Народна артистка на Украйна, Народна артистка на Република Северна Осетия-Алания, удостоена е с най-високи отличия. Заедно със своя брат Лариса Абисаловна основава Академията за млади оперни певци към Мариинския театър, на която е директорка. Тя е и главен художествен ръководител на Държавната опера и балет на Република Северна Осетия-Алания (Владикавказ). Лариса Гергиева е един от най-добрите вокални концертмайстори със световна известност, директорка е и член на журито на много престижни международни вокални конкурси. Възпитала е 96 лауреати на всесъюзни, всеруски и международни конкурси. В нейния репертоар има повече от 100 оперни постановки, които е подготвила за различни театри по цял свят.

В Академията на младите оперни певци към Мариинския театър талантливите изпълнители получават уникалната възможност да съчетаят интензивно обучение с изявления на прославената Мариинска сцена. Лариса Гергиева създава условия за разкриване на таланта на вокалистите. Грижовното ѝ отношение към индивидуалността на артиста дава прекрасни резултати - випускниците на академията излизат на най-добрите оперни сцени, вземат участие в гастролите на театъра и се изявяват със собствени ангажименти. Нито една оперна премиера на Мариинския театър не минава без участието на певци от академията. Лариса Гергиева 32 пъти е ставала най-добър концертмайстор на вокални конкурси. Със солисти на театъра и Академията за млади оперни певци е взимала участие в гастроли в цял свят. Участвала е в престижни музикални фестивали в много страни. Записала е 21 компактдиска с именити певци. Повече от 10 години Лариса Гергиева провежда семинари в Съюза на театралните дейци на Русия за отговорни концертмайстори на оперните и музикалните театри в Русия по методиката на преподаване и подготовка на певеца-актьор за излизането на сцената.

Снимки СОФИЙСКА ОПЕРА И БАЛЕТ

Юлия Маточкина

Звезда от Болшой театър партнира на Хосе Карерас в София

Звездата на Болшой театър Анна Аглатова е сопраното, което ще партнира на Хосе Карерас по време на неговия прощален концерт "A Life In Music" на 3 декември в зала 1 на НДК, както ДУМА писа. С нея единият от знаменитите Трима тенори ще изпълни най-знаковите дуетни арии, които са белязали кариерата му през годините, съобщава Вълчо Калудов от "Моко сълюшън". Сопраното е избрано лично от маестро Карерас, който следи и за най-малките детайли около концерта в София. Неотдавна тенорът призна, че винаги, когато пее в нашата страна, усеща обичта и уважението на публиката, което му носи огромно удовлетворение.

Анна Аглатова прави своя дебют на сцената на Болшой театър през 2005 г., след като само две години по-рано печели първа награда от международния конкурс "Bella Voce". През 2007 г. е номинирана за престижната награда "Златна маска" за ролята си на Памина във "Вълшебната флейта", а следващата година печели първо място на Всеруския фестивал за млади изпълнители в Липецк. Част от репертоара ѝ за Болшой театър са ролите на Нанета от "Фалстаф" на Верди, Ксения от "Борис Годунов" на Мусоргски, Лиу от "Турандот", Мюзета от "Бохеми" и много други.

За голямото събитие у нас на 3 декември в зала 1 на НДК на маестро Карерас ще партнира, както ДУМА писа, оркестърът на Любка Биаджони "София симфоникс оркестра", а диригентството ще бъде под палката на самия Давид Хименес. Баронеса Цу Гутенберг пък ще дирижира увертюрите в спектакъла.

Билетите за прощалния концерт на Хосе Карерас са на цени от 80 до 250 лв. и се разпространяват в мрежата на Eventim в цялата страна, както и на касите на НДК. Организатор на събитието е "Жокер медиа".

Анна Аглатова

Хосе Карерас

Ения издава новия си албум на 20 ноември

С над 75 милиона продажби, четири награди "Грами", шест Световни музикални награди, "Айвър Новело", номинация за "Оскар" и "Златен глобус", както и седем студийни албума (и компилацията "Paint The Sky With Stars"), Ения започва нова глава в забележителната си кариера с издаването на новия си албум "Dark Sky Island", който ще излезе на 20 ноември.

Творческото трио Ения, продуцентът Ники Райън и текстописецът Рома Райън започват работа по албума през пролетта на 2012 г. Вдъхновени от работата на Рома върху поредица от поетични книги, въртящи се около острови, и по-точно остров Сарк, те пишат песента "Dark Sky Island" и тя става първата от албума, давайки му и име.

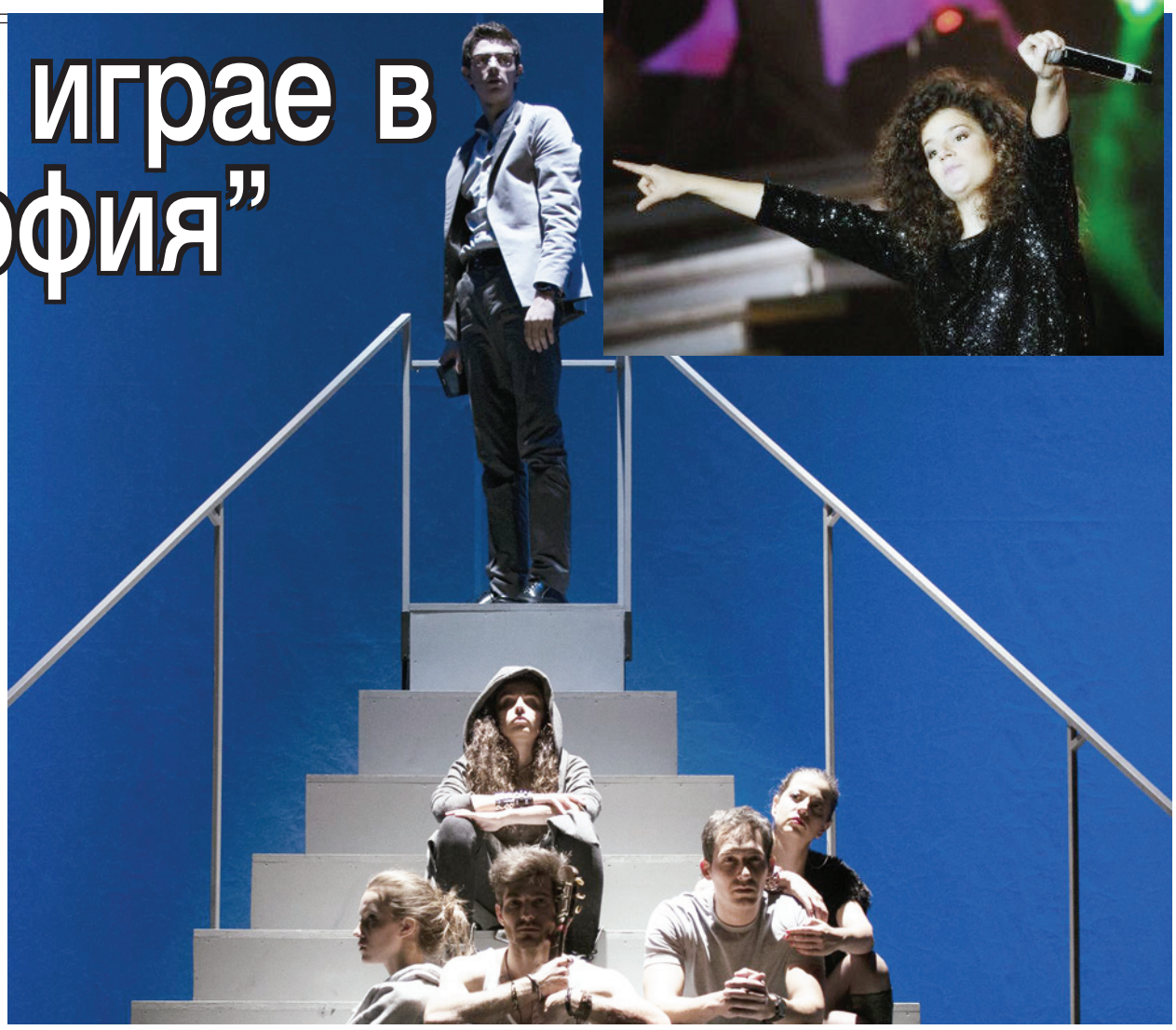
"Темата на този албум са пътуванията", казва Ения. "Пътувания до острова, през продължителността на живота, през историята, през емоции и през океани. И въпреки че не е тематичен албум в пълния смисъл, песните имат подсъзнателна връзка."

Албумът "Dark Sky Island" ще бъде на българския музикален пазар на 20 ноември от "Орфей мюзик", изключителен лицензиант на "Warner Music International", научи ДУМА от Преслава Маринова.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Печенката играе в театър „София”

Световната шампионка по бийтбокс, оперна певица и пианистка Адриана Николова, е новото попълнение в пиесата „Ние сме вечни!”

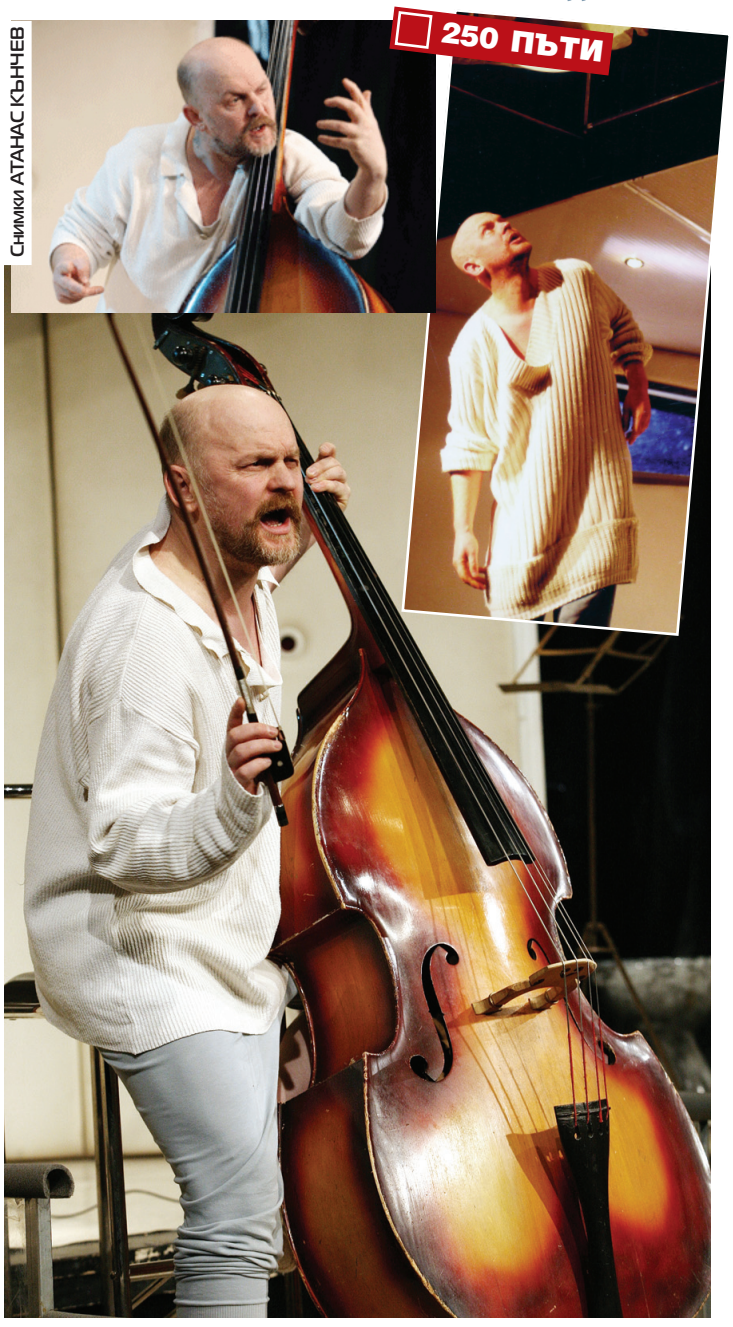
Ние сме вечни! от Кирил Буховски, постановка на Василена Радева в театър “София”, продължава да изненадва приятно зрителите. Представлението, посветено на младите, техните мечти и приятелството, вече ще бъде и със специалното участие на световната шампионка по бийтбокс Адриана Николова-Печенката, научи ДУМА от Милена Стратиева. Тя показва своите бийтбокс възможности и по време на концерта по повод Деня на София, в чиято организация участва директорът на театър “София” Ириней Константинов. Тогава той я забелязва като ярък представител на младежите, изразяваща себе си и своето изкуство по убедителен начин. Така се появява идеята Печенката да се включи в “Ние сме вечни!” А когато самата тя гледа представлението, заявява, че би искала да е негов посланик и би го препоръчала на всички, които искат да видят нещо изключително съвременно на театралната сцена.

В хода на репетициите за нейното включване и при заснемането на видео за спектакъла Адриана научава артистите, които участват в “Ние сме вечни!”, на бийтбокс умения. Но кой какво точно ще покаже на сцената, ще разберат зрителите на 12 ноември.

Адриана Николова-Печенката е завършила Националното музикално училище “Любомир Пипков”, специалност пиано и оперно пеене. Занимава се с бийтбокс от 2009 г. През 2012 г. се явява на световното по бийтбокс в Берлин и печели титлата Световен шампион сред жените. След това завоюва още редица награди и признания. Има много музикални участия, самостоятелни песни, а заедно с Веско Пантелеев-Ешкенази създават нов аранжимент на “Либертанго” на Астор Пиацола. Любовта й към музиката я прави част от музикални проекти с ансамбъл “Чинари”. От две години Адриана преподава бийтбокс на деца и младежи. Изявата й в “Ние сме вечни!” е първото й участие в театрално представление.

Двоен юбилей на „Контрабасът”

Снимки АТАНАС КЪНЧЕВ

Как се играе 250 пъти една и съща роля? Какво изисква това - упоритост, издръжливост, перфектна актьорска техника, изключителна емоционална памет, спортсменски тренинг или... инат? Явно Валентин Ганев притежава всичко това. И повече от това.

И ако на премиерата на моноспектакъла “Контрабасът” преди 15 години актьорът впечатлява с виртуозна външна и вътрешна пластичност в историята за музиканта, влюбен в млада оперна дива и почти отчаян от незабележимостта на любимия му контрабас в оркестъра, то на 100-тното представление на преден план излиза поразителното многообразие на нюансите в пресъздаваните емоции, спомени и визии. Защото в тази роля Валентин Ганев омесва взривоопасна смес от комично и драматично, от истинско и въображаемо, от страст и страдание, от поразителна актьорска техника и съвършено владеене на психофизиката.

На 200-тното представление доминира заразяващата непосредственост на сетивното и интелектуално внушение, а на 250-ото Валентин Ганев със сигурност ще открие още нови пластове, идеи и визии в тази великолепна роля. То ще се състои на 16 ноември от 19 ч. на голямата сцена на Народния театър “Иван Вазов”, а Валентин Ганев е подготвил вълнуващи изненади за публиката, съобщава Елина Калинова.

През дългия и щастлив живот на това представление Валентин Ганев и неговият контрабас са гледани и чути от над 30 000 зрители у нас, а също и в Лондон, Бостън, Ню Йорк, Москва, Струмица и Белград.

„Децата на Хамелн” включва публиката в представлението

Най-новият спектакъл на Държавния куклен театър в Пловдив през новия творчески сезон 2015/2016 се казва “Децата на Хамелн”. За първи път от 40 години на неговата сцена публиката ще гледа театър на сенките. Премиерните спектакли бяха през октомври, а следващото представление е на 21 ноември. Режисьор-постановчик е Сергей Столяров, сценография и кукли - Александър Алексеев, музикална среда - Сергей Столяров, Албена Кабакова. Участват Живко Джуранов, Румен Караманов, Димитър Николов, Панайот Добрев, Мария Димитрова, Наталия Василева, Соня Ботева, Ивелина Колева.

“Децата на Хамелн” (по стара немска легенда, автор на сценичния вариант е О. Проклов) е интерактивен спектакъл - карнавал и театър на сенките, забавна приказка от силуети, вълнуващо пътешествие от загадки, многолик пъзел от всекидневните парчета истини, които оживяват с много ирония, смях, за да предложат рецепта за живот. Това е сюрреалистична заигравка за младата публика, с която я провокираме да вземе участие в процеса на изграждане на спектакъла-живот, поясняват от трупата.

Страницата подготви
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

ик, и ник

АННАТА НИ ОТО И ПРОСВЕТАТА ВИСОКО

и да покорат свите вери ици под свою власт, защо заградиху цръкви и ри и молат бога непре- ато им бог помага. Тако молат бога москале и орут: "Господи, услиши наше и избави род наш, избави из руки супро- м нашим агряном прокле- ръзани да будут до века. тру цару слава и похвала!"

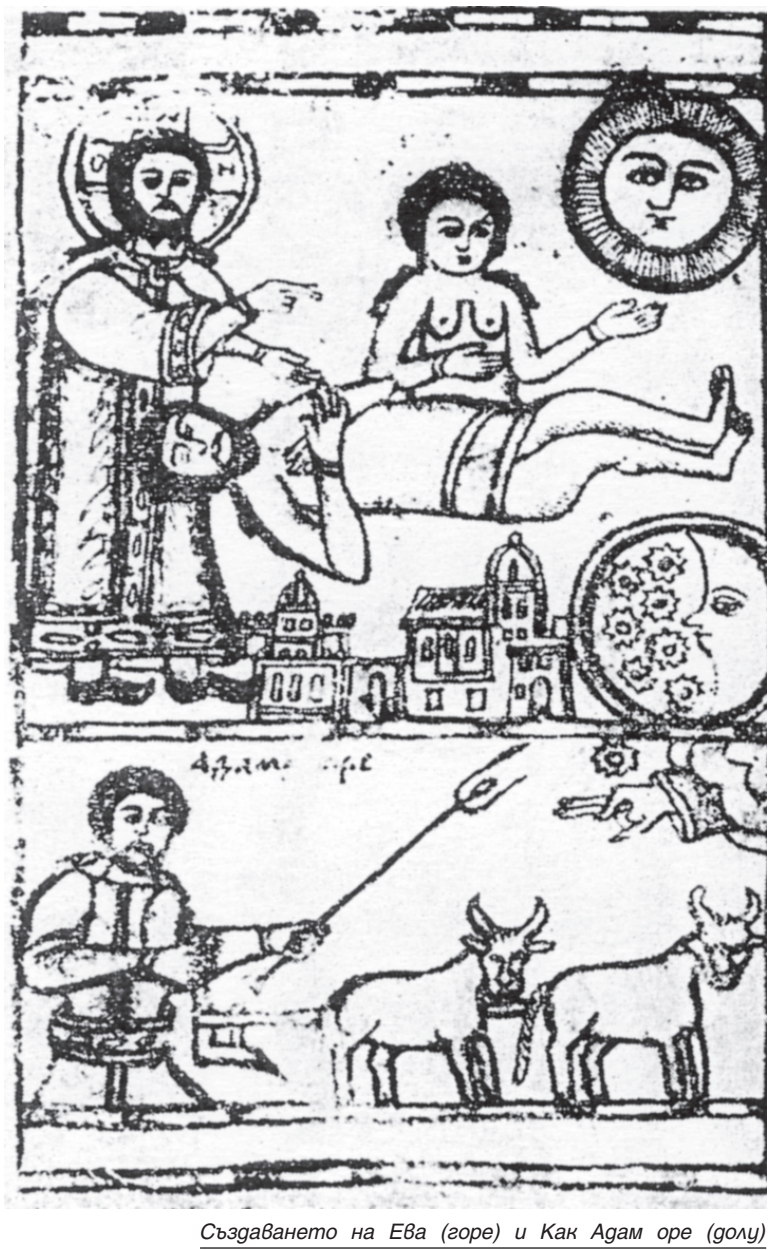
Автопортрет на поп Пунчо

Св. Кирик

Поп-Пунчов сборник от 1796 г.

Създаването на Ева (горе) и Как Адам оре (долу)

другите села, освен в ломските: на две места има записки с отбелязани села: Дългошевци (1814) и Прогорелец (1878) за освещаване на черква. От 1960 г. Дългошевци е прекръстено на Замфир, а от 1950 г. Прогорелец - на Якимово.

Разбиранията на поп Пунчо като моралист за жената: според него жената би могла да бъде безбожница, магесница или вещица.

Съветът му към мъжете:

"Коги хочет некой да се жени, требе да има четири очи да избере себе жену да буде от бащу научена на свекакво добро и от майку испедепцана и наказана да е кротка и смирена и покорлива и срамна и мудра и богобоязна. Такова чедо избери и ожени се..."

Сборникът е украсен с 30 миниатюри - експресивни и причудливи изображения с приказно-фолклорен характер. Освен тях в старата черква "Св. Никола" в село Долна Вереница, Монтанско, и днес се пазят две икони на св. Георги и св. Димитър, които обогатяват представите ни за поп Пунчо. Тези изображения той създава през 1810 г., когато е бил на около 65 години и се е подписал с високо самочувствие: "АЗЬ ПОПА ПУНЧО НОВИ ЗОГРАФ... И ВИЕ ОТЦИ СВЯТИ СПОМНЕТЕ ИМЯ МОЕ ИНОГДА".

Според проф. Атанас Божков, "... с двата си автопортрета поп Пунчо изпреварва с четири десетилетия Захари Зограф, като трасира пътя на възрожденския индивидуализъм и колкото и да е парадоксално, закрива една от последните страници от развоя на ръкописната книга, в която вярва толкова искрено".

Поп Пунчо е готвел за печат ръкописа си - "... и на печат поставих" - Сборникът му щеше да бъде първата печатна новобългарска книга, ако е имал средства. Тя щеше да предхожда "Неделник"-а на Софроний Врачански... Учените са установили, че по ръкописа му са писани или преписани няколко запазени ръкописни сборника от края на XVттт и от XтX век.

В родния край на поп Пунчо друг свещенослужител - поп Първан - от село Баня (от 1949 г. Николово) през 1847 г. пише подобен сборник и го украсява с рисунки и няколко автопортрета, подражавайки на своя предшественик.

Днес Сборникът на поп Пунчо, наречен от него "Пролог", се съхранява в ръкописния отдел на Националната библиотека "Св. св. Кирил и Методий" - запазен е добре, подвързан с дървени кори и кожена обвивка преди век (инв. щ 693). Можем само да съжаляваме, че и след 220 години не са се намерили средства за отпечатването му...

Според проф. Константин Мечев (1928-1996), с когото приживе съм разговарял, "... смесицата на историческите факти и авторските съждения в Сборника на поп Пунчо е преднамерена, за да може по този начин по-ярко да се прояви обществената и политическата насоченост на творбата... Без да бъде изравняван с Паисий и Софроний, поп Пунчо заслужава високо признание от литературната история, името му не бива да бъде забравено от нас, българите".

АДАМ ОРЕ ЗЕМЯТА, ЕВА ПРЕДЕ

"Това рече Христос бог Адаму и даде му два вола и рало и копралю и рече му бог: Адаме, кога си преступил заповед мою иди ори землю и превращай ю и мучи ю а я да ти дадем плод от землюту да се нахраниш и ти заман да си кален и мокър и да газиш тръне и гложе и вълчец и да имаш шилци у пету, та да спечлиш и що уработиш днеска да не можеш да го дигнеш на кола. А ти, Ево, иди преди и тачи и да немаш мира и днеска и нощеска. Сас една нога люлкя да люляш, а сас друга на стол да седиш и сас рукете никоги мира да немаш и що уработиш за годину да го земеш под мишку."

(Из апокрифа за Адам и Ева в сборника на поп Пунчо)

ВЪЛШЕБНИТЕ ХАЛИЩА НА ЕСЕНТА

Велика художничка, през октомври и ноември тя показва големия си талант, очарова и завладява

Петра ТАШЕВА

Нашите земи стават чаровно царство на есента през октомври и ноември. Тогава тя така разгръща най-пъстрата си палитра, че да оцвети Природата и да ни я представи в най-пищните й одежди. Това е времето на моите любими пътешествия по места, където сред широколистни и смесени гори са се сгушили красиви селца и градчета.

На път към Копривщица - славно българско градче! Предстоят ми срещи с прелестите на нейните къщи, с родните домове на "оная паплач от деятели и родолюбци", възпята от Захарий Стоянов, от Иван Вазов. Но преди това е пътят, по който в плен на есента ще изживеем вълнуващи чувства от невероятно красивите картини, които тя е нарисувала в околните гори.

Затоплен от първите слънчеви лъчи, воалът на утринната мъгла бавно се вдига. И сякаш се чува топлият дъх на Природата, уморена от нощните си сънища. Открива се свежото, измито от росата лице на Земята, около която витаят леки пари. Като истински диаманти искрят звездиците на ледената роса, кацнали по лилавите цветове на минзухарите, пръснати на туфи в поляните.

Дърветата, взели сутрешния си душ, сега се представят тържествено в есенните си топли багри. Кипрят се в златистожълто, в оранжево, в червено и ръждивокафяво. Около белите стволове на брезите шумят златните поли на листните им корони, увиват се в плавни движения и приканват във вихрени танци и другите дървета: тежките дъбове, пъстрите тополи, модрите и зелени борики. Шарен, цветен есенен бал има в гората!

Но някои от дърветата вече извисяват голи клони - много бързо са се поддали на природния "стриптийз". Сега вятърът се промушва в сухите им вейки и нежно свири песен, която навява лека тъга - по изгубена хубост, по преминала младост.

Самотни са клоните на тези "избързали времето си" дървета. В тях вече се виждат празните гнезда на птиците, отлетели на юг. Над полето прелитат само нашенските врабчета, сивите и черни врани, големите и кресливи свраки. Те зимуват тук, не обичат чужбината. С нас споделят зимните виелици, ледените студове, снежните бури.

Виждаме една замислена гарга, кацнала на дебел клон, която някак си тъжно и философски съзерцава околността. Дали и тя изпитва жал по отлетелите си съседи, които доскоро са веселили гората и са озвучавали полето с чуруликането си? Какво е скрито в малката й главичка, какво се таи в трепетното й сърчице?

Ето я - вдига поглед, изправя се, разперва криле, чува се острият й писък... и отлита в незнайна посока. След нея остава шумът от сухи съчки, от падащи листа.

Ах, този листопад! Как бавно и тихо застила земята с пъстри килими. Ронят се мъртвите листа, шушне гората и като че ли пее песен без думи. Тази песен е деликатно тиха, жаловита, скръбна. Тя е израз на мъката на Земята по отишлите си слънчеви и светли дни, когато весели и безгрижни деца са тичали по поляните.

Есенната соната... Увертюрата й започва с тихия повей, с ромона на дъждеца. После плавно се прибавят звуците на отбрулени листа, на шушнещ вятър, на счупени съчки, на глухо падащи клони, на крадливо промушващи се катерици. Наслагват се нови звуци от стрелкащи се в полето зайци, от пробягващи горски животни, между които се мята огнената опашка на хитрата Лисана. Прокрадват се елени, сърни - след тях остава само мекото шумолене на листата по земята. Скришом се снишават вълци.

Приказно се разгръща в гората есенната музика, звучи богато и призивно - кани малки и големи да я чуят, да я видят, да й се порадват, че животът й е много кратък.

Зад гората, пременена в огнени багри, се вижда планината, завита в най-цветното си халище. Есента, великата художничка, е показала големия си талант и не е пестила краски! Тя щедро е раздавала златистото, огненото, карамеленото, червеното, кафявото, вихрила се е с широката си четка, нанасяла е майсторски боите и е оцветила планината в красиви, топли и празнични одежди. Хвърлила е есента топлото халище, обвила е планината и е побягнала. Отишла е навярно в полето - да помага на хората да приберат плодовете на Земята, да се приготвят за трудните дни на зимата.

Планината сега е толкова красива, че не можем да й се нагледаме. Свети, гори в есенните си багри. Така ще бъде само до идващите след дни студени северни ветрове. Те ще засвирят вече жестоко и силно. Ще донесат ледени студ, който ще по- п а р и цветните листи. Нови ветрове ще ги обрулят и ще остане планината гола, сива, самотна. Но така ще е само до първите снегове, когато бели снежинки ще пременят в бели одежди дървета и храсти. И тогава ще настъпи бялото приказно царство на зимата.

Тази приказка за природата разказах на моите внучки Милена и Виктория, с които ненаситно гледахме красотата на гората по пътя за Копривщица в един незабравим есенен ден...

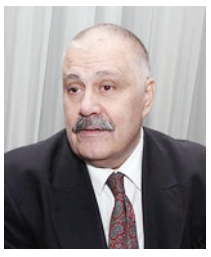
www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 31 ОКТОМВРИ 2015

ЗЛИЯТ ГЕНИЙ

ГЕРБ профанизираха властта

Чавдар СТОИМЕНОВ*

Колкото и слаба и безсилна (доведена от управлението на ГЕРБ) да е българската демокрация, това не променя факта, че сега "властовият потенциал" е добил такива размери, които дори и най-развихреното въображение не може да обхване. Опасността от злоупотреби с и на властта се увеличава застрашително. Проблемът е по-остър от всякога. От управлението на ГЕРБ демокрацията е превърната в емблема на застрашителна концентрация на властта в държавата, защото целенасочено се унищожаваха и продължават да се унищожават междинните властови структури (общините), прекъсната бе жизненоважната връзка между граждани и държава. Държавата остана само поданици, над които с лекота господства единствен издигащ се връх. Българската демокрация основно изтласква филистери (хора с ограничен и еснафски кръгозор) на върха и това предизвиква мрачни предчувствия. Днес държавата не е народът, а само малка част от него, която по политически причини заема постове. Властта днес е в чиновника.

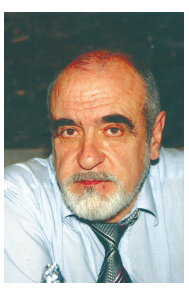
Грубата грешка на управлението на ГЕРБ е, че високомерно профанизираха проблема за политическото равенство и социалната справедливост. Аргументът на властниците е, че демокрацията е проста (временна) форма на управление. Около 150 години бяха необходими на американците, за да осмислят знаменитата фраза "всички човеци са равни във всички отношения, всички са равни по цвят, интелект... морално развитие и социални възможности", произнесена от Ейбрахам Линкълн през 1857 г. Тази фраза се превърна в основен принцип за съвременното развитие в обществото и в държавата. Но от тази фраза ясно проличава къде е "злият гений" на ГЕРБ. Явно трябва да мине още половин век, докато партията на Бойко Борисов и Цветан Цветанов узрее за разгръщане в обществото на политическото равенство, моралното развитие и социалните възможности.

Управлението на ГЕРБ се ръководи по-скоро от робовладелския принцип "По-добре да броиш глави, отколкото да ги трошиш". Няма съмнение, че управляващите са загрижени повече за политическата власт, отколкото за решаването на каквато и да било проблем на хората. ГЕРБ разбират социалната справедливост като развитие на личния и груповия интерес, т.е. на своята собственост. Равномерното и градивно развитие на обществото според философията на управляващите свършва дотам, където свършват и техните партийни интереси. Затова днес разумната мисъл за бъдещето изисква да бъде променен наложеният от ГЕРБ обществен ред и развитие, при които егото взема връх.

Авторът е член на Изпълкома на Международната федерация на антифашистката съпротива (FIR)

Референдум-дум-дум

Лозан ТАКЕВ

След провалените референдум преди седмица, след предложени от партии промени, след опити на кого ли не за допитване, и сценаристите на Слави Трифонов се "напънаха" и решиха да предложат подписка за нов референдум. Нищо лошо... Спорни и безспорни са повечето от шестте въпроса - 120 депутати, задължително гласуване, мажоритарни избори в два тура, 1 лев на спечелен глас като държавна субсидия за парламентарно представените партии, имунитет, избор на шефове на полицейски управления, електронно гласуване... Засега неудобни като че ли са въпросите за мандатността, а в парламента вече има сраснали с парламентарните банки и имунитета депутати...

Защо и аз да не прибавя още шест-седем въпроса за референдум, които са в сила, но комай е крайно време да се узаконят с народен вот. И така.

Първо. Купуването и продаването на гласове да стане най-после социално нравствено изискване на демокрацията в България.

Второ. Корупцията да бъде официална политика на властта.

Трето. Бедността да се впише като задължително условие в XXI в.

Четвърто. Да се легализират проституцията, наркотрафикът и контрабандата - без тях явно не може.

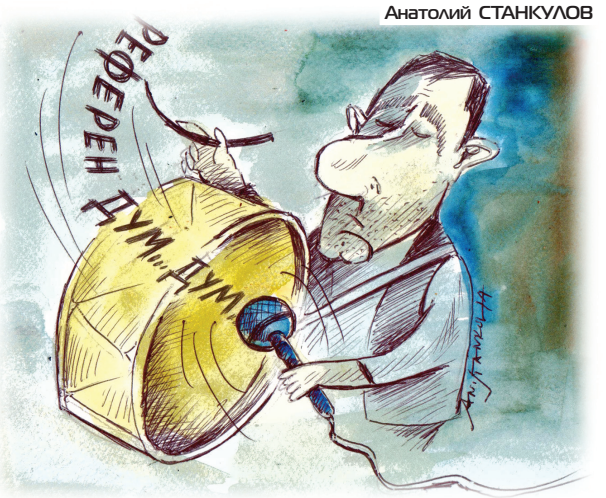
Пето. Превръщане на правосъдието в кривосъдие, което няма да затрудни отговорните в "бранша".

Шесто. На битовата престъпност у нас да се гледа като на основен поминък.

Седмо. На управляващите да не се търси отговорност за шуробаджанащината, раздаването на средства от бюджета и евросубсидии.

Ако може, "Арена Армеец" да се обяви за арена на хаоса, а мястото пред НАТФИЗ - за ринг. Така е при демокрацията. Когато думите не стигат, идват юмруците и безсилието на МВР...

Анатолий СТАНКУЛОВ

Точката над И-то

Лошият оркестър на българския „Титаник"

Иво АТАНАСОВ

Както айсбергът разцепи „Титаник", така и ние сме на път да разбием един от изглеждащите непотопяеми, досущ като прочутия кораб, световни митове. Този за оркестъра на Уолъс Хартли, който вдъхновено свири, докато ледената вода пълни трюмовете. И дори когато тя нахлува в балната зала и помита всичко по пътя си. Духът на потъващите пасажери няма как да бъде поддържан с каква да е музика, несъмнено тя е била прекрасна. Независимо дали оркестрантите в черни фракове наистина са изпълнявали химна „Nearer, My God, To Thee", или рагтайм.

Ние обаче не намираме музиката за прекрасна. Онази, която трябва да ни затвори очите под носа на улучващия ни айсберг. Не харесваме оркестъра, без значение дали свири пред клекшопа или в НАТФИЗ. Искаме да видим диригента му със свален имунитет и в белезници. И тъй като процедурите ни се струват бавни, предпочитаме сами да се заемем с въпроса с някое кроше през полицейския кордон. Или пък да го решим генерално, веднъж завинаги, като свалим имунитета на всички музиканти. Та да си имат едно наум какво ще свирят.

И докато камерите гонеха Сидеров по маршрутите на недопустимите му изцепки, а повечето телевизии ни го подносеха на закуска, обяд и вечеря, че и вместо сън, на заден план останаха най-безобразно проведените в последния четвърт век избори. Един вот с елементи на черен хумор, тъй като, напук на агитациите за електронно гласуване, през целия ден страниците в интернет на ЦИК, ГРАО, МВР и МВнР бяха пробити. Какво ли ще е то, след като толкова лесно могат да бъдат хакнати сайтовете и на четирите институции, отговорни за изборния процес? Вот, за който прогнози даваха не социолозите, а преброителите. Сякаш за да нямаме илюзии, че както и да се гласува, процентите ще бъдат отчетени „правилно". И то много преди да стане ясен поне общият брой на гласувалите. Половин милион невалидни бюлетини и 90 на сто сгрешени протоколи „не успяха" да повлияят нито върху прогнозите, нито върху резултатите. Дори и с цената на онова, което се случи в „Арена Армеец" и което даже ресорният вицепремиер се принуди да окачестви като позор.

Същевременно премиерът долетя възмутен от срещата на балкански и централноевропейски лидери в Брюксел. Трябвало на полуострова на приемем още сто хиляди бежанци, а ако не ни стигат парите, да теглим заеми, и то от банки, които ЕК ни посочи. После обаче се оказа, че този план на Юнкер е бил подкрепен от всички участници в срещата, включително и от нашия. Това обаче се разбра от малцина, остана похлупено от дългите часове, отделени за оркестъра. Нищожно внимание бе отделено и на факта, че вече сме първенец в ЕС по растеж на дълга. Само за последната година задълженията ни са скочили от 20 на 28% от брутния вътрешен продукт, или от 16 на 24 милиарда евро. А според бюджета за 2016 г. борчовете ни ще нараснат с нови 5,3 милиарда лева.

Заради медийната любов към сюжета с клекшопа не разбрахме, че в цяла Европа, включително и у нас, се проведе протест срещу Трансатлантическото споразумение между САЩ и ЕС, което ще узакони властта на корпорациите върху държавите. Подценяването на това събитие не е просто израз на дълбок провинциализъм. То е част от разбирането на мнозина журналисти, че медиите трябва да са коректив на опозицията, а не на властта, а още по-малко - на Брюксел и Вашингтон. Все заради това не научихме и че след гласуване в Европарламента 28-те от ЕС няма да могат едностранно да забраняват вноса на ГМО храни. Имаше кратки съобщения и толкоз, който чул - чул, няма защо да се коментира надълго и нашироко.

Все по същото време Върховният касационен съд реши Филип Златанов да не лежи в затвора. Нито пък такава ще бъде съдбата на някои от героите в тефтерчето му. Нашето праворазбиране няма как да разбере кои са онези „ЦЦ, ББ и ИФ", които са се разпореждали кой да се удари и кой да се оправи. Нито пък може да се досети. Досетила се беше публиката, но отдавна е забравила, удавена в потока на натрапваните й далеч по-незначителни събития. Не забравя обаче да иска имунитета на диригента. Защото музиката, която свири оркестърът му, не й харесва. На нашия „Титаник" му е нужно нещо като „Видимо доволни", което да съответства на „видимите резултати" от управлението. И да се отблагодарява с изборни проценти, правещи „видимо доволни" лицата на властта.

Но има едно „но"! „Кейт Уинслет изглежда по-голяма от Леонардо Ди Каприо - и телесно, и на възраст. Толкова ли не можаха да му намерят по-подходяща партньорка?" - почти се възмутих пред свой приятел. А той отговори: „Не забравяй, че действието се развива на кораб, където изборът е ограничен. Това е имало на „Титаник", това са му харесали." Та и при нас е така. С какъвто оркестър разполагаме, с такъв отвличаме вниманието от приближаващия се айсберг. За мнозина сигурно щеше да е по-приятно това да се прави с порно, но то е забранено. Класическото, а не политическото.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

www.duma.bg

СРЕЩИ

БЛАГОЙ ИВАНОВ - БАГАТА:

В топ 20 на света съм

Ще продължавам да се състезавам за България, обяви защитилият световната титла по ММА боец

Интервю на Мони ГЕОРГИЕВ

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

БЛАГОЙ АЛЕКСАНДРОВ ИВАНОВ - БАГАТА е световен шампион по смесени бойни спортове (ММА) в тежката категория при професионалистите. На 17 октомври Багата защити титлата си, след като победи в Машантъкет, Кънектикът, с технически нокаут за 4:33 мин. американеца Дерик Мемен. Това бе първа защита на титлата, спечелена срещу канадеца Смелиньо Рама на 5 юни в Едмънтън.
Благой Иванов е роден на 6 октомври 1986 г. в София. Печели Световното първенство по бойно самбо в Санкт Петербург 2008, като на полуфинала побеждава легендарния руснак Фьодор Емеляненко. Също така се е състезавал в националния отбор по джудо в тежка категория. През 2003 г. е балкански шампион по джудо за юноши. Балансът му в клетката от 2007 г. е 13 победи от 14 мача. На 15 март 2011 г. Иванов подписва договор с мениджърската фирма "Bellator", през януари 2014 г. я сменя с "World Series of Fighting" (WSOF). В нощта на 26 февруари 2012 г. е прободен с нож при скандал в столично заведение. Лекарите в УМБАЛСМ "Пирогов", където той стига сам с такси, се борят 6 ч. за живота му, тъй като острието стига до сърцето. Иванов прекарва 2,5 месеца в кома.

☐ *Г-н Иванов, изглеждате доста добре за след мач за защита на титлата?*

- Нямам никакви травми, благодаря на Господ. Принципно след такъв мач възстановяването е месец, примерно.

Искам да благодаря и на българите, които бяха в залата, имаше доста голяма подкрепа, това също оказва влияние. Както и на всички, които стискаха палци пред малкия екран, на моето семейство и приятели.

☐ *Очаквахте ли такъв развой на срещата?*

- Тактиката ми беше от самото начало да нанеса повече съкрушителни удари. Оттам мачът се обърна, можеше дори още тогава да приключи. Но изчаках до втория рунд и го приключих 30 секунди преди края му. По-добре, че стана така и нямаше съдийско решение.

☐ *Чисто визуално, не изглеждате като някакво страшилище, подобно на редица други бойци. С какво успявате да пречупите конкуренцията?*

- Най-важна е психиката, другото важно е мотивацията за победа, а аз винаги се стремя към успех. В клетката си очи в очи с твоя противник и вече на психологическо ниво, ако не си освободен, може това да ти окаже вреда.

☐ *Разкажете за изработката на колана, който получихте за победата?*

- Има скъпоценни камъни по него, златно покритие и е доста тежък.

☐ *Къде ще го съхранявате?*

- Вкъщи, при другите трофеи.

☐ *Къде е това "вкъщи"?*

- Когато се готвя за определен мач, се налага повече време да остана в САЩ. Винаги след битка гледам да се прибера в България, да бъда при семейството и приятелите. Общо взето, лагерна обстановка, тренира се двуразово, дори триразово, храната се гледа - каква е диетата, колко килограма трябва да се качат или свалят. Имам голям екип от хора. Работата дава резултати и засега няма да правя промени. Половината ми екип са американци, има и няколко приятели - българи. Най-важното е да победя в следващите 2 мача и след това ще имам доста добър договор и от финансова, и от всякаква гледна точка.

☐ *Настоящата защита на титлата носи ли бонуси?*

- Носи и съм доволен.

☐ *Има ли изисквания в цикъла за защита на титлата - колко противници, кога да се състоят срещите?*

- Противниците ги определя нашата организация WOSF. Има си мач-мейкър, който следи състезателите какви стилове показват и се стреми да се срещнат подходящи, за да има повече кръв и атракция.

- Ще поддържам средно ниво, докато разбера кой ще е следващият ми опонент. До края на 2016 г. трябва да направя по договор още 2 срещи. Нямам предпочитан съперник, но засега съм доволен от федерацията, в която съм, тъй като всички мачове се излъчват по националната телевизия в САЩ, а това ти дава голямо име.

☐ *Треньорите ви казват, че целта е да влезете в топ 10 на световния ММА...*

- Последният ми противник Дерик Мемен е в топ 50, в предходните срещи записа победи над сериозни имена в Щатите. Тръгнал съм в тази посока. Смело твърдя, че в момента съм в топ 20 в света и на повечето от топ 10 би им било трудно срещу мен.

☐ *Какъв срок си поставяте да попаднете в световния елит?*

- Аз и в момента съм, просто най-важното е да нямам травми. Силите са изравнени, трябва повече психологическа борба, късмет и как се чувстваш в деня на мача.

☐ *Можете ли да посочите някого, който е №1 в професионалния ММА, както е Владимир Кличко в бокса, например?*

- При нас има доста организации. В момента един от действащите шампиони е бразилецът Фабрицио Вердум, друг такъв е руснакът Виталий Минаков, с него се познаваме добре. Мисля, че на Вердум ще му бъде доста трудно срещу мен.

☐ *Колко килограма се налага да сваляте преди мач?*

- Всеки път горе-долу 10 кг. Преди последната среща ги свалих за месец. Свикнал съм и ми е останало като качество още от националния отбор по самбо.

☐ *През февруари 2012 бяхте наръган с нож. От ужасяващата случка остана ли нещо, което ви пречи сега?*

- Нищо. Лекарите ми казаха какво се е случило, важното е, че съм жив и здрав, даже се чувствам по-силен отпреди.

☐ *Има ли опити на вашите противници да се целят в мястото на някогашната рана?*

- Не, аз съм физически здрав, така че където и да пробват да ме ударят, няма проблем.

☐ *Къде е по-страшно - в клетката или в реанимацията?*

- В реанимацията не разбираш за какво става на въпрос, сигурно там е.

☐ *Наистина ли във вас няма никакво желание за отмъщение, все пак практикувате боен спорт?*

- Не съм такъв човек, Господ ще ги съди, не аз.

☐ *Инцидентът направи ли ви по-силен психически?*

- Чувствам се по-добре, минал съм през доста перипетии. Бил съм и в юношески, и в младежкия национален отбор и съм стигнал до ниво, което ми е било мечта.

> **Не желая да отмъщавам на никого, нека Господ да съди, казва 29-годишният софиянец за намушкването му с нож през 2012 г.**

☐ *Шампиони като вас са кумири отвъд Океана, чувствате ли се оценен в България?*

- Чувствам подкрепа, имам доста фенове и тук, и в Щатите, което ме радва.

☐ *Колко време ще бъдете още в България?*

- Не зная, чакам обаждане от мениджърите ми.

☐ *Имали ли сте предложения да се биете за друга държава?*

- Засега не, ще се състезавам за родината.

☐ *На шортите от победата ви над Мемен освен националния флаг имаше още един герб...*

- Той е на един клуб за бойни спортове от Подмосковието, бил съм там доста пъти на лагери, помагали са ми много и съм им благодарен. Излизам във всеки мач с различни шорти, повечето имат ДНК остатъци.

☐ *Как ще коментирате конфронтацията на Българската федерация по ММА с част от клубовете у нас?*

- Далеч съм от България, но когато има федерация, занимаваща се с аматьорски ММА, трябва да се стреми да прави повече състезания, да има по-богат календар, да се търсят финанси за момчетата. Не да тръгваш срещу професионалния ММА, за да търсиш оттам дивиденти... Не може да си плащаш, за да отидеш на европейско или световно по аматьорски ММА, това не знам къде го има. Така че, който се занимава с подобно нещо, трябва да търси спонсори.

☐ *Наставникът ви Стоян Саладинов споменава случай, в който сте победили японеца Казуюки Фуджита с две счупени ръце?*

- Беше още през 2009 г., един от първите ми професионални мачове. Още нямах добър кътмен, който да ми превръзва ръцете и още в първия рунд счупих костиците и на двете, след това претърпях операции в Южна Корея. Доста трудно възстановяване, защото са фини стави.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 31 ОКТОМВРИ 2015

Страница на Любо НИКОЛОВ

ПОПАДЕНИЯ

За риба

Иван НАЛБАНТОВ

Иван Налбантов

Синът ни Станиславчо, гаче до вода го бяхме поръчали, рибарин се оказа и от мене. Тате, вика ми той веднъжка, щеш ли да се надпреварваме? На бройки. Който хване по-малко, той ще разходи дамаджаната до долното изворче, щото е най-бистро и най-студовито.

Аз, татьовото, отвръщам му веднага и на секундата, не съм дошъл за риба, а на риба. Разлика има в тия две почти еднакви положения. Едните ходят за риба и всичко е второрачено в улова. Върви ли - цвилят от кеф, не ще ли - скърцат със зъби. Не бъди като тях, ходи си ей тъйка - на риба. Тя ще ти е само повода да се оттикнеш от данданията на нещата, да избягаш от тях и да се потопиш в уюта на природата. На по-високо ще се изкачиш, дето и слънцето е по-близко до тебе, пък и въздухът е най-свеж и прозрачен.

Олеква ми на душицата - и тъй му думам, - пък и с нови хора се срещам, а не само с тия ми ти муцуни, с които катаден сърбаме попарата на живота...

из "Риба за царе"

Чудно нещо

Йордан Калчишков

Инж. Йордан КАЛЧИШКОВ

Един мъжкар и две женски сърни прибягваха по нивата, спираха се, като се обръщаха тревожно по посока на реалната за тях опасност - лаят на кучетата, и след това отново на скокове се приближаваха все повече и повече към мен.

Чудно нещо е животът. Това, което ти изглежда като реална опасност, често пъти е толкова далеч, а истинската беда те дебне прикрита и безгласна...

ПРОЗРЕНИЯ

Неописуемо удоволствие

Марсел ДОНЗНАК

Риболовът е просто нещо. Вода, риба и човек, който прави всичко възможно да хване рибата на метална кукичка. И неописуемо удоволствие. За да ловиш риба, трябва не само стръв, а и страст. Е, и техника, разбира се. Защото и най-силното желание не може да накара рибата сама да скочи в кошчето.

Както в любовта е необходимо чувство, но не прекалено много, така и в риболова не бива да се прекалява с техниката, за да не се убие удоволствието.

Снимки АВТОРЪТ И ЛИЧЕН АРХИВ

Не прекалявайте с техниката, ви съветва и Миро

ДИВОТО ЗОВЕ

Характерът на животните

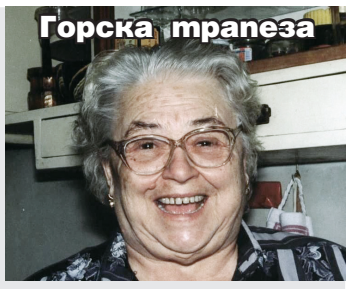
Ново изследване на северноамериканската лисица Vulpes velox показва колко важен фактор за оцеляването им е характерът на животните.

Доскоро, подбирайки кои от отглежданите в резервати диви животни да бъдат пуснати на свобода, учените са разчитали главно на резултатите от здравословните и генетичните тестове. Но Саманта Бремнер, биолог от Кралския университет в Белфаст, е на мнение, че характерът на животните също играе много голяма роля.

В Екологичния институт "Кочрейн" (Cochrane Ecological Institute) в Алберта, Канада, тя създала програма за наблюдаване поведението на животните, базираща се на степента на тяхната смелост и предпазливост. Програмата включва подход към различни непознати за тях обекти като плажни топки или чували, натъпкани с хартия. Колебливите и боязливите животни неколкократно надавали предупредителен рев или оставали нащрек. Сериозно изплашените изобщо не се появявали. Петнадесет лисици били снабдени с електронни нашийници и пуснати в Индианския племенен резерват "Черен крак" (Blackfeet Indian Tribal Reser-vation),. в Монтана, САЩ, за да бъдат наблюдавани в течение на шест месеца. Пет умрели - две били сгазени от превозни средства, а останалите вероятно са станали жертва на койоти. Петте мъртви лисици са били с най-висока степен на смелост. Заключението е, че е налице съществена връзка между смелостта и оцеляването.

Според Бремнер, при "обучението и подготовката" на животните за живот в дивото трябва да се приложат различни програми според индивидуалността им. Целта е по-смелите да се научат да не поемат ненужни рискове и да избягват враговете си. А постеснителните - да подобрят ловните си умения.

Горска трапеза

Рецепти на леля Ваня ТОКАДЖИЕВА

ШАРАН ПЛАКИЯ

Изчистваме един шаран, измиваме го, посоляваме и оставяме да престои около 1 час. През това време слагаме 1 водна чаша олио в тигана, прибавяме 5 глави кромид лук, нарязани на филийки, 4 моркова, нарязани на тънки колелца, половин глава целина, нарязана на пръчици, посоляваме, захлупваме и оставяме да се задушава. Като поомекне зеленчукът и почне да се пържи, прибавяме 1 лъжица червен пипер, наливаме 2 чаши вода и оставяме да поври 10 минути. Размиваме със студена вода 1 супена лъжица доматена салца и 1 лъжица брашно и прибавяме към соса заедно с 1 връзка ситно нарязан магданоз и половин лъжичка черен пипер. Осоления шаран слагаме в тавичка, заливаме със соса и печем в умерена фурна, докато сосът остане на масло. Поднасяме плакията студена.

РАЦИ С ВИНО

Вземаме десетина рака, 2 глави лук, 1 морков, 1 чаша вино, сол и черен пипер. Заливаме раците с вода докато се покрият, поставяме останалите продукти, като нарязваме моркова на резенчета. Захлупваме с капак и оставяме да врат, докато раците се зачервят, т.е. около 10-15 минути. Изсипваме в чиния заедно със соса.

ФОТОЛОВ

ВИЦ

Туземец седи край рекичка и лови риба. Бизнесмен, който търси работна ръка, се спира до него и му казва:

- Предлагам ти работа, от която ще спечелиш пари...

- За какво ми е работа?

- След известно време ще можеш да си купиш кола, да си построиш къща...

- И какво от това?

- След време ще получаваш пенсия и ще се наслаждаваш на почивката.

- И какво от това?

- Идиот! Ще имаш спокоен живот и ще можеш например да ходиш на риба...

БИВАЛИЦИ И НЕБИВАЛИЦИ

ШЕГА

Един от учениците на Жорж Кювие (френски палеонтолог) решил да се пошегува с приятеля си. Облякъл кожа на див козел и през нощта се вмъкнал в стаята на палеонтолога:

- Кювие, Кювие, ще те изям!

Ученият се събудил, напипал рогата, видял копитата и промърморил:

- Копита, рога - значи тревопасно животно. Ти не можеш да ме изядеш! - и продължил да спи.

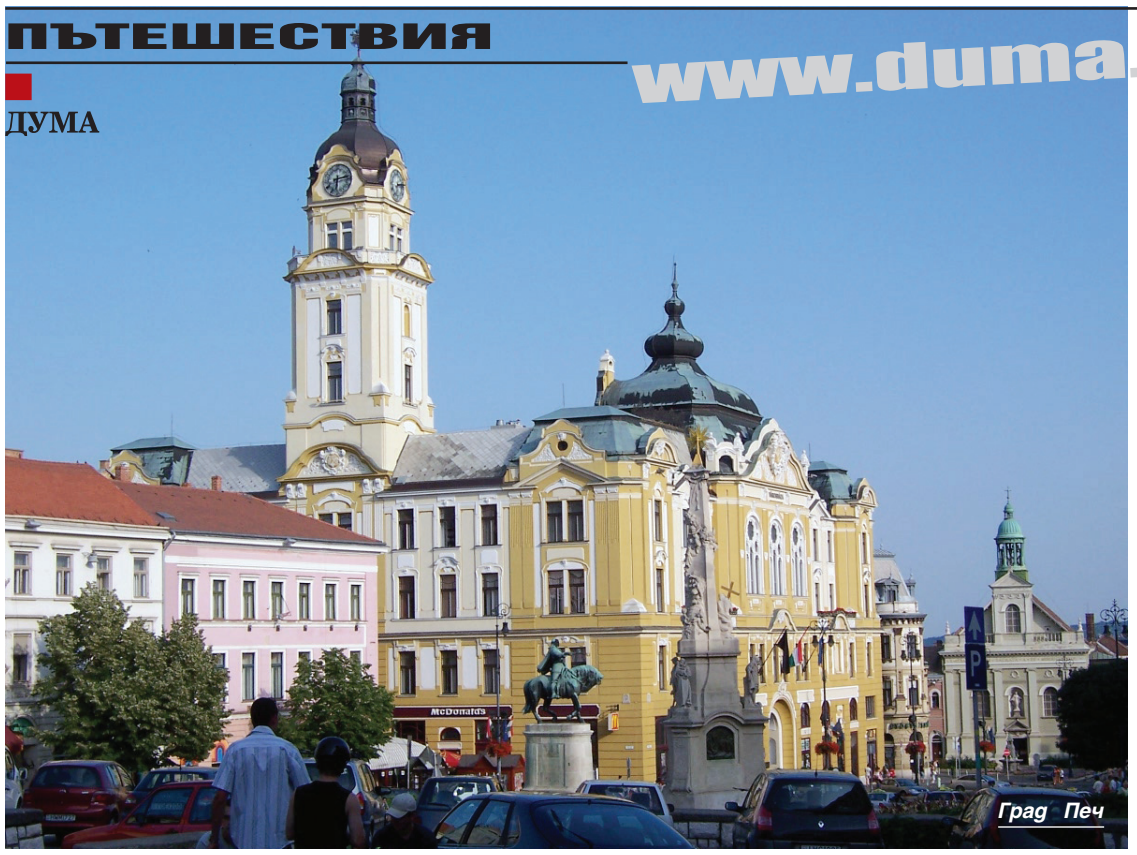
НА ПУСИЯТА

ВАРДА

Има много ловци, които след като една-две нощи са стояли на варда, заявяват, че не могат повече да вземат участие в такава скучна и безрезултатна шега. Добре правят, ако удържат на думата си, но след това не бива да се смятат за истински ловци.

Истинският ловец бодърствува с часове неподвижно в бурни, студени нощи, понякога в дълбок сняг, в повечето случаи без да види дивеч, а когато, макар и рядко, може да стреля по него, пропуска го заради тъмнината и въпреки това не губи търпение, а застава и друг път в гъсталака също така весел и с добра надежда.

Тук трябва обаче да се отбележи, че истинският ловец обявява война само на вредния дивеч.

Град Печ

Пътешествие отвъд желязната ограда

Д-р Радко ХАНДЖИЕВ

Тръгнах за Унгария в най-неподходящото време: бяха започнали да затварят границата. Движим се на север и постоянно следим съобщенията. При Хоргош/Сегет границата е затворена. Връщаме към Суботица/Томпа. И там е затворено. Насочват ни към Бачки брег – най-западния граничен пункт на Сърбия с Унгария. Пред нас и около нас се шири безкраят. Равнината на Войводина, Вайдашаг на унгарски, е част Среднодунавската равнина, простираща се от Будапеща на север до Белград на юг. До края на Първата световна война е била житница на Унгария и на Европа, а Сегет – най-големият мелничарски център. По силата на Трианонския диктат унгарските земи се разпокъсват: едно парче получава Румъния, друго – новосъздадената Югославия. И основни отрасли на унгарското стопанство просто замират.

Караме по второстепенни селски пътища. Движението е спокойно, дупки няма. Къщите са едноетажни, спретнати. От покривите висят кашпи с гирлянди от пълзящо мушкато. Неусетно стигаме Бачки брег. Формалностите са кратки и на сръбския, и на унгарския КПП. След нас войници от специалните унгарски части със сини кепета и автомати, приплъзват обратно железните релси. Отляво и отдясно оградата е статична: бодлива тел навита върху желязна конструкция с височина четири метра и още толкова ширина. Строителството на оградата започна през пролетта и трябваше да завърши до националния празник 23 октомври. Но нашествието на чужденци без документи, лицеприятно наричани „бежанци“ от грантовите медии и политици, принуди унгарските власти да ускорят работата. Към края на август оградата бе готова по цялата 170-километрова граница със Сърбия. „Меркел не добро...“ ни казва граничният полицай на изпроводяк и маха с ръка за приятно пътуване.

Град Харкан. Българското военно гробище

Битката при Мохач 1526 г.

След 20-30 минути сме в Байа, голямото унгарско пристанище на Дунава. Тук се готви най-добрата халасле – рибена чорба. Е, как да пропуснем! Сядаме на тиферич, макар да захладнява. Но горещият специалитет бързо ни сгрява. Всъщност не ядем чорба, а гъста подлютена супа, в която плуват едри шаранови филета. Халасле е един от върховете на маджарската кулинарна магия!

Недалеч от Байа е Мохач – мрачно име в унгарската история. Край това селище на 26 август 1526 г. се разгаря краткотрайна битка: войската на Сюлейман Великолепни разгромява по-малобройната и зле организирана унгарска армия. Крал Лайош II умира на бойното поле. Пътят на османлиите към Виена е открит. За унгарците битката при Мохач е гробището на унгарското кралство, както битката при Косово поле за сърбите. Легендата разказва, че след поражението група оцелели унгарски благородници отиват в османския лагер да молят за мир. Приети са в султанската шатра, оказано им било подобаващо уважение. Естествено, поднесли им кафе. До този момент унгарците не били чували за черната напитка. Помислили, че е отрова, но... нямало как, трябвало да изтърпят течността заедно с унизителните условия за мир. Когато се завърнали при своите, разказали, че като връх на унижението трябвало да изпият по една черна супа. И днес изразът „да пия по една черна супа“ на унгарски означава претърпяно унижение или поражение.

Тивадар Чонтвари (1853-1919 г.)

Продължаваме към друго, истинско гробище – Харкан. Там са тленните останки на 1300 български войници и офицери, паднали в ожесточените битки за освобождение на Унгария от нацизма. Малкото градче изобилства от топли минерални извори. Откакто преди век и половина открили лечебните свойства на водата, селището започва да процъфтява. Днес в Харкан идват годишно над един милион души, повечето за лечение на ревматизъм и болести на двигателния апарат. Стигаме до гробището. При предишното си посещение беше доста занемарено. Сега някои неща са пооправени, вероятно защото през април наша военна делегация дойде да отдаде почит на героите от Дравската епопея отпреди 70 години.

Паметникът в Сигетвар

По пътищата на Южна Унгария изобилстват знаците, водещи към някакъв паметник. Така стигаме до Сигетвар. През XVI век тук се разразява една знаменателна битка. Силно укрепената крепост препятства 80-хилядната войска на Сюлейман Великолепни във втория му поход към Виена – столицата на Хабсбургската империя. Защитниците са по-малко от 3 хиляди. На посланията на султана да се предаде капитанът на крепостта Миклош Зрини отвръща с ураганен огън. Не помага и подкупът – Зрини отказва султанското злато. След едномесечна обсада и непрекъснат обстрел, на 8 септември 1566 г. крепостта пада. Ден преди това Миклош Зрини умира от раните си. Три дни по-рано тук намира смъртта си и великият падишах - но не в битка, а от подагра. Така Сигетвар става лобно място на двама велики мъже. Днес тук върху 4 декара площ е създаден Парк на унгарско-турската дружба. Барелефите на великия падишах и на великия капитан стоят един до друг.

Повече от четири века Миклош Зрини е национален герой на Унгария. Неговото име носи унгарската военна академия, унгарският армейски вестник, стотици училища и улици. Ако може да се направи паралел с нашата история, за унгарците Зрини е също като Раковски за българите. За каква дружба може да иде реч тогава? Но с дарението от 5 милиона долара на турската страна през 1994 г. защитата на отечество е забравена, а противоборството – обявено за дружба. Какво ли не правят парите?

Пристигаме в Печ – най-големия град на Южна Унгария. Разположен живописно на хълмовете на Мечек планина, градът е основан през II век от римляните. През IV век вече е столица на римската провинция Валерия. Ранният християнски некропол е под закрилата на Световното историческо наследство на ЮНЕСКО. В 1367 г. крал Лайош I Велики основава тук университет, един от първите в Европа. Закрит и разрушен от османлиите, след прогонването им университетът отново отваря врати през 1785 г. Днес в най-старото унгарско висше училище, което носи името на възрожденския просветител и поет Януш Панониуш, се обучават 34 000 студенти.

Разположен в средата на селскостопански район, Печ е важен преработвателен център. Основен поминък на част от населението е винопроизводството. По хълмовете на прилежащите райони Сексард и Вилани се отглеждат лози, от които се добива най-доброто червено вино в цяла Унгария – плътно, с висок градус и неповторим аромат. Много наши винопроизводители могат само да завиждат на качествата на унгарските вина.

Измежду забележителностите на града е и музеят на Тивадар Чонвари (1853-1919), считан за най-значимия авангарден художник на Унгария. Освен в родината му, негови картини са собственост и на големи европейски и американски музеи. Преди десетина години за картината му „Рандеву“ анонимен купувач плати над 1 милион евро. През 1980 г. Ицко Финци се превъплати блестящо в образа на Чонтвари в едноименния игрален филм на режисьора Золтан Хусарик.

Присядаме за отмора в типична унгарска чарда на една от височините на планината Мечек. Пред нас се разстила панорамата на Печ. Поръчваме от местното червено вино. Поливаме за мъртвите, отпиваме за живите. За наше здраве и за здравето на нашите унгарски приятели...

Лайош II, крал на Унгария

www.duma.bg

ГУНА ИВАНОВА И „МАЙСТОРИТЕ НА ТАНЦА” ПОКОРИХА КИТАЙ

Светлинно шоу озарява НДК

Със специални ефекти и светлини ще “оживее” Националният дворец на културата (НДК) днес, 31 октомври, в 19,15 ч. В навечерието на Деня на будителите фасадата на емблематичната сграда ще бъде осветена в различни цветове и ще превърне културния център на столицата в истинска атракция за нейните жители и гости. Целта на впечатляващите светлини е да подчертават или напомнят за ключови събития и дати. В режим “специални ефекти” сградата на НДК ще се оцветява в комбинация от нюанси в зависимост от събитията и информационните поводи.

Гласуваме за топ 100 на български текстове

Началото на допитването на БГ Радио ще бъде дадено на 1 ноември

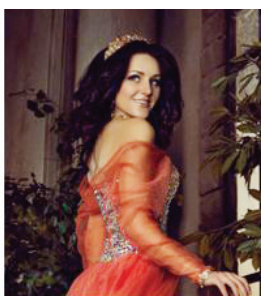
Кой е най-красивият български текст и кои български песни заслужават да влязат в класацията за 100-те най-велики български текста - това ще решат гласувалите на адрес www.bgradio.bg. Началото на първото слушателско допитване, което ще определи кои са тези 100 най-добри и стойностни български текста на песни, ще бъде дадено на 1 ноември - Деня на народните будители.

Гласуването, което започва в неделя, ще продължи до Бъдни вечер, а цялата класация със 100-те най-велики бг текста ще прозвучи навръх Нова година в ефира на БГ Радио. Подреждането зависи изцяло от хората, които ще имат възможност да предлагат до 5 заглавия на песни, които по тяхно мнение имат най-стойностен и вдъхновяващ текст. За познатите окончателния резултат ще има и награди.

Денят на народните будители е и повод за БГ Радио да подари на слушателите си възможност да свалят уникално изпълнение на една от най-любимите български песни, с която стартира медията през 2001 г. - “Моя страна, моя България”, но в изпълнение на Васил Найденов, Орлин Горанов, Наско Пенев от “Б.Т.Р.” и Любо Киров от сцената на Годишните музикални награди на БГ Радио през 2007 г. Песента е достъпна за сваляне на сайта на медията до 1 ноември в полунощ.

Предаването за поздрави на българските слушатели - “Любими песни за любими хора” ще се излъчи в празнично издание в Деня на народните будители в неделя от 16 до 19 ч. Наско Стоянов ще приема поздрави за любимите учители на слушателите си - както в училището, така и в живота. Хората ще могат да отправят поздравите си към хора, които смятат за вдъхновители, и към всички, които определят като съвременните български будители.

Концерт на руски изпълнители с вход свободен на „Шипка” 34

В Голямата зала на Руския културно-информационен център (ул. “Шипка” 34) днес, 31 октомври, от 17 ч. ще се състои концерт с участието на “Квинтет четирех” и Олга Нефьодова. Входът за събитието е свободен.

“Квинтет четирех” е една от най-ярките руски формации, чиито музиканти свирят на народни инструменти. Участниците в ансамбъла не се спират пред каквито и да било трудности и продължават да изкачват музикалния Олимп, като печелят признанието на взискателната публика и на професионалисти в бранша. Необичайното име на групата членовете й обясняват доста оригинално: в състава са само четирима, а петият участник в квинтета винаги е зрителят.

Запознанството с Олга Нефьодова - младата оперна певица, завършила Московската консерватория, е вдъхновило музикантите от колектива за нова програма, включваща романси на великите руски композитори Рахманинов, Варламов и Алябиев.

ГРУПА „МАСТИЛО” ТРЪГВА НА ТУРНЕ

Музикантите от “Мастило” тръгват на обиколка из България. Турнето “Виж ме пак” е съвместен проект на групата и оперни театри в страната. Почитателите ще имат възможност да видят и чуят “Мастило” на живо в градовете Стара Загора (14 ноември), Пловдив (на следващия ден, 15-и), Варна (22 ноември) и Русе (26 ноември). В концертите част от парчетата ще са дует - Вики и оперни солисти, чиито имена предстои да бъдат разкрити. Освен основните членове на “Мастило” - Виктория Терзийска и Десислав Данчев, към групата ще се присъединят и Краси Тодоров - пиано, Васил Вутев - барабани, и момичетата от “Ла Ти Да”.

„Сън в лятна нощ” с двойна премиера

Сдружение “Клас” кани всички почитатели на театралното изкуство на 1 и 2 ноември, неделя и понеделник, на премиерата на втория си самостоятелен проект “Сън в лятна нощ”. Представлението ще се играе от 19,30 ч. в “I am Studio” (ул. “Г. С. Раковски” 149). Следващите дати на спектакъла са 15 и 29 ноември. Постановката и сценичният вариант на “Сън в лятна нощ” по Уилям Шекспир в превод на Валери Петров са на Юлиян Петров. Сценография и костюми - Ралица Тонева. Обработка на звукова картина - Никола Драгов. Участват: Пък - Юлиян Рачков (гост актьор), Оберон - Сотир Мелев (гост актьор), Титания - Светла Рангелова, Фея - Виктория Ангелова, Лизандър - Мартин Димитров (гост актьор), Деметрий - Георги Гоцин, Елена - Милена Ерменкова, Хермия - Светослава Иванова, Магарето - Драгомир Драганов, Горски духове - ученици от театрална студия към “I am Studio”. Проектът е реализиран с финансовата подкрепа на Националния фонд “Култура”и НАТФИЗ “Кръстьо Сарафов”. Сдружение “Клас” е независима артистична организация, създадена през 2013 г., обединяваща абсолвенти по актьорство за драматичен театър от класа на доц. Ивайло Христов. Целта им е да създават проекти, които да вдъхновяват младите в България, да пулсират в техния ритъм. Стремят се да правят качествени театрални спектакли, които да бъдат поднасяни с вкус, да провокират, да са хапливи и остроумни, но и честни.

Вицът

Служителка в ритуалната зала пита млада двойка:

- Убедени ли сте, че сте готови за най-важното събитие във вашия живот?

- Разбира се! Купил съм 25 бутилки ракия, 45 бутилки вино и 15 каси бира! - отговорил бъдещият съпруг.

31. 10. 2015

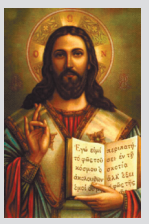
ДИМИТЪР ДАНЧЕВ, член на НС на БСП
Чл.-кор. ДИМИТЪР ЙОРДАНОВ, геофизик
СВЕТЛАНА ЯНЧЕВА, актриса
СТЕФАН БАДЕВ, член на НС на БСП
СТЕФАН КИТАНОВ-КИТА, продуцент, директор на „София филм фест”

01. 11. 2015

АННА ЗАРКОВА, журналистка
ЕЛЕНА ПЕТРОВА, актриса
Доц. д-р РУМЕН ЗЛАТЕВ, специалист по ортопедия и травматология

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

31

Св. апостоли Стахий, Амплий и др. Св. мъченик Епимах

1

† 5-а Неделя след Неделя подир Въздвижение. Св. безсребреници и чудотворци Козма и Дамян. Прпмчци Яков Костурски и учениците му

Книгите на „Сиела” на половин цена в Деня на будителите

“Сиела” отново ще даде на 1 ноември - Деня на народните будители, традиционната си отстъпка от 50% за всички книги на издателството, като сега намалението важи и за заглавията на издателство “Deja Book”. Всеки може да се възползва от тази чудесна възможност във верига книжарници “Сиела”, онлайн на www.ciela.com, а за първи път - и от бензиностанциите на “OMV” в цялата страна, научи ДУМА от Елица Иванова. От екипа на издателството насочват книгоманите към най-новите издания “Бъдеще” на Дмитрий Глуховски, “Белжар” на Мег Уолицър, “Засенчено слънце” на Н. К. Джемисин, “Разбойници” на Джордж Р. Р. Мартин, “Баба праща поздрави и се извинява” на Фредрик Бакман, “Границата” на Робърт Маккамън, “Отплаване. Фантастичното пътешествие на “Уайтснейк” на Мартин Попов, “Алена кралица” на Виктория Айвярд, “Приятелски огън” на Елиът Акерман, “Ръководство на героя за спасяване на кралството” на Кристофър Хийли, “Граматика на фантазията” на Джани Родари и още много др. Промоцията важи до изчерпване на количествата.

www.duma.bg

Будилници извън стандартите, или алтернативи за ставане от сън

Безкрайна е креативността на дизайнерите, създаващи тези иновативни и полезни устройства

Ако тотално ви е омръзнал дразнещият звук на апарата, който в най-приятния момент ви стряска и безапелационно прекъсва съня ви, нужно ви е нещо различно. Добре, че се намериха умни хора, които да създадат безшумен будилник, колкото и необичайно да изглежда на пръв поглед. Преди да си легнете, необходимо е да си сложите безжичен пръстен с вградено вибриращо моторче, което се задейства в нужния момент. За да се изключи този будилник, достатъчно е леко да си мръднете ръката. Обаче ако след това не станете от леглото, устройството ще се включва отново и отново, и то с доста по-силно въздействие.

"Ако дремеш, губиш" (в оригинал на англ.: "If you snooze you lose") - тази известна фраза вероятно е вдъхновила креативни изобретатели за създаване на друг оригинален будилник. SnuzNLuz се свързва чрез Wi-Fi със сметката ви в банката, като организацията получава определена реална сума всеки път, когато поискате да си дремнете още малко.

Смятате ли, че вкусната закуска е достатъчно добър повод да се събудите по-рано? Ако да, тогава може да ви хареса будилникът The Wake n'Bacon Alarm Clock. Устройството вдига от сън и най-големия поспаланко, като задейства обонянието и апетита му с примамливия аромат на бекон, пред който просто е невъзможно да устоите (а в случая - да "улежите"). Най-важното е да не забравите от вечерта да сложите в будилника замразено парченце-две бекон и десетина минути преди часа за ставане ще започне необичайният процес по събуждането ви. И когато чуете сигнал за край на съня, това ще означава не само, че е време да напуснете леглото си, но и че закуската ви е готова.

Утро. Будилникът звъни. Но след като се сещате, че е навит с 10 минути по-рано от необходимото време за ставане, спокойно го спирате и продължавате да спите. После ситуацията се повтаря. И пак. И пак. А след час с викове "Успах се!" скачате и започвате трескаво да се щурате из апартамента. И така всеки път. Ситуация, позната на мнозина. Но ето че борбата с перманентното желание за сън напоследък се превърна в предизвикателство и за дизайнери, и за производители на будилници. Експерти постоянно работят в тази насока, като измислят все по-необичайни начини да събуждат клиничните поспаланковци. И следвайки максимата, че целта оправдава средствата, при създаването на будилници използват и финансовия интерес, и военни тактики, и дори любовта към... храната.

Ратно към часовника.

Има хора, които могат най-лесно да бъдат събудени само от слънчева светлина, насочена към лицето им. Light Sleeper всъщност изглежда като възглавница или пухено одеяло, а идеята на разработката е да накара биологичния ни часовник да реагира на изкуствения изгрев, ускорявайки по този начин процеса на пробуждане. Това страхотно устройство постепенно осветява чаршафите, като спазва естествения ритъм на Слънцето и в рамките на 15-20 минути човекът отваря очи почти от само себе си.

Banclock е будилник-касичка, който не само вдига от сън, но и допринася за натрупването на определена сума. Устройството издава звънливи звуци, докато не го накарате да спре... с монета.

Ако харесвате екшъни, с Danger Bomb Clock всяка сутрин ще се чувствате като истински Джеймс Бонд. За да накарате японския будилник да млъкне, необходимо е в определена последователност да се съединят сините, жълтите и червените жици, вградени в устройството. Тези, които не успеят да се справят със задачата, ще чуят неприятния звук на взривяващата се бомба. Е, фалшива, разбира се, но все пак доста ефикасна, що се отнася до събуждането.

Онези, които имат нужда да се освободят от натрупалата се агресия сутрин, трябва да си вземат "Будилник за бой". Повърхността на този часовник е специално създадена, за да издържа на силни удари. Всъщност това е единственият начин да се изключи алармата. Стига да уцелите "виновника".

Съществува и средство за събуждане, което изисква да имате точно око. Будилникът Laser Tag Alarm Clock е от две части - главната, съставена от часовник и мишена, и допълнителната, със стилизирана лазерна стреличка, с помощта на която, както вече се досещате, трябва да улучите центъра на машинката за ставане.

"Стани, за да се събудиш!" - именно така може да се преведе названието на будилника Stand up to wake up! Това интересно устройство може да се изключи, само ако стъпите на него. Разбира се, тъй като става дума за часовник, създателите му решават да вградят в килимче, което най-често се поставя до леглото, малък LCD дисплей, посочващ точното време.

Изпитвали ли сте желание, когато се включва алармата, да хвърлите източника на шума далеч от нощното шкафче? Има добри новини и за вас. Дизайнери са създали специално устройство с вграден часовник с формата на топка за футбол или за голф и крикет, което спира да звъни само ако го запокитите надалеч.

Будилникът "Дарт Вейдър" не само изглежда впечатляващо - досущ като герой от "Междузвездни войни", но и събужда с химна на Империята.

Когато чуете алармата на часовника и натиснете копчето, за да спрете звука й, будилникът Clocky се търкулва от масичката и започва да обикаля стаята, за да си намери местенце, където да се скрие от вас. Обикновено предпочита да застане под леглото или в най-далечния ъгъл на къщата. Так че, когато звънне отново, ще се наложи да станете и да го намерите. Любопитен е фактът, че винаги този необичаен будилник успява да открие скривалище, различно от предишния път. И не може да предусетите къде точно се намира Clocky в даден момент, за да го замерите с чехъл с цел да млъкне. Този часовник, приличащ на жив организъм и домашен любимец, е създаден от Гаури Нанда из Масачузетския технологически университет. Вероятно самият дизайнер е опитал всичко, за да стига във вуза навреме.

Всички тези модели не изчерпват темата за креативността на изобретателите, които не спират да създават оригинални будилници. Но са наистина уникални, свежи, полезни и дават вдъхновяващ повод за размисъл.

Страницата подготви Альона НЕЙКОВА

ВРЕМЕТО

Днес времето няма да се различава съществено от предишните дни, но слънцето ще се показва значително по-рядко, ще има облаци над три четвърти от България. Вероятността от валежи е 22-24 процента. Слаби превалявания са възможни по Черноморието. Ще духа умерен до силен вятър от изток, който ще създава усещане за по-студено време. Минималните температури ще са между 2-3 градуса, а максималните - от 9 до 11 градуса. Температурата на 1200 м ще бъде от 3 до 5 градуса, на 2000 м между минус 2 и 0 градуса. По Черноморието вълнение на морето от 2-3 бала. Продължителност на деня 10 часа и 22 минути.

Изгледи за

1
максимални
9°/11°

2
максимални
9°/12°

В неделя облачността значително ще намалее и вероятността от валежи ще е малка. В понеделник ще е слънчево. Минималните температури ще са от 0 до минус 1 градус, а максималните от 9 до 12 градуса.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: **Велислава Дърева**

БЪЛГАРИЯ: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Мая Калпачка-Йовановска** - завеждащ отдел - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Албърт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Боян Бойчев** - редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Кристина Станимирова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg**

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Румяна Кирилова** - 203; **abonament@duma.bg**

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ

София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

07.00 Зеленатa линейка /п/
07.30 Милион и две усмивки Детско предаване
09.00 Библиотеката Предаване за култура с водещи Георги Ангелов и Андрей
10.00 Кметът документален филм на Адела Пеева и Антоний Дончев
11.00 Отблизо с Мира Развлекателно предаване
12.00 По света и у нас
12.35 Бразди Предаване за земеделие
13.15 Иде нашенската музика Предаване за фолклор с водещи Даниел Спасов и Милен Иванов
14.25 Малки истории
15.25 Дами канят /По случай 90-годишнината на Надя Тодорова/ игрален филм / България, 1980г./, режисьор Иван Андонов, в ролите: Стефан Данаилов, Надя Тодорова, Цветана Манева, Мариана Димитрова, Доротея Тончева и др.
17.00 Вяра и общество с Горан Благоев
18.00 Животът е вкусен с Ути Бъчваров Кулинарно реалити
19.00 Умно село: Магьосникът от Дрен /Скулпторът Емил Попов/
19.50 Детска Евровизия 2015
20.00 По света и у нас
20.30 Спортни новини
20.45 Шоуто на Канала Развлекателно предаване
21.45 Превъзпитай татко игрален филм /САЩ, 1994г./, режисьор Хауърд Дойч, в ролите: Маколи Кълкин, Тед Дансън, Глен Хедли и др.
23.35 По света и у нас
23.50 Концерт на „Дърти Пърчис“ Джаз фестивал „Банско 2015“
00.50 Трето полувреме
01.20 Четири сватби и едно погребение игрален филм/п/

bTV

06.30 „Агрофорум“ - предаване
07.00 „Кое е това момиче“ - с. 1, еп. 14
07.30 „Двама мъже и половина“ - сериал, с. 10, еп. 11
08.00 „Тази събота“ - актуално предаване с Мариана Векилска, Жени Марчева и Диана Любенова
11.00 „Cool T“ - лайфстайл предаване
12.00 bTV Новините
12.30 „Аламинут: Добре дошли в България“ - комедийна поредица
13.00 „Луд живот“ - романтичен, драма, комедия, САЩ, Великобритания, 1997 г., Режисьор: Дани Бойл, Актьори: Стенли Тучи, Тимоти Олифант, Камерън Диас, Йън Холм, Холи Хънтър, Делрой Линдо, Юън Макгрегър, Йън Макнийс
15.00 „Мармалад“ - развлекателно предаване с водещи Радост Драганова и Димитър Павлов
16.30 „Истински истории“/п./ - риалити сериал
17.30 „Късното бездомно шоу на Башар Рахал“ - развлекателно шоу
18.30 „Бинго милиони“ - телевизионна лотария
19.00 bTV Новините
19.30 bTV Репортерите
20.00 „Мис таен агент“ - екшън, комедия, САЩ, 2000 г., Режисьор: Доналд Петри, Актьори: Кандис Бъргън, Майкъл Кейн, Бенджамин Брат, Сандра Бълок
22.00 „Комиците“
23.00 „Вулкан“ - драма, екшън, трилър, САЩ, 1997г., режисьор: Мик Джаксън, в ролите: Томи Лий Джоунс, Ан Хечи, Габи Хофман, Дон Чийдъл, Ричард Шиф, Майкъл Макгрейди, Кийт Дейвид
01.00 „Майкъл Джексън: This is it“- документален, музикален, САЩ, 2009г.

NOVA

07.00 „Виолета“ - сериен филм
08.00 „Събуди се...“ - предаване на НТВ
11.00 „Съдебен спор“ - предаване на НТВ
12.00 Новините на Нова
12.30 Темата на Нова
13.00 „Чудовища срещу извънземни“ - анимационен филм
15.00 „Привидения в замъка“ - с уч. на Еди Мърфи, Терънс Стамп,Натали Паркър, Марша Томпсън, Дженифър Тили и др.
17.00 „Кошмари в кухнята“ - предаване на НТВ
18.00 „Ничия земя“ - предаване на Нова телевизия
19.00 Новините на Нова - централна емисия
19.30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ
20.00 „007 координати: Скайфол“ - с уч. на Даниел Крейг, Хавиер Бардем, Джуди Денч, Наоми Харис, Ралф Файнс и др.
23.00 „Нощта на ужасите“ (премиера) - с уч. на Колин Фарел, Антон Йелчин, Тони Колет Имоджин Потс, Кристофър Минц-Плейс, Дейвид Тенант и др.
01.10 „Привидения в замъка“ - с уч. на Еди Мърфи, Терънс Стамп,Натали Паркър, Марша Томпсън, Дженифър Тили и др.
02.50 „Добре дошли в джунглата“ - с уч. на Калърд Харис, Санди Гардинър, Кевин Епс, Рич Морис и др. и др.

1

05.40 Игрален филм: „Студеното лято на петдесет и трета...“
07.15 „Свири, хармонико любима!“
07.55 „Умници“
08.40 „Слово на пастира“
09.00 Новини
09.15 „Вкусно“
09.50 „Чулпан Хаматова. Звездата на изгрева“
10.45 „Смешарики. Новите приключения“
11.00 Новини
11.15 „Идеалният ремонт“
12.05 „Теория на конспирацията“
12.55 „Анатоли Папанов. Обратната страна на славата“
13.55 Сериал: „Приключенията на Шерлок Холмс и доктор Уотсън“
17.00 Вечерни новини
17.10 Сериал: „Приключенията на Шерлок Холмс и доктор Уотсън“
17.35 „Следствието ще покаже“
18.20 „Заедно с делфините“
20.00 Време
20.20 „Тази вечер“ с Андрей Малахов
21.50 Игрален филм: „Белият тигър“
23.40 Игрален филм: „Време за желания“
01.25 Игрален филм: „Жената, която пее“
02.45 Игрален филм: „Четиридесет и първи“

ОВЕН

Вашата задача днес е да намерите най-малко неприятния изход от създала се ситуация за вас и за хората около вас.

21 март - 20 април

РАК

Трябва да сте по-внимателни и предпазливи днес, тъй като има голяма вероятност от неуспехи и парични загуби.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Днес е добре да ошлайфате до съвършенство един от хилядите си таланти. Дерзайте! Подобрете своята специализация.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Доверете се на интуицията си днес и не се страхувайте да отстоявате своите интереси. Вашият бизнеснюх ще бъде оценен.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Днес ще имате мисията да убедите вашите колеги и партньори, че перспективните ви идеи и проекти са печеливши.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Ако сте много впечатлителни, днес може да преживеете съвсем сериозен стрес. Подкрепа ще получите от близки хора.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Този ден за вас е добър за големи планове и коренни промени. Може да получите повишение или да започнете нова работа.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Днес завидната ви интуиция трябва да ви води, когато вземате важни решения, и когато определяте действията си.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Денят не е подходящ за делови преговори. Помалко експериментирайте и повече се ръководете от чуждия опит.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Днес ще достигнете дадена точка, когато нещо трябва да се случи. Останалите ще се обърнат към вас за помощ.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Ще развалите отношенията със съюзниците, но пък има шанс да се сдобрите с тези, които сте смятали за конкуренти.

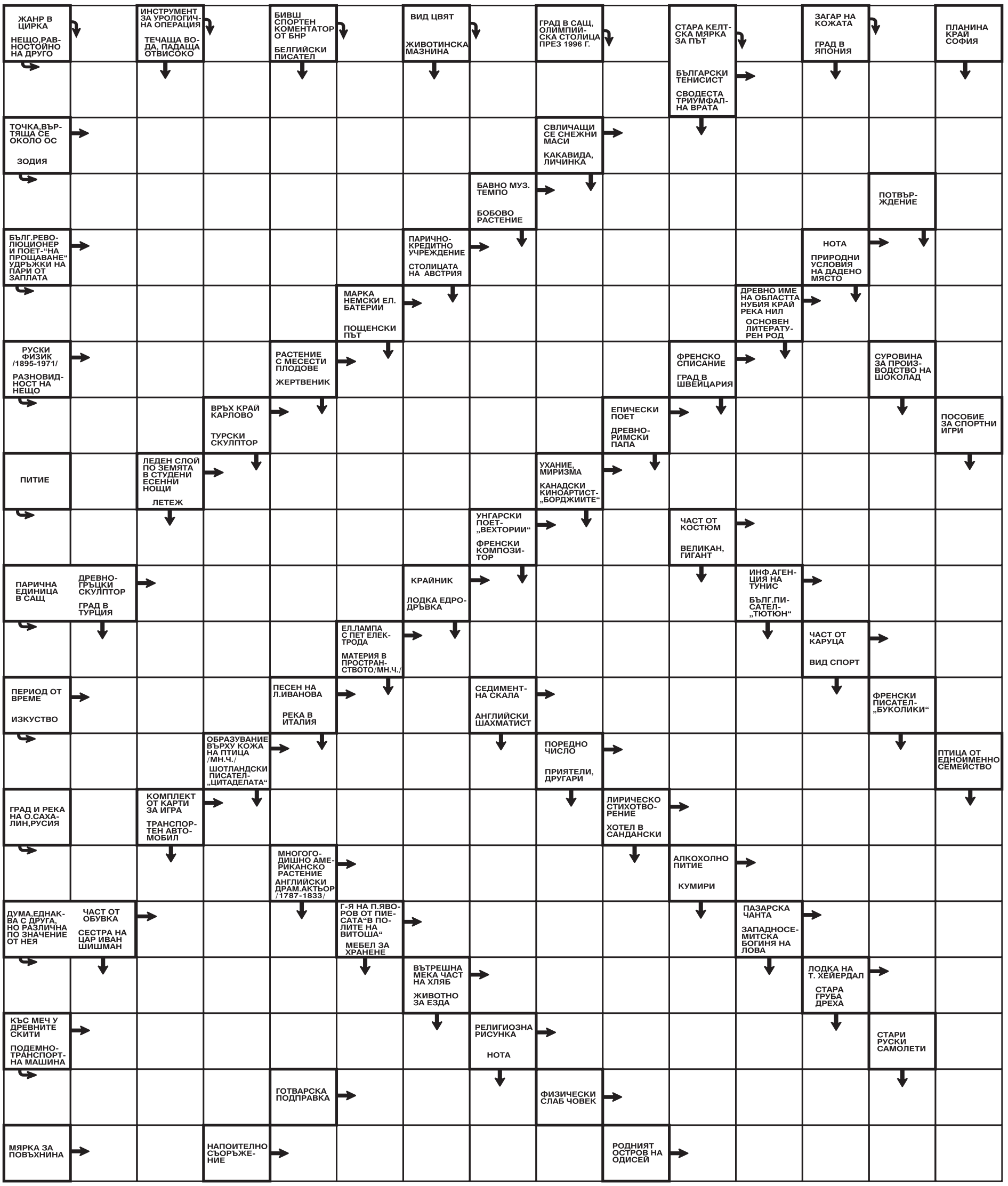
23 ноември - 21 декември

РИБИ

Ваши недоброжелатели замислят нещо и трябва да бъдете нащрек. Ще имате подкрепата на доста влиятели хора.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

РЕЧНИК: Агава, Агатон, Акинак, Амели, Анат, Арно, Литотом, Нио, Онат, Онор, Орела.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ТЕАТРОВЕД - СГО - РАЛЕ - СТАЛАКТИТ - ОТОН - АНЕ - СЛОВАК - ЮВЕЛИРКИ - УБО - АФИОН - ЛЕНД - ДЕЛЕГАТКА - ИЛА - ИАЛ - ПАНЕРИ - БА - ЕДГАР КЕК - УРА! - АСЛ - КРАВАИ - АН - МИНАРЕ - АВЕНИР - СВАТ - МАХ - ТЛО - АДЕС - ДИЕВ - ТОРП - КРЕПОСТИ - РАИ - АРИАН.
ОТВЕСНО: ЧЕСТОЛЮБИЕ - АЕРОНАВТИКА - АГАТОВО - ЛИНДА - ВАЛЕРИ - СТОЛОВЕ - БЕЛЕГ - КМЕТОВЕ - АНАЛА - ГАРА - РИН - ПА - КОРК - КИФЛА - ИР - АНИМАТОР - ВАТА - РИЕТИ - КАВАРАДОСИ - ПЕЛИН - КОНКА БЕСАР - ХЕРТА - ДЕТЕЛИН ДАЛАКЛИЕВ - СПИН.

ПИРАМИДИ
1. РО. 2.РОВ. 3.ОРЕВ. 4.ГЕРОВ. 5.ГЕРГОВ. 6.ГЕРГОВИ. 7.ГЕОРГИЕВ. 8.ГЕОРГИЕВО. 9.ГЕОРГИ КОЕВ. 10.ГЕОРГИ КОСЕВ. 11.ГЕОРГИ КЬОСЕВ. 12.ОК. 13.ОКО. 14.КОВО. 15.ДОКОВ. 16.ДОЙКОВ. 17.ДОЙКОВА. 18.РАДОЙКОВ. 19.ЙОРДЕКОВА. 20.ЙОРДАН КОЕВ. 21.ЙОРДАН КОЛЕВ. 22.ЙОРДАН ЛЕЧКОВ. 23. АН. 24.АНА. 25.ВАНА. 26.ВАРНА. 27.РАВЕНА. 28.АВРЕНКА. 29.КАНТАРЕВ. 30.КАНТАРЕВА. 31.КАРАТАНЕВА. 32.КАРАТАНЧЕВА. 33.КАРАСТАНЧЕВА.

ХАОС
ВОДАРОВНО: ВАЗА - НИЦА - САК - СВЕЩ - ПАКИСТАН - ЛО - ОРНАТ - СИН - КУОРИ - ТИД - КВИК - ПИ - КИТАЙ - НАВЛО - ТОМ - РООМ - ВЕЛИКАНИ - КАРАБИНЕР.
ОТВЕСНО: МАСАЛИТИНОВА - ЗАКОНИ - АМЕР - КАКИ - ДКВ - ЛА - СОК - ИЛ - ИБ - ИНСТРУКТОРКИ - ИВАНОВА - ОАН - СЦЕНАРИЙ - ОНЕ - АЩ - ТИК - ОМИР.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 31 ОКТОМВРИ 2015

СПЕЦИАЛИСТ ПО КЛИМАТА
ХРАМ-ПАМЕТНИК В СОФИЯ
СЪЕДИНЕНИЯ НА ВЕЩЕСТВО С КИСЛОРОД
ГРАД ВЪВ ВЕЛИКОТЪРНОВСКО
ГРАД В КАМЕРУН
ПОСОБИЯ ЗА ПЪРЗАЛЯНЕ
ВИСШИ ЦЕЛИ, КЪМ КОИТО СЕ СТРЕМИ ЧОВЕК
РОД ПАПАГАЛИ
ОРГАН В СТОМАХА
ВИД КАФЕ
СЪОБЩЕНИЕ ЗА НАПУСКАНЕ НА ДЛЪЖНОСТ
ИЗПЪЛНИТЕЛ НА КИТАРА
ИТАЛИАНСКИ ПОЕТ-ЛИБРЕТИСТ
СЪЕДИНЕНИ ЗАЕДНО ВЕЩЕСТВА /МН.Ч./
БЛУЗА С ВИСОКА ЯКА
ВЪЗДУХ
БЕБЕШКИ ЗАЛЪГАЛКИ
РАДИОТЕХНИЧЕСКО ОБОРУДВАНЕ
ВЕЛОСИПЕДИСТ
ХРЕБЕТ В ПАКИСТАН
ИНСТРУМЕНТ ЗА КОСИТБА
ВРАНОВА ПТИЦА
ИЗДАДЕНИ ЧАСТИ В ГОРЕН ЕТАЖ НА СГРАДА
ДРЕВНА АРМЕНСКА СТОЛИЦА
ГРУПИ ЛЕТЯЩИ ПТИЦИ
ОГЪРЛИЦА
РАСТЕНИЕ, ОТ КОЕТО СЕ ИЗВЛИЧА КОКАИН
ДУПКА, ЦЕПНАТИНА
СПАРТАНСКИ РОБ
БЪЛГ. ИЗДАТЕЛСТВО
НАЧАЛО НА ДЕНЯ /МН.Ч./
ГРАД В САЩ, КАНЗАС
СПОРТНО РАВЕНСТВО
ХИЩНИК, ПОДОБЕН НА ПОР
ГРАД В САЩ, УИСКОНСИН
ПОДАТЕЛИ НА ПРАТКИ
ГРАД В БЕЛГИЯ
ТЪРЖЕСТВЕНИ ОБЕЩАНИЯ
РЕКА В АЛАБАНИЯ ИМЕ НА С.ГЕНЕРАЛ ИНЗОВО, ЯМБОЛСКО ОТ 1951 ДО 1975 Г.
СИЯНИЯ ОКОЛО СВЕТЕЩИ ТЕЛА
АНАЛИЗИРАНЕ/МН.Ч./
ГРАД В ЕТИОПИЯ
Г-Й В РУСКИЯ ФИЛМ „ДИВИЯТ КАПИТАН“
РЕКА В ЧЕХИЯ,ПОЛША И ГЕРМАНИЯ
ЗАБАВЛЕНИЕ, РАЗВЛЕЧЕНИЕ
ПРЕКЪСВАНЕ НА БРЕМЕННОСТ
НАЗВАНИЯ
РЕДИЦА, НАНИЗ
СПЕЦИАЛИСТ ПО АТОМНА ФИЗИКА
ДРЕВНОЕГИПЕТСКИ АРХИТЕКТ
ИТАЛИАНСКИ ХУДОЖНИК
ДРЕВНОЕГИПЕТСКА БОГИНЯ НА НЕБЕТО
ГРАД В РУСИЯ, ЧЕЧЕНИЯ
ЛИТЕРАТУРНИ ТВОРЦИ
ИНТЕГРАЦИЯ
ИТАЛИАНСКИ МАЙСТОРИ НА ЦИГУЛКИ
СУШИНИ, САЙВАНТИ
ТУРСКИ АРХИТЕКТ
БЛАТНО МЕДИЦИНСКО РАСТЕНИЕ
ХАРАКТЕР, ОБИЧАЙ
РУСКИ НАЦ. МУЗ. ИНСТРУМЕНТ
ЯПОНСКА МЯРКА ЗА ДЪЛЖИНА
РОД ПАЛМИ
ВУЛКАН В ИТАЛИЯ
ХОТЕЛ В БЕЛОГРАДЧИК
ГРАД В ГЕРМАНИЯ
ГРАД ВЪВ ФИЛИПИНИТЕ
ДЪРЖАВА В ЕВРОПА
ПОЙНА ПТИЦА
ФРЕНСКИ ПОППЕВЕЦ
ВИНЕН СОРТ ГРОЗДЕ
ЯПОНСКИ ОСТРОВ
ФРЕНСКИ ЦИГУЛАР
ЧАСТ ОТ КОЛОПРОБЕГ
АРЖЕНТИНСКИ АСТРОНОМ
АЛКОХОЛНО ПИТИЕ
ВЛАКНОДАЙНО РАСТЕНИЕ
Г-Й В РОМАНА „ТРИМАТА МУСКЕТАРИ“ ОТ АЛ.ДЮМА-БАЩА
ПРИБОР ЗА ВЕЕНЕ НА ХЛАД
ЖИВОТИНСКА МАЗНИНА
СИЛНО ВЛИЯНИЕ, ВЪЗДЕЙСТВИЕ
СЛУЖИТЕЛ, СЪБИРАЩ ДАНЪЦИ /ОСТ./
ЕДИНИЦА ЗА КОНЦЕНТРАЦИЯ НА РАДОН В ТЕЧНОСТИ И ГАЗОВЕ ОТРЯЗАН КЪС ОТ ДИНЯ
ГОЛЯМА ЧЕРТОЖНА ЛИНИЯ
ТУРСКА БАВНА ПЕСЕН
ЦИРКОВА ПЛОЩАДКА
ПРОЧУТА АМЕРИКАНСКА ТЕНИСИСТКА
УНГАРСКО СПИСАНИЕ
БЕЛЕГ, НИШАН
ГРЪЦКА БОГИНЯ НА ПОБЕДАТА
ПЕРИОД ОТ МЕЗОЗОЙСКАТА ЕРА
МУЗИКАЛНА НОТА
СЪД ЗА ЦВЕТЯ
ХУДОЖНИК В МОДНА КЪЩА
НАПОИТЕЛНА ВАДА
МАЛКОТО НА КОЗА
ВИД ЦВЯТ
Г-Й В РОМАНА „ИВАН КОНДАРЕВ“ ОТ ЕМ. СТАНЕВ
КАНТОН В ШВЕЙЦАРИЯ
ВЪЛНА ЗА ВЪЗГЛАВНИЦИ
АНГЛИЙСКА БИРА
СБОРНИК С ОЧЕРЦИ ОТ ИСАК ГОЗЕС
МОЗЪЧНО РАЗКЛОНЕНИЕ
ЛЕГЕНДАРЕН БЪЛГ.ИЛЮЗИОНИСТ
РОДОНАЧАЛНИК НА ДРЕВНО ИСПОЛИНСКО ПЛЕМЕ
ЕЗЕРО В ГАНА
МЕТАЛУРГИЧЕН ПРОЦЕС
ХРИСТИЯНИН,СПАДАЩ КЪМ ДАДЕНА ЕНОРИЯ

РЕЧНИК: Агилар, Алар, Анак, Аос, Аргун, Арк, Аmu, Багио, Екло, Еман, „Ма“, Окли, Онат, Паб, Саа, Селеш.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Президентът на МОК Томас Бах получава наградата си за принос към олимпийското движение на годишната среща на Асоциацията на националните олимпийски комитети във Вашингтон. Приз за изключителни олимпийски постижения получи и феноменалният американски атлет Боб Биймън, поставил световен и олимпийски рекорд 8.90 с първия си опит във финала на скока на дължина на Олимпиадата в Мексико 1968. Постижението му бе подобрено 22 години по-късно от Майк Пауъл (САЩ), но олимпийският рекорд още му принадлежи

Деветнадесетият световен шампион по шахмат Веселин Топалов даде сеанс на 25 дъски срещу млади шахматни таланти в зала "Родина" на Националния стадион "Васил Левски" вчера

Треньорката на ансамбъла си пожела медал от Рио

Грациите вече готвят новите съчетания за Олимпиадата

Мариан НИКОЛОВ

Състезателките от националния ансамбъл по художествена гимнастика започнаха вчера подготовката на новите си две съчетания, с които ще участват на Олимпийските игри в Рио де Жанейро 2016, обяви треньорката им Ина Ананиева. Възпитаничките ѝ се завърнаха от подготвителния лагер на Белмекен и започнаха тренировки в зала "Раковски". Те вече са избрали музики за двете композиции, като тази на пет ленти ще бъде по български мотиви.

Отборът на 2014 г. беше избран и за 13-и път за отбор на месеца в анкетата на Пресклуб "България". През септември на световното първенство в Щутгарт грациите спечелиха сребърен медал в многобоя и бронз на финала с 2 обръча и 3 чифта бухалки. Освен това възпитаничките на Ина Ананиева заслужиха квота за Рио де Жанейро.

"Много сме щастливи, че сме тук и печелим тази награда. Оттук нататък продължаваме напред с новите съчетания", каза капитанката на тима Михаела Маевска.

Ананиева пък беше наградена за треньор №1 на месец септември.

"Благодаря на всички, които са гласували за нас, и оценяват това, което правим. Радвам се, че спечелихме квота, защото Олимпиадата е основната ни цел. Надявам се подготовката да протече нормално, без контузии. Желая на момичетата да сбъднат мечтата си и да вземат медал в Рио де Жанейро. Композициите и музиката ще бъдат изцяло нови. Сега започваме да тренираме и мисля, че до 20 дни ще успеем да ги направим в груб вариант. Едната музика е българска, а другата - нестандартна", коментира Ананиева. "Надявам се момичетата да останат в спорта, защото са научили много и имам какво да предадат на по-младите. Аз лично все още не съм решила какво ще правя след Рио де Жанейро. На Олимпиадата се готвим за медал. За там трябва да се рискува, но този риск трябва да е премерен", каза още Треньор №1 на 2014 г.

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ

ПО ДИЕМА
18.00 Сент Етиен - Реймс
ПО ДИЕМА СПОРТ
21.00 Троа - Лион
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
14.45 Челси - Ливърпул
17.00 КПР - Ман Юнайтед
ПО НОВА СПОРТ
14.30 Бирмингам - Уулвърхемптън
17.00 Шефийлд У - Нотингам Ф
20.00 Престън - Болтън
ПО БТВ ЕКШЪН
21.45 Интер - Рома
ПО РИНГ
19.00 Ювентус - Торино
ПО ЕВРОСПОРТ
16.30 Вердер - Борусия Д
19.30 Волфсбург - Байер

УТРЕ

ПО ДИЕМА СПОРТ
15.30 Евертън - Сандърланд
20.00 Саутхемптън - Борнемут
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
15.00 Ница - Лил
18.00 Монако - Анже
ПО НОВА СПОРТ
22.00 Нант - Марсилия
ПО БТВ ЕКШЪН
21.45 Лацио - Милан
ПО РИНГ
13.30 Фиорентина - Фрозиноне
16.00 Дженоа - Наполи
ПО ЕВРОСПОРТ
20.00 и 04.00 MLS - плейофи
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.30 Щутгарт - Дармщадт
18.30 Хамбургер - Ханover
20.45 и 23.45 СП за юноши до 17 г. (1/4-финали)
ПО Ф+
19.15 Спортинг Х - Малага
21.30 Бетис - Атлетик Б

РЕЗУЛТАТИ

„А" група XIV кръг

Славия - Ботев Пд 2:0 *1:0 Димитров (81) 2:0 Манзоро (83)*

„Б" група, XIII кръг

Ботев Гъл - Созопол 1:1; Добруджа - Верея 0:1

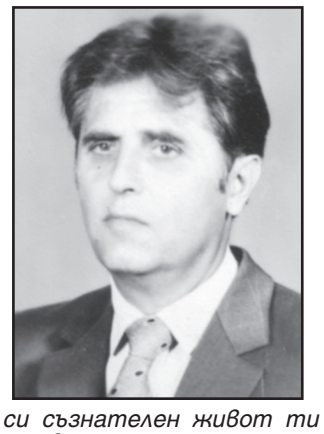
СП за юноши (до 17 г.)

1/8-финали: *Русия - Еквадор 1:4 Франция - Коста Рика 0:0 (3:5 след дузпи), Нигерия - Австралия 6:0; Република Корея - Белгия 0:2; Хърватия - Германия 2:0; Мали - КНДР 3:0; Бразилия - Нова Зеландия 1:0; Мексико - Чили 4:1.*
1/4-финали: *Бразилия - Нигерия; Хърватия - Мали; Еквадор - Мексико; Белгия - Коста Рика.*

ВЪЗПОМИНАНИЕ

ЕДНА година от смъртта на нашия непрежалим съпруг, баща, дядо, прадядо и сродник

инж. АЛЕКСАНДЪР ДИМИТРОВ ПУПУЛСКИ

С целия си съзнателен живот ти остави светла диря в нашите сърца на честност, всеотдайност и трудолюбие.
ОБИЧАМЕ ТЕ!
МНОГО НИ ЛИПСВАШ!

ВЪЗПОМИНАНИЕ

ПЕТ ГОДИНИ от смъртта на нашата майка, свекърва, баба и прабаба

ЛИЛЯНА НИКОЛОВА АНИЧКИНА

1924-2010

С обич, уважение и признателност пазим спомените си за теб.

ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА ТИ ПАМЕТ!

От семейството

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 1.11.2015 г. се навършват 10 ГОДИНИ от смъртта на

НОНКА ИВАНОВА СОМЛЕВА

1929-2005

Винаги ще те помним и обичаме!

ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА ТИ ПАМЕТ!
ПОЧИВАЙ В МИР!

От семейството

Защитник на Ботев спъва Антон Карачанаков в първия мач от 14-ия кръг в "А" група, спечелен от Славия с 2:0

Славия би Ботев Пд

„Белите" счупиха каръка у дома

Марин МИЛАШКИ

Славия най-после счупи каръка у дома и се наложи с 2:0 над Ботев Пловдив в първия мач от 14-ия кръг в А група. "Белите" записаха едва втори домакински успех през сезона след победата с 3:0 над другия пловдивски тим Локо на старта на шампионата на 17 юли. Ивайло Димитров (81) вкара първия гол за Славия на стадиона в "Овча купел" от 5 мача насам, а само след секунди Жереми Манзоро (83) удвои на празна врата. И двете попадения бяха изработени от бившето крило на ЦСКА Антон Карачанаков.

Ботев продължава неубедителните си изяви като гост и регистрира четвърта поредна загуба навън и остана 8-и с 15 т. Славия се изкатери на четвърто място във временното класиране с 22 т., но може да бъде изместена от Берое, който е с 20 и мач по-малко. "Канарчетата" играха без четиримата основни футболисти, отстранени през седмицата по решение на треньора Ермин Шиляк след загубата от Созопол за Купата на България.

Славия владееше инициативата през цялото време, а Ботев игра добре в защита, но без всякаква идея в атака. Във втората минута Карачанаков центрира отдясно, Ивайло Димитров засече на шпагат на втора греда, вратарят на гостите Голас се подхлъзна, изби с една ръка, но Даниел Златков успя да изчисти от голлинията. В 14-ата мин. Диего отне топката от Филипов по левия фланг на атаката на Славия, намери Атанасов в пеналта, но ударът му тресна страничния стълб. Матийо Мансе непрекъснато тормозеше защитата на гостите, а единствено от статични положения и изсипани топки в пеналта Ботев се опитваше да създаде ситуации.

Димитър Алексиев влезе като офанзивна смяна за Ботев в началото на втората част, но Иван Колев включи Джереми Манзоро и Иван Вълчанов като отговор и развръзката дойде едва в последните 10 минути, като "белите" най-сетне зарадваха привържениците си с домакински голове.

"Всеки друг резултат, различен от победата, щеше да бъде незаслужен. Не си спомням дали Ботев имаха удар към вратата ни. Ние създадохме много ситуации за гол. Доволен съм от представянето на състава в защита и в нападение. Головата суша се преодолява с много труд. Уважаваме отборите в челната тройка. Ще ни бъде много трудно срещу тях, но трябва да изиграем добре тези двубои. Повечето от нашите играчи все още са в процес на развитие. Нямаме кой знае колко изградени футболисти, върху които да се крепи отбора, но работим сериозно и искаме да продължим да се развиваме", каза доволен треньорът на Славия Иван Колев.

"Сменихме доста футболисти в тима. Играхме по различен начин. Допуснахме много грешки. Всички в клуба решихме, че трябва да направим някои промени. Това е добра възможност за други футболисти да покажат какво могат. Това е и шанс за младите да се докажат. Решението да оставим тези играчи извън състава е общо, взехме го заедно. Сега имаме само 18 футболисти, а някои от тях са контузени. Нуждаем се от всеки един играч в отбора. Отстранените имат договори. Преди 1-2 години Ботев разполагаше с различен бюджет, но нещата се промениха. Дойдох тук, когато сезонът беше започнал. Не познавах добре играчите, не бях правил трансфери. Искам да остана тук възможно най-дълго, аз съм професионалист и тук ми харесва", заяви словенският треньор на Ботев Ермин Шиляк.

Произведено в България

Да не обличаме мислите си еднакво

Иван ЧЕНЧЕВ

Кое е по-лошо да не те качат в рейса, защото си застанал на 5 метра от спирката, или да ти кажат, че няма да те вземат заради облеклото ти? Всеки да си отговори. Но имайте предвид, че ще се учудите, като разберете, че и извън Татковината се случват тези работи. И то в много подредена държава. Поне като условия. Та това се случи тия дни в Северна Ирландия. 16-годишното момче Грант Маккелви било изритано като мръсна котка от стълбите на автобус на градския транспорт в Белфаст, защото било с фланелка на неправилен според шофьора местен футболен отбор. Поради уж невинния инцидент в родината на ИРА стана напечено. Хората настръхнаха, а семейството на тийнейджъра заведе дело срещу компанията-превозвач. И бъдете сигурни, че на тази фирма свят ще й се извие от обезщетението, което ще трябва да плати.

Върху тези 111 хиляди квадратни километра и върху част от които и аз стъпвам, все още не ни свалят от метрото или рейсове, трамваи и тролеи заради дрехи или шалове. Все още. Може пък да не са се сетили. Такива неща стават у нас само когато има мач между „вечните съперници" ЦСКА и Левски. В деня на мача. Но не и по всяко време. Били ли сте в Северна Ирландия? Аз - да. И се сещам, че там футболът разделя хората. Наистина. Толкова е скучно и в работно време, и след него, че темата за любимия отбор е повече от всичко друго. И е начин на живот.

Затова си мисля, че трябва да оценим един от малкото плюсове, които към момента можем да отчетем за нас като общество. Тук спортът и в частност футболът не ни разделят както там, в Северна Ирландия, че даже и на други места на Албиона. Не е малко. Все отнякъде трябва да започнем. Спортът е идеалната сфера. Ето, вчера прочетох, че капитанът на волейболистите ни Владимир Николов, който основа собствена школа, се просълзил от това, че заклет цесекар дарил пари за школата на левскар! И написа във фейсбук, че разбрал, че все още сме народ, щом се случват такива чудеса. Народ сме, да. И имаме спортна култура. Нека не я губим. Заради никого и нищо. А дано.

Иначе култура има и на други места, ама все едни и същи се гъбаркат с нея. Пак се връщаме на Албиона. Английски запалянко преспал седем часа в... тоалетната на стадиона! Фенът на Барнзли отишъл по нужда до едното място на полувремето на мач на неговия любим третодивизионен отбор и заспал, вероятно прегърнал писоара. Събудил се малко преди полунощ, но естествено бил заключен в тоалетната. Наложило се да чупи противопожарната аларма, за да дойдат и да го разделят с писоара. Парамедиците обаче го заварили без обувки, шапка и мобилен телефон! Представям си какво е правил този явно почерпен човечец, докато е бил в алкохолна или някаква друга мъгла. Сигурно е пуснал шапката си и лошите мисли в нея да се оттекат заедно с мръсната вода. Но виж, за обувките нямам никаква идея как са изчезнали. Всъщност се сещам за един скеч във филм с мистър Бийн в тоалетната и започвам да разплитам и тази мистерия, но това сега не е толкова важно.

Ще кажете - какво, по дяволите, е важно, след като след поредните избори в държавата на много хора им идва да пуснат заедно с мръсната вода в тоалетната и българското си гражданство под формата на съответните лични документи. Явно навсякъде по света искат да ни накарат да се обличаме и мислим еднакво. И все в тяхна полза. Нямам какво да ви отговоря. И едва ли някой има. Освен може би тези, дето се самоизбраха.

Но да се върнем на спортната култура на българина. Мисълта ми е, че българските фенове на футбола, баскетбола, волейбола, бокса и какво ли още не никога, ама никога няма да изпаднат в подобна ситуация. Но ако някой ден това все пак се случи, то поне обувките ще са на краката им, а шапките на главите им. Поне така са свикнали у нас хората. Всичко все да е на тяхната глава. Нейсе. За разлика от някои други, ние поне имаме култура. Даже и в спорта...

Несебър напредва, но за Аматьорската купа

Отборът на Несебър, който отпадна от Левски с 1:3 на 1/8-финал за Купата на България, продължава напред в турнира за Купата на аматьорската лига, след като спечели потока Бургас - Сливен - Ямбол - Стара Загора. На регионалния финал несебърлии надвиха с 2:0 Ураган (Бояджик) с голове на Александър Аргиров и Георги Дойчинов през двете части. Старши треньорът на несебърлии Николай Русев-Джангъра заложи изключително на млади момчета и резерви, като включи в групата и петима от набор 2000 от школата на клуба. Несебър ще играе на зонален финал с победителя от регионите Пловдив, Хасково, Кърджали и Смолян. Свиленград чака да бъде излъчен представител на Пловдивска област, а в другите два региона няма желаещи да участват.

В Югозападна България останаха пет отбора, които ще спорят за едно място. Балкан (Ботевград), който играе в четвърта дивизия, отстрани с 2:1 Сливнишки герой и на 11-и ноември ще приеме Чепинец (Велинград). Седмица по-късно победителят от тази среща ще бъде домакин на Септември (София) за определяне на победителя в потока София - Пазарджик.

В другата част от зоната останаха Миньор (Перник) и Германея (Сапарева баня), които също ще се срещнат през ноември.

В Северозападна България Ботев (Враца) се наложи с 4:1 над Бдин 1923 (Видин) и ще спори в зоналния финал с победителя от мача Павликени - Партизан (Червен бряг), който е през ноември. На североизток Черноморец (Балчик) е първи в регионите Варна, Шумен и Добрич и чака съперника си измежду Светкавица (Търговище) и Бенковски (Бяла).

ЛОКО СФ БИЕ СЛУЖЕБНО ЛЕВСКИ ЧЕПИНЦИ

Владимир НИКОЛОВ

Зоналният съюз на БФС-София присъди официално служебна победа на Локо Сф срещу Левски Чепинци в Столичната регионална група - Север. Причината е невъзможността на съперника да се яви на двубоя, който бе насрочен за вчера от 15.00 ч.

Футболистите на Левски Чепинци са пълни аматьори и не бяха освободени от работа в делничния ден, за да "приемат" "железничарите" на собствения им стадион в квартал "Надежда".

Мачовете от Софийската регионална група бяха насрочени за работния ден петък поради провеждане на балотаж за районни кметове в някои от столичните общини. Футболистите в тази дивизия като пълни аматьори обаче работят и някои от тях имат проблеми с освобождаването си от работодателите им в делнични дни.

ГЛОБИХА ЦСКА С 537,50 ЛВ.

Марин ВАСИЛЕВ

Дисциплинарната комисия на БФС наказа ЦСКА с глоба на обща стойност 537,50 лв. за употреба на пиротехнически средства и хвърлени предмети по време на мача със Спартак в Плевен от 1/8-финалите в турнира за Купата на България, спечелен от "червените" с 2:0. Санкцията е по доклад на дежурния делегат. За нерегламентираната пиротехника санкцията е 287,50 лв., а за хвърлените предмети от агитката глобата е 250 лв. За нерегламентирано използване на пиротехнически изделия ФК Созопол е наказан със 75 лв. Такава глоба ще плати и Локо ГО. И двата тима от втория ешелон обаче отстраниха елитни съперници с по 1:0. Локо ГО изхвърли шампиона Лудогорец, а Созопол елиминира Ботев Пд.

www.duma.bg

Славия с първи успех у дома от юли

Стр. 39

И 4-мата българи полуфиналисти на Волеймондиала

Николай Учиков забива през блокадата на Николай Николов в мача, спечелен от иранския Пайкан с 3:0 гейма на Световното клубно първенство по волейбол

Шампионът на Азия и Иран Пайкан (Техеран), с Николай Николов в състава си, победи с 3:0 гейма (25:22, 25:22, 25:22) шампиона на Южна Америка и Аржентина УПСН (Сан Хуан) с националите Николай Учиков и Тодор Алексиев в последния мач от група Б на Световното клубно първенство по волейбол, което се провежда в Бразилия. Така Пайкан спечели първото място в групата, а аржентинците останаха на втора позиция. Тодор Алексиев реализира 15 т., а Николай Учиков добави 10 за УПСН. Николай Николов завърши с 12 т. за победителите.

Европейският клубен шампион Зенит (Казан) постигна втори успех в група А, след като съкруши първенеца на Северна Америка Капитанес де Аресибо (Пуерто Рико) с 3:0 гейма (25:19, 25:20, 25:16). Либерото Теодор Салпаров не игра за Зенит, тъй като получи почивка. На полуфиналите руският тим излиза тази вечер срещу аржентинския УПСН (Сан Хуан), а бразилският Сада Крузейро ще спори с Пайкан (Техеран).

ВИТО ИПОЛИТО:

Спорът между Роси и Маркес е срам за MotoGP

Италианецът обжалва наказанието пред САС

Конфликтът между Валентино Роси и Марк Маркес е срам, "отрова" за MotoGP, категоричен е президентът на Международната мотоциклетна федерация (ФИМ) Вито Иполито. Кавгата между пилотите на "Ямаха" и "Хонда" нарасна до невиждана степен, дала резултат в "мръсна" битка по време на Гран при на Малайзия през уикенда.

"Случващото се в битката за титлата вреди на MotoGP и трови атмосферата в целия моторен спорт. Част от нашето наследство е спортсменството и честта, но тези идеали бяха загърбени в последните няколко месеца. Всеки има право открито да заявява своята позиция, но думите и действията винаги носят последствия. И всеки трябва да носи своята отговорност за тях. Пилотите трябва да знаят това, трябва да го знаят и хората от техния антураж. Няма значение кой е прав и кой не е. Случващото се не е в услуга на мотоциклетния спорт и със сигурност е точно обратното на това, което искаме да предложим на обществото. Надявам се в последния кръг битката да остане на трасето и да бъде в духа на феърплея", добави италианецът в интервю, поместено на официалния сайт на организацията.

На предишното състезание за Гран при на Малайзия 9-кратният световен шампион Роси изрита мотора на настоящия първенец Маркес, който обаче търсеше умишлен сблъсък с италианеца в полза на сънародника си Хорхе Лоренсо. Инцидентът завърши с падане и отпадане на Маркес, а 16-те спечелени точки на завършилия Роси запазиха аванса му пред Лоренсо. Той води само със 7 т. пред съотборника си Лоренсо, но ще стартира последен в последния кръг за сезона във Валенсия другата неделя.

Лоренсо коментира първи наказанието на Роси: "Решението не е адекватно. Той изкара Марк от състезанието и така Марк не спечели точки, а Роси взе 16. Трябваше и двамата да бъдат с нула. Може би се измъкна с името си. Не може да подхождаш така в този завой, в това съм сигурен. Виждали сме как при други пилоти далеч по-малко агресивни маневри носят много по-големи наказания. Може би в случая го спаси неговото име. Няма да бъде справедливо, ако Роси стане шампион."

Италианският пилот на "Ямаха" Валентино Роси планира да подаде жалба в Спортния арбитражен съд (САС) в Лозана заради наказанието му по повод инцидента с Марк Маркес в 17-ия етап от шампионата в Мото GP Гран при на Малайзия, съобщи "Гадзета дело Спорт". Роси бе санкциониран да стартира от последно място в заключителния етап за сезона - Гран при на Валенсия, заради удара с крак по мотоциклета на Маркес по време на състезанието в Малайзия. В резултат испанецът падна, а Роси финишира трети. 9-кратният световен шампион е решен да стигне до Спортния арбитражен съд, защото се надява, че може наказанието му да отпадне за последното състезание във Валенсия. "Ямаха" обжалваха наказанието му пред съответната комисия на ФИМ, но молбата им беше отхвърлена.

БЪЛГАРЧЕ БИЕ НА ТЕНИС БАТКОВЦИ В МАРОКО

Новата голяма надежда на българския тенис Адриан Андреев продължава с безупречното си представяне на турнирите до 18 години от календара на Международната тенис федерация (ITF). След като преди 2 седмици спечели състезание в тази възрастова група в Барселона, сега 14-годишният талант достигна до полуфиналите на надпреварата в Мароко.

Адриан започна с 2 победи над представители на домакините, а после надигра и водача в схемата Влад Данку (Рум). Софиянчето взе първия сет след тайбрек със 7:1 точки, но загуби втората част с 3:6. Въпреки това Андреев показа характер и в решителния сет се наложи с 6:3, за да си осигури място в топ 4. Днес той играе с №4 в турнира Гийерме Осорио (Бразилия). Двамата играха на финала в Барселона, и там Адриан се наложи с 6:3, 7:5.

гледайте

ПО ЕВРОСПОРТ
СНУКЪР
8.30 и 11.30 "Интернешънъл"
ПО ЕВРОСПОРТ 2
ФИГУРНО ПЪРЗАЛЯНЕ
22.00 и 1.00 "Скейт Канада"
ПО Ф+
ТЕНИС
9.00 и 12.30 Финали на WTA в Сингапур
15.00 Турнир в Базел (мъже)
20.00 Турнир във Валенсия (мъже)
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
ФОРМУЛА 1
21.00 Гран при на Мексико (квалификация)

Утре

ПО БНТ СВЯТ
ВОЛЕЙБОЛ
17.55 ЦСКА - Нефтохимик
ПО ЕВРОСПОРТ
СНУКЪР
13.30 "Интернешънъл" (финал)
ЛЕКА АТЛЕТИКА
16.30 Маратон на Ню Йорк
ПО Ф+
ТЕНИС
12.30 Финал на WTA в Сингапур
15.30 Турнир в Базел
20.00 Турнир във Валенсия
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
ФОРМУЛА 1
21.00 Гран при на Мексико

резултати

Тенис

Финален турнир на WTA
Бяла група, III кръг

Луције Шафаржова (Чех, №8) - Ангелик Кербер (Гер, №6) 6:4, 6:3; Гарбине Мугуруса (Исп, №2) - Петра Квитова (Чех, №4) 6:4, 4:6, 7:5.

Полуфинали днес: *Мария Шарапова (№3) - Петра Квитова (Чех, №4) и Гарбине Мугуруса (№2) - Агниешка Радванска (Пол, №5)*

moмо

3 1 8
5

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №87

6 от 49
13, 22, 24, 25, 28, 35
I гр. (6) няма
II гр. (5) 4 по 6925,30 лв.
III гр. (4) 386 по 71,80 лв.
IV гр. (3) 8927 по 4,30 лв.
ДЖАКПОТ: 1 253 396,58 ЛВ.

6 от 42
3, 7, 9, 17, 24, 35
I гр. (6) 1 от 393 948,50 лв.
II гр. (5) 22 по 520,50 лв.
III гр. (4) 720 по 15,90 лв.
IV гр. (3) 9651 по 1,70 лв.

5 от 35
I ТЕГЛЕНЕ
3, 10, 11, 25, 29
I гр. (5) 2 по 11 199,80 лв.
II гр. (4) 198 по 113,10 лв.
III гр. (3) 7755 по 3,90 лв.
II ТЕГЛЕНЕ
6, 8, 14, 19, 34
I гр. (5) няма
II гр. (4) 244 по 137,70 лв.
III гр. (3) 6908 по 5,90 лв.
ТОТО ДЖОКЕР
Позиция: 3, 5, 7
Цифра: 0, 0, 6
I гр. (3) - 4 по 3928,10 лв.
II гр. (2) - 972 по 16,20 лв.
ЗОДИАК
25, 26, 27, 36, 43 + 9
I гр. (5+1) няма
II гр. (5) няма
III гр. (4+1) 1 от 5000 лв.
IV гр. (4) 12 по 500 лв.
V гр. (3+1) 44 по 100 лв.
VI гр. (3) 316 по 10 лв.
VII гр. (2+1) 548 по 5 лв.
VIII гр. (1+1) 3056 по 1 лв.
ДЖАКПОТ: 3 976 586,69 ЛВ.